

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۵

آزمون ۲۳ مرداد - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، هادی فولادی، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید علیرضا علویان، سید آرش مرتضائی‌فر، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، نیما جواهری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضا‌زاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- ۱۱ کیلوگرم رنگ با غلظت ۴۰ درصد با ۴ کیلوگرم رنگ از همان نوع، با غلظت ۷۰ درصد مخلوط شده‌اند، با تبخیر چند کیلوگرم آن غلظت محلول به ۵۰ درصد می‌رسد؟

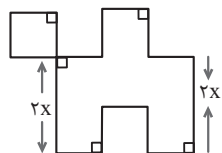
$$۰/۸ \quad (۴)$$

$$۰/۶ \quad (۳)$$

$$۰/۵ \quad (۲)$$

$$۰/۴ \quad (۱)$$

۲- در شکل زیر، طول تمام پاره‌خط‌ها به غیر از دو پاره‌خط مشخص شده برابر x است. اگر اندازه مساحت شکل ۷ برابر اندازه محیط باشد،

مقدار x کدام است؟

$$۸ \quad (۲)$$

$$۷ \quad (۱)$$

$$۱۸ \quad (۴)$$

$$۱۷ \quad (۳)$$

۳- اگر $f(x) = 2x + 1$ باشد، مقدار $f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(99)$ کدام است؟

$$۱۰۰۰۲ \quad (۴)$$

$$۹۹۹۸ \quad (۳)$$

$$۹۹۹۹ \quad (۲)$$

$$۱۰۰۰۰ \quad (۱)$$

۴- ضابطه تابع $y = [4x + |2x|] + 3x$ در دامنه $-\frac{1}{3} < x < -\frac{1}{4}$ ، کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

$$2x - 2 \quad (۴)$$

$$3x - 1 \quad (۳)$$

$$2x - 1 \quad (۲)$$

$$3x - 2 \quad (۱)$$

۵- معادله $\frac{ax^3 - 3x}{x - 2} = x^2 + 2x$ دارای سه ریشه حقیقی متمایز است. کدام نامساوی همواره برقرار است؟

$$a < 1 \quad (۴)$$

$$a < 0 \quad (۳)$$

$$a \geq 0 \quad (۲)$$

$$a > 2 \quad (۱)$$

۶- در تابع خطی f داریم: $f(-2) = 4$ و $f(1) = -5$ ، در این صورت نمودار تابع f از کدام ناحیه محورهای مختصات عبور نمی‌کند؟

$$\text{چهارم} \quad (۴)$$

$$\text{سوم} \quad (۳)$$

$$\text{دوم} \quad (۲)$$

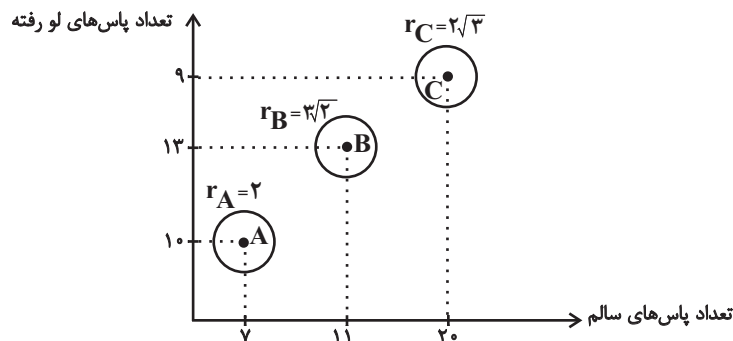
$$\text{اول} \quad (۱)$$

۷- اگر $f = \{(-3, 1), (5, -2), (2, 4)\}$ و $g = \{(5, -3), (1, -2), (2, -2)\}$ ، آنگاه تابع $(-3f)(-2g)$ کدام است؟

$$\{(5, 6), (2, 8)\} \quad (۱) \quad \{(5, 6), (2, -48)\} \quad (۲) \quad \{(5, 6), (1, 48)\} \quad (۳) \quad \{(5, 36), (1, 48)\} \quad (۴)$$

۸- در نمودار جابجایی زیر که برای نمایش اطلاعات مربوط به سه بازیکن A و B و C در مسابقات لیگ ترسیم شده است، اگر متغیر سوم

تعداد گل‌های به ثمر رسیده توسط هر کدام از بازیکنان باشد. تعداد گل‌های به ثمر رسیده توسط بازیکن B چند برابر تعداد گل‌های زده

توسط بازیکن C است؟

$$۱/۵ \quad (۱)$$

$$۲ \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{6}}{2} \quad (۳)$$

$$۲/۵ \quad (۴)$$

۹- اگر بدانیم در یک جامعه آماری تقریباً ۶۸ درصد داده‌ها در فاصله $(a, 1.02a)$ و تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها در بازه $(b, 96)$ قرار دارند، در این

صورت $\frac{b+a}{2}$ چقدر است؟

- (۱) ۲۰۲ (۲) ۱۰۱ (۳) ۹۸ (۴) ۱۰۴

۱۰- در هر مورد، نوع و مقیاس اندازه‌گیری متغیر تصادفی نوشته شده است، چند مورد آنها نادرست است؟

(الف) اندازه زلزله برحسب ریشتر در استان کرمان ← کمی فاصله‌ای

(ب) گروه خونی افراد ← کیفی ترتیبی

(ج) ماه‌های یک سال ← کمی نسبتی

(د) میزان ساعت مطالعه یک فرد در ماه (کم، متوسط، زیاد) ← کیفی ترتیبی

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱- در نمودار جعبه‌ای ۱۱ داده آماری، میانگین داده‌های سبیل سمت چپ برابر ۵، میانگین داده‌های داخل و روی جعبه برابر $\frac{45}{7}$ و میانگین

داده‌های سبیل سمت راست برابر ۱۱ است. میانگین کل این داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) $6/5$ (۳) $6/2$ (۴) ۷

۱۲- اگر p گزاره‌ای با ارزش درست، q گزاره‌ای با ارزش نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

(الف) $(\sim p \Rightarrow \sim q) \wedge (q \Rightarrow r)$ (ب) $(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow \sim r$

(ج) $(r \wedge \sim p) \Rightarrow (\sim q \vee r)$ (د) $(p \wedge \sim q) \vee (r \wedge p)$

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

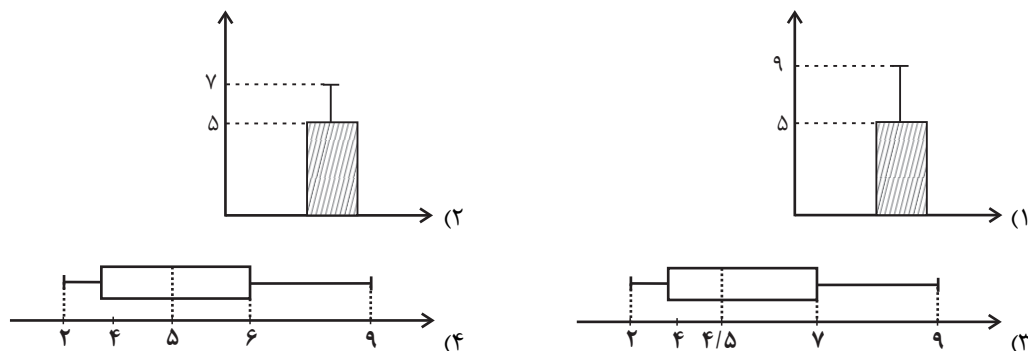
۱۳- نقیض گزاره «اگر a فرد باشد، آنگاه $a+1$ زوج خواهد بود» کدام است؟

(۱) a زوج است و $a+1$ فرد است. (۲) a فرد است و $a+1$ زوج نیست.

(۳) a فرد است و $a+1$ زوج است. (۴) a فرد نیست و $a+1$ زوج است.

۱۴- زمانی را که کارمندان یک شرکت در طول هفته به مطالعه اختصاص می‌دهند، برحسب ساعت به صورت ۹ و ۵ و ۴ و ۵ و ۴ و ۲ و ۴ و

۷ است. برای توصیف این داده‌ها کدام نمودار مناسب‌تر است؟

۱۵- اعضای یک خانواده ۵ نفره برای ثبت عکس یادگاری به چند طریق می‌توانند در کنار یکدیگر باشند، به طوری که پدر و مادر هر دو همزمان در ابتدا یا انتهای صف نباشند؟

$$۱۰۸ \quad (۴)$$

$$۱۱۴ \quad (۳)$$

$$۱۲ \quad (۲)$$

$$۱۲۰ \quad (۱)$$

۱۶- در ظرفی ۵ مهره قرمز، ۲ مهره آبی و ۳ مهره سبز وجود دارد. به تصادف ۴ مهره از ظرف خارج می‌کنیم، احتمال آنکه حداقل ۲ مهره از رنگ‌های مختلف باشند، کدام است؟

$$\frac{۴۱}{۸۴} \quad (۴)$$

$$\frac{۳۱}{۴۲} \quad (۳)$$

$$\frac{۳۷}{۴۲} \quad (۲)$$

$$\frac{۴۱}{۴۲} \quad (۱)$$

۱۷- در یک دنباله حسابی غیر ثابت، جملات اول، پنجم و سیزدهم به ترتیب سه جمله اول دنباله هندسی هستند. مجموع چهار جمله اول دنباله هندسی چند برابر جمله اول آن است؟

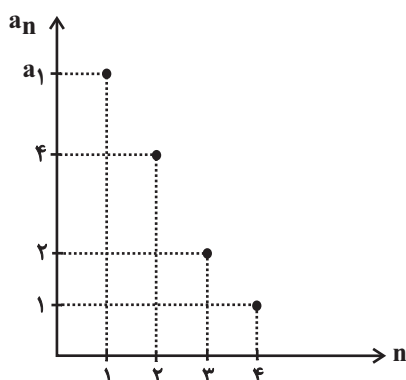
$$۷۰ \quad (۴)$$

$$۵۰ \quad (۳)$$

$$۴۰ \quad (۲)$$

$$۱۵ \quad (۱)$$

۱۸- اگر نمودار مقابل دنباله‌ای با رابطه بازگشتی $\begin{cases} a_{n+1} = k \cdot a_n \\ a_1 = b \end{cases}$ باشد، آن‌گاه جمله چهارم دنباله‌ای با رابطه بازگشتی

$$\begin{cases} C_{n+2} = b \cdot C_{n+1} + k \cdot C_n \\ C_1 = C_2 = k^2 \cdot b \end{cases} \quad \text{کدام است؟}$$

$$\frac{۱۷}{۲} \quad (۱)$$

$$\frac{۶۵}{۲} \quad (۲)$$

$$۶۸ \quad (۳)$$

$$\frac{۱۳۷}{۲} \quad (۴)$$

۱۹- اگر در یک دنباله هندسی مجموع هفت جمله اول، ۱۲۸ برابر مجموع هفت جمله دوم باشد، آنگاه نسبت مشترک این دنباله کدام است؟

$$۴ \quad (۴)$$

$$۲ \quad (۳)$$

$$\frac{۱}{۴} \quad (۲)$$

$$\frac{۱}{۲} \quad (۱)$$

$$۲۰- \text{حاصل } \left(\frac{۸}{۲۵}\right)^{-۳} \times (۰/۸)^۴ \times (۰/۲)^۴, \text{ کدام است؟}$$

$$۵ \quad (۴)$$

$$۲/۵ \quad (۳)$$

$$۲ \quad (۲)$$

$$\frac{۲}{۵} \quad (۱)$$

۲۱- کدام گزینه از منظر تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی صحیح نیست؟

- (۱) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی بود و آثار ارزنده‌ای به زبان پارسی و عربی در این شهر پدید آمد.
- (۲) جمعی از دانشمندان، کتاب تفسیر قرآن محمد بن جریر طبری را از عربی به پارسی درآوردند و آن را ترجمه تفسیر طبری نامیدند.
- (۳) سبک خراسانی را به سبب پیشگامی سامانیان در شکوفا کردن فرهنگ و ادب، «سامانی» هم نامیده‌اند.
- (۴) شعر سبک خراسانی در فکر و کلام ساده است و هنوز با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و فلسفی نیامیخته است.

۲۲- چند مورد از عبارات زیر مربوط به ادبیات فارسی در قرن پنجم و قرن ششم هجری است؟

- (الف) کوشش انوری و هم‌سبکان او در دقایق غزل
- (ب) پرهیز برخی شاعران مثل ناصر خسرو و سنایی از انتساب به دربارها
- (ج) بدبینی شاعران نسبت به دنیا
- (د) رواج انواع حماسی، مدحی و غنایی بیشتر از بقیه انواع ادبی
- (هـ) سادگی فکر، روانی کلام و توجه بیشتر شاعران به واقعیت بیرونی
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۳- نام چند شاعر یا نویسنده اثر مقابل آن درست آمده است؟

- «تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ملک‌الشعراى بهار)، جعفرخان از فرنگ برگشته (میرزا حسن‌خان بدیع)، راه‌آب‌نامه (جلال آل‌احمد)، اخلاق‌الاشراف (عبید زاکانی)، نفحات‌الانس (جامی)، شاهنامه ابومنصوری (عده‌ای از دانشوران خراسان)، مهاجر کوچک (محمدرضا سرشار)»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۴- همه موارد از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است؛ به جز ...

- (۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا
- (۲) افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی
- (۳) تمثیل و استشهدا به آیات و احادیث و اشعار
- (۴) لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد

۲۵- عبارت کدام گزینه نمودار نثر غزنوی و سلجوقی نیست؟

- (۱) اگر قوت او داری و خواهی که سخن بسیط گردد ملاحظه کن به مسئله‌ها و اگر نه سخن را موقوف گردان و به یک مثال قناعت کن. به یک حجت طرد و عکس به هم مگوی.
- (۲) در تاریخی که می‌کنم سخنی نرانم که آن به تعصبی و تزیدی کشد و خوانندگان این تصنیف گویند: شرم باد این پیر را، بلکه آن گویم تا با من اندرین موافقت کنند و طعنی نزنند.
- (۳) دو قبالة نبشته بودند، هم اسباب و ضیاع حسنک را، به جمله از جهت سلطانی و یک‌یک ضیاع را نام بر وی خواندند و وی اقرار کرد به فروختن آن به طوع و رغبت و آن سیم را که معین کرده بودند بستد.
- (۴) چون اندر وی نگاه کردم و بدیدم اندر وی علم‌های بسیار و شعرهای نیکو و اندر وی فایده‌ها دیدم بسیار، پس رنج و جهد و ستم بر خویشان نهادم و این را پارسی گردانیدم به نیروی ایزد.

۲۶- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات، درست است؟

- (۱) عباس نامهٔ وحید قزوینی و احسن التواریخ حسن بیگ روملو به ترتیب، دارای نثر «مصنوع» و «بینابین» اند.
- (۲) در قرن ششم مرسوم بود که برخی نویسندگان آثار موجود به نثر فنی را به نثر ساده بازمی گرداندند.
- (۳) در زمان تیمور گورکانی هنرمندان، قرآن کریم و دیوان حافظ را به خط خوش نگاشتند.
- (۴) تذکرهٔ دولتشاه سمرقندی به تشویق بایسنقر میرزا در قرن نهم به نگارش درآمد.

۲۷- در همهٔ گزینه‌ها به جز ... یکی از ویژگی‌های بارز شعر انقلاب یافت می‌شود.

- (۱) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید
- (۲) دلدار مرا بهره به جز غم نفرستاد بر درد دل سوخته مرهم نفرستاد
- (۳) بر خاک خرابه‌ها بخوان قصهٔ جنگ از چشم عروسکی که خون آلود است
- (۴) طلوع می‌کند اکنون به روی نیزه سری به روی شانهٔ طوفان رهاست گیسویش

۲۸- کدام بیت در سبک خراسانی سروده نشده است؟

- (۱) در این عالم سراسر گر بگردی خردمندی نیایی شادمانه
- (۲) به پالیز بلبل بنالد همی گل از نالهٔ او بی‌الد همی
- (۳) مع القصه چندی بی‌بوم مقیم به رنج و به راحت به امید و بیم
- (۴) جوانی رفت و پنداری بخواهد کرد بدروم بخوادم سوختن دلم که هم اینجا بپروم (پرهودن: سوختن)

۲۹- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، مجاز و حسن تعلیل» در کدام بیت مشهود است؟

- (۱) از ملامت عاقبت مجنون بیابان گیر شد از زبان خلق پنهان در دهان شیر شد
- (۲) نیست جز سودای زلف هم‌چو قیرت در سرم از برای آن تنم چون موی و دل چون قیر شد
- (۳) کوه‌ها از شرم خاموشی به پستی ساختند سرمه گردیدن به یاد آمد بم ما زیر شد
- (۴) هم‌چو زر شد کار بسیاریان ز لعل او ولی اوحدی را ناله از سودای او چون زیر شد

۳۰- آرایه‌های «حسن تعلیل، ایهام تناسب، تلمیح، جناس همسان، مجاز» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) به هر دیار که محمل رود ز چشم منش گذار بر سر آب زلال خواهد بود
- (ب) تا چشم تو ریخت خون عشاق زلف تو گرفت رنگ ماتم
- (پ) باد گویای گل رویش چو من دیوانه شد ورنه خود را از چه رو بر خاک و خاکستر زده
- (ت) من آن حسن غریبم کاروان آفرینش را که جای سیلی اخوان بود نیل بناگوشم
- (ث) این همه شهد و شکر کز سخنم می‌ریزد اجر صبری است کزان شاخ نباتم دادند

(۲) ب - ث - ت - پ - الف

(۱) ت - ث - پ - الف - ب

(۴) ب - ث - پ - ت - الف

(۳) ت - پ - ث - الف - ب

۳۱- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست آمده‌اند؛ به جز ...

- (۱) دانی چرا ستاره نبیند کسی به روز؟
 (۲) طفلی هنوز بسته گهواره فلانا
 (۳) بر آن سریر سر بی سران به تاج رسد
 (۴) مکنم رو تُرُش از تیز شود کز لب او
- باشد بر آسمان به شب تیره صد هزار (حسن تعلیل، تناسب)
 مرد آن زمان شوی که شوی از همه جدا (تشبیه، مجاز)
 تو تاج بر نهی از سر فرو نهی عمرا (جناس، کنایه)
 سخن تلخ چو جان در لب من شیرین است (تناقض، حس آمیزی)

۳۲- در کدام بیت، بیشترین «تشبیه» مشهود است؟

- (۱) ما چون شبیم ظلّ زمین و وی آفتاب
 (۲) گفتم که با تو شمع طرب تابناک نیست
 (۳) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم
 (۴) گلبن ست آن یا تن نازک نهادش یا حریر
- شب را به تیغ صبح گهردار می‌کشد [ظلّ: سایه]
 گفتا که سیم‌گون مه گیتی فروز هم
 درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم
 آهنست آن یا دل نامهربانش یا حجر

۳۳- کدام بیت دارای «استعاره، مجاز، حسن تعلیل و ایهام» است؟

- (۱) سر سودای سر زلف تو تا در سر ماست
 (۲) هر سحر مجمره بوی تو در دست شمال
 (۳) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار
 (۴) چرخ نه تو سر بوسیدن پایت دارد
- همچو موی دل سودایی ما بی سر و پاست
 هر نفس سلسله موی تو در دست صباست
 گریه اش بر سمن و لاله و نسرين آمد
 پشت چون موی سر زلفش از آن روی دوتااست

۳۴- تعداد جناس در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) با جام می ز مملکت جم توان گذشت
 (۲) دلم جواب بلی می‌دهد صلاي تو را
 (۳) من اگر تار سر زلف تو گیرم در چنگ
 (۴) هوا بینی از گرد هیجا چو میغ
- با چشم سیر از سر عالم توان گذشت
 صلا بزن که به جان می‌خرم بلای تو را
 تار در ناله رود چنگ درآید به خروش
 بگیرند گردت به زوبین و تیغ

۳۵- در همه ابیات «تشبیه و استعاره» یافت می‌شود؛ به جز:

- (۱) رخشنده‌تر از مهر رخس ماه ندیدم
 (۲) آخر ای ماه پریچهر اگر نیست هلال
 (۳) گر ذوق شکر تو سکندر بیافتی
 (۴) بود آیا که شود بخت من خسته بلند
- خوشتر ز ره عشق بتان راه ندیدم
 آن خم ابروی انگشت‌نما چیست بگو
 سیر آمدی ز چشمه حیوان چنان که من
 کآیدم قامت آن سرو خرامان در خواب

۳۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «لشکر خط تاخته بر رومیان»
 (۱) تشبیه، ایهام تناسب، مجاز، کنایه
 (۲) ایهام، حسن تعلیل، کنایه، تشبیه
 (۳) حسن تعلیل، مراعات نظیر، جناس، اغراق
 (۴) کنایه، موازنه، استعاره، لف و نشر

۳۷- قافیه در کدام ابیات نادرست است؟

- (الف) سبجه بکش از کف روحانیان
(ب) پایه کرسی به زمین بر فرو
(ج) باغ عناصر که زمینش خوش است
(د) بست جیب سمن از غنچه گره
- (۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «د» (۳) «ج»، «ب» (۴) «الف»، «د»

۳۸- قافیه در کدام بیت معیوب است؟

- (۱) گل همین پنج روز و شش باشد
(۲) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
(۳) آن نه زلف است و بنا گوش که روز است و شب است
(۴) من از نام مردم به زشتی برم

۳۹- وزن کدام دو بیت مشابه یکدیگر است؟

- (الف) زان دهان و زان میان خواهد دلم پرسد نشانی
(ب) خوش می روی به تنها تن ها فدای جانیت
(ج) دیباچه زیبایی رخسار دل آراییت
(د) ای بوستان خوبی خوارم ز بی نوایی
- (۱) د، ب (۲) ب، ج (۳) ج، الف (۴) الف، د

۴۰- وزن کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟

- «عیبم مکن به رندی و بدنامی ای حکیم»
(۱) امشب تو را به خوبی نسبت به ماه کردم
(۲) همسایه گو گواهی مستی و عاشقی
(۳) چون نفسی دیگرم ز عمر امان نیست
(۴) غیر غم حاصل ندیدم ز آشنایی های تو

۴۱- بیت زیر «فاقد» کدام اختیارات شاعری است؟

- «دو دولت است که یک بار آرزو دارم
تو در کنار من و شرم از میان رفته»
- (۱) تغییر کمیت مصوت بلند، آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن (۲) ابدال، تغییر کمیت مصوت کوتاه
(۳) حذف همزه، ابدال (۴) تغییر کمیت مصوت کوتاه، بلند بودن هجای پایانی مصراع

۴۲- در کدام بیت هم اختیار زبانی و هم اختیار وزنی دیده می‌شود؟

- (۱) رحمتی کن که به سر می‌گردم شفقتی بر که به جان می‌سوزم
(۲) خاک کویت زحمت ما برنتابد بیش از این لطف‌ها کردی بتا تخفیف زحمت می‌کنم
(۳) دست‌آویزی نکو به دست آمد در زلف تو دست تا پیوستم
(۴) در ده شراب یکسان تا جمله جمع باشیم تا نقش‌های خود را یک‌یک فرو تراشیم

۴۳- تقطیع هجایی کدام مصراع‌ها در مقابل آن‌ها صحیح نیست؟

- الف) که بیا جانب ما چون نبرد جان مرید (UU--UU--UU--UU-)
ب) گم‌رهان را ز بیابان همه در راه آرد (-U--UU---U--U-)
ج) لعل آن است که سوی می و پیمانه برد (-UU--UUU-UU--U-)
د) عاشقان را که جز این عشق غذایی دگرست (-UU--UU--UU--U-)
ه) حس چو بیدار بود خواب نبیند هرگز (-UU-U-U--U-)

- (۱) ب - ه (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) ج - ه

۴۴- در کدام بیت هیچ اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت وجود ندارد؟

- (۱) چون جمالت در نیابد هیچ چشم جمله آفاق نابینا خوش است
(۲) چون تو خونی می‌کنی دل در برم گرچه دل می‌سوزدم اما خوش است
(۳) جان فشان از خنده جان‌پرورت زاهد خلوت‌نشین رسوا خوش است
(۴) ز اشیات روز و شب عطار را دیده پر خون و دلی شیدا خوش است

۴۵- کدام گزاره از لحاظ «عروض و قافیه» درباره رباعی زیر درست است؟

- «آزادی و عشق چون همی نامد راست بنده شدم و نهادم از یکسو خواست»
زین پس چونان که دارم دوست رواست گفتار و خصومت از میانه برخاست»

- (۱) وزن رباعی «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» است.
(۲) فاقد اختیار شاعری ابدال است.
(۳) حرف اصلی قافیه دو واج دارد و «ت» حرف روی است.
(۴) دو مورد حذف همزه و دو تغییر کمیت مصوت مشهود است.

۴۶- مفهوم کدام بیت، در بیت زیر نهفته شده است؟

«تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او

(۱) در چین زلفش ای دل مسکین چگونه‌ای

(۲) آن دل که سفر کرده به چین سر زلفت

(۳) شد به چین سر زلف تو و این عین خطاست

(۴) در چین طرّه تو دل بی حفاظ من

۴۷- کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

«نرگس از چشمک زدن شد فتنه در صحن چمن

(۱) سوسن و گل آسمانی مجلسی آراستند

(۲) بود لرزان شعله شمعی در آغوش نسیم

(۳) در چمن پروانه‌ای آمد ولی ننشسته رفت

(۴) شهر پرهنگامه از دیوانه‌ای دیدم رهی

۴۸- مفهوم مصراع «درنیابد حال پخته هیچ خام» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

(۱) هرکه داند گفت با خورشید راز

(۲) نه بدو ره نه شکیبایی از او

(۳) همت طلب از باطن پیران سحرخیز

(۴) کوتاه‌نظر، غافل از آن سرو بلند است

۴۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) ما چو گل سر را به گلچین، بی تأمل می‌دهیم

(۲) بی تأمل دم مزین کز بهر گوهر سال‌ها

(۳) می‌کند این آب روشن را روان استادگی

(۴) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود

۵۰- مفاهیم «دشواری راه عشق، وفاداری عاشق، استغناى معشوق، ازلی بودن عشق، نیازمندی عاشق» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) در ازل بود که پیمان محبت بستند

(ب) همه مشتاق به دیدار تو چون تشنه به آب

(ج) دست سعدی به جفا نگسلد از دامن دوست

(د) در نعیم سایه مهر رخت آسوده بود

(ه) بی‌نیاز از می بود رخسار شرم‌آلود یار

زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند»

کاشفته گفت باد صبا شرح حال تو

یا رب که در آن شام غریبان به چه حال است

تا من دلشده را از سفر او چه رسد

هرگز نگفت مسکن مألوف یاد باد

شیوه‌های چشم جادوی توام آمد به یاد

روی و موی مجلس‌آرای توام آمد به یاد

لرزش زلف سمن‌سای توام آمد به یاد

با حریفان قهر بی‌جای توام آمد به یاد

از تو و دیوانگی‌های توام آمد به یاد

کی تواند ماند از یک ذره باز

صد هزاران خلق سودایی از او

زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

کاین جامه به اندازه هرکس نبردند

دست خالی برنگردد دشمن از میدان ما

می‌نهد دندان خود را بر سر دندان صدف

از تأمل شهره آفاق می‌گردد سخن

بر زبان بند گرانی از تأمل بایدهش

نشکند مرد اگرش سر برود پیمان را

همه محتاج به گفتار تو چون کشته به غم

ترک لؤلؤ نتوان گفت که دریا خطر است

پیش از آن کارند جان‌ها را به قید آب و گل

نیست حاجت شب‌نم بیگانه این گلزار را

(۲) الف، ج، ه، د، ب

(۴) الف، ب، ج، د، ه

(۱) ج، د، ب، الف، ه

(۳) ج، الف، ه، د، ب

۵۱- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کاررفته به ترتیب کدام‌اند؟

«در پی سونامی ژاپن، کشورهای متعددی جهت امدادرسانی اعلام آمادگی کردند. اما دولت ژاپن با تکیه بر نیروی انسانی و امکانات داخلی خود، از پذیرش کمک‌ها امتناع نمود. بسیاری از خانواده‌ها نیز از پذیرش کمک‌های دولت ژاپن خودداری کردند. مسئولین دولت ژاپن هم به بازسازی مناطق آسیب‌دیده پرداختند.»

(۱) کنش اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - عقلانیت

(۲) کنش انسانی - هویت اجتماعی - کنترل اجتماعی - آزادی

(۳) هنجار اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - فرهنگ حق - کنترل اجتماعی

(۴) ارزش اجتماعی - فرهنگ عمومی - جامعه‌پذیری - مسئولیت و تعهد

۵۲- به ترتیب ویژگی‌های فرهنگ‌هایی که «دچار مرگ می‌شوند»، آن‌ها که «نشاط خود را از دست می‌دهند» و آن‌ها که «توان دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارند»، کدام‌اند؟

(۱) عدم پاسخگویی به نیازهای طبیعی و معنوی - پاسخ ندادن به پرسش‌های وجودی آدمیان - جواب‌گو نبودن به پرسش‌های روحی و معنوی

(۲) بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی انسان - مواجه شدن با پوچ‌انگاری - دچار شدن به بحران هویت

(۳) بی‌توجهی به نیازهای جسمانی و طبیعی - مبهوت و مقهور فرهنگ بیگانه شدن - ناتوانی در برآوردن نیازهای معیشتی

(۴) پاسخ ندادن به نیازهای جسمانی و فطری - غفلت از پرسش درباره معنای زندگی و مرگ - قائل نبودن به آزادی

۵۳- کدام گزینه در ارتباط با رویکرد مدل لیبرالی درباره نابرابری اجتماعی نادرست و در ارتباط با مدل کمونیستی صحیح است؟

(۱) با طبیعی دانستن قشربندی بر نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن قشربندی تأکید می‌کند - با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت را از بین می‌برد.

(۲) با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کند - نقطه پایان رقابت در این دیدگاه یکسان نیست اما انگیزه رقابت وجود دارد.

(۳) اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد - معتقد است از گذشته تا حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی نبوده است.

(۴) رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌داند اما در این رویکرد نقطه شروع رقابت یکسان نیست - با تأکید بر معایب قشربندی خواهان از میان برداشتن آن است.

۵۴- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) حکومت روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به دنبال داشت و سبب سرکوب مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود شد.

(ب) انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

(ج) عده‌ای از جامعه‌شناسان جهان‌های اجتماعی را در عرض هم قرار می‌دهند و معتقدند جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(د) بیدارگران نخستین خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - غ - غ

۵۵- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- جنبش عدالتخانه از چه جهت یک انقلاب اجتماعی بود؟

- منشأ قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان چه بود؟

- دگرگونی زبان و لهجه مردم جزء کدام تفاوت‌های جهان‌های اجتماعی است؟

(۱) اصلاح رفتار حاکمان - وابستگی به قدرت جهانی استعمار - تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است.

(۲) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - اعتقادات و پیشینه تاریخی کشورهای مسلمان - از نوع تفاوت‌هایی که در آن‌ها جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند.

(۳) اصلاح شیوه زمامداری پادشاه - اعتقادات و پیشینه تاریخی کشورهای مسلمان - تفاوت‌هایی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند.

(۴) تغییر ساختار سیاسی جامعه - وابستگی به قدرت جهانی استعمار - از نوع تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

Telegram:@konkur in

۶۱- هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- وحدت یا کثرت هویت‌ها

- درصدد حفظ ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی علوم اجتماعی

- کانون نزاع و کشمکش در دوره پسامدرن

- نسل کشی و جابه جایی اجباری

(۱) تعارف هویت‌ها - جامعه‌شناسی تفسیری - هویت و دانش - دیگچه همانندسازی

(۲) تعارف هویت‌ها - جامعه‌شناسی انتقادی - ثروت و قدرت - سیاست هویت

(۳) تنازع هویت‌ها - جامعه‌شناسی انتقادی - هویت و دانش - مدل همانندسازی

(۴) تنازع هویت‌ها - جامعه‌شناسی تفسیری - هویت و دانش - مدل تکثرگرا

۶۲- استناد چه تعداد از موارد به جریان‌ها و نظریه‌پردازان مقابل آن درست است؟

(الف) نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که موافق آن‌ها بودند، به سخره گرفت. ← دیکنز

(ب) از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد. ← برتراند راسل

(ج) در نقد لیبرالیسم اولیه از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفت ← آیزایا برلین

(د) حکومت‌گران باید بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند. ← مالتوس

(ه) طبیعت حکم به رفتن فقرا می‌دهد و آن‌ها این حکم را اجرا می‌کنند. ← ریکاردو

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۶۳- در صورت عدم تحقق کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی، این نتایج حاصل می‌گردد؟

- سلب قدرت مقاومت از آدمیان

- عدم توانایی فرهنگ در دفاع از هویت خود

- پایمال شدن حقوق انسان‌ها

- گرفتاری انسان به بحران‌های روحی و روانی

(۱) تعهد و مسئولیت - عقلانیت - عدالت - معنویت

(۲) آزادی - حقیقت - عدالت - عقلانیت

(۳) تعهد و مسئولیت - عقلانیت - آزادی - عقلانیت

(۴) آزادی - حقیقت - آزادی - عقلانیت

۶۴- هر یک از این عبارات به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

«علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار است.»، «به رسمیت شناختن سطوح دیگری از معرفت علاوه بر روش

تجربی و تفهیمی» و «هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.»

(۱) وجود ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن - روش جامعه‌شناسی انتقادی - جهان‌های اجتماعی در عرض یکدیگر

(۲) ظرفیت جلوگیری از گرفتار شدن انسان به بحران گمراهی در علوم اجتماعی - هدف جامعه‌شناسی انتقادی - تناسب معانی فرهنگی با

پدیده‌های اجتماعی

(۳) قرار گرفتن علوم طبیعی در مسیر ارزش‌ها و فضیلت‌های انسانی - ویژگی علوم اجتماعی - جهان‌های اجتماعی در طول یکدیگر

(۴) استفاده علوم طبیعی از علوم اجتماعی - روش جامعه‌شناسی تفسیری - تعامل بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان فرهنگی

۶۵- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

- عقل در معنای عام، هم ابزاری برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار و هم قوه‌ای برای شناخت حقایق و قواعد جهان است.

- در مدل تکثرگرا، با تشدید تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی، وجود یک ساختار سیاسی و اقتصادی واحد نفی می‌شود.

- «تبدیل کردن حیوانات به موجوداتی آرام و دست‌آموز در سیرک‌ها» مؤید «سقوط ارزش‌ها» است..

- دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۶۶- چنانچه محققى دربارهٔ تأثیر کمبود آهن در کاهش میزان اشتها در دانش‌آموزان دختر شهرستان تهران تحقیق کرده و با مطالعه بر روی دانش‌آموزان دختر شهرستان کرج نیز به همان نتایج دست یافته باشد، در این تحقیق کدام ویژگی رعایت شده است؟

- (۱) کنترل (۲) تکرارپذیری (۳) توصیف (۴) تعریف عملیاتی

۶۷- در ارتباط با فرض زیر، کدام گزاره صحیح است؟

«محمد ۱۵ ساله است و اغلب به رفتار والدین خود حساس است و با کوچکترین تنش و اختلاف با آن‌ها، پرخاش می‌کند و عصبانی می‌شود.»

(۱) در صورت هدایت نشدن و به‌کارگیری غلط هیجانات دورهٔ نوجوانی، رشد اجتماعی این دوره با مشکل جدی مواجه می‌شود.

(۲) به‌دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دورهٔ نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد.

(۳) یکی از شاخصه‌های دورهٔ نوجوانی، افزایش گرایش او به گروه هم‌سالان و دوری از خانواده است.

(۴) تحول اخلاقی و ارزشی و امکان بروز رفتارهای پرخطر در دورهٔ نوجوانی بیش از هر دورهٔ دیگری است.

۶۸- «علی تلفنش را در اتاق رها می‌کند و از دوستش می‌خواهد که هر وقت صدای زنگ خوردن آن را شنید به او خبر بدهد، پس از چند دقیقه دوستش به او می‌گوید که تلفن زنگ خورد، اما علی پس از مشاهده می‌بیند تماسی نداشته است.» دوست علی چه خطایی مرتکب شده و این

خطا در چه تکالیفی بیشتر دیده می‌شود؟

(۱) اصابت - تکالیف مهم‌تر (۲) از دست دادن محرک هدف - تکالیف ساده

(۳) هشدار کاذب - تکالیف ساده (۴) هشدار کاذب - تکالیف مهم‌تر

۶۹- کدام گزینه، بیانگر «تعریف عملیاتی» است؟

(۱) عملکرد ریاضی با توانایی دانش‌آموز در درس ریاضی مشخص می‌شود.

(۲) با دستیابی به هدف‌های درس می‌توان گفت که فرد ریاضی را یاد گرفته است.

(۳) با نگرش دانش‌آموز به درس ریاضی می‌توان به توانایی او در درس ریاضی پی برد.

(۴) عملکرد ریاضی با نمره‌ای که دانش‌آموز از امتحان به‌دست می‌آورد، مشخص می‌شود.

۷۰- کدام یک از گزاره‌های زیر در باب حافظه و فراموشی صحیح است؟

(۱) اطلاعات حافظهٔ حسی در گیرنده‌های حسی مانند چشم ذخیره می‌شوند.

(۲) رمزگردانی در حافظهٔ بلندمدت همیشه به صورت معنایی است.

(۳) طبق آزمایش ابینگهوس، بعد از گذشت ۲۴ ساعت، حدود ۴۰ درصد اطلاعات به خاطر سپرده شده، فراموش می‌شوند.

(۴) احتمال دارد ظرفیت ذخیره‌سازی اطلاعات در حافظهٔ کاری، بیشتر از 7 ± 2 ماده باشد.

۷۱- «در سال ۱۳۸۴ یک جفت دوقلوی همسان به دلایلی به پرورشگاه سپرده می‌شوند. پژوهشگران طی تحقیقاتی در سال ۱۴۰۰ متوجه شدند

سرپرستی هر یک از آن‌ها به خانواده‌های جداگانه‌ای سپرده شده است. اکنون یکی از آن‌ها دارای مهارت نقاشی بسیار بالایی است، در حالی

که دیگری از کشیدن یک نقاشی ساده نیز عاجز است.» کدام گزینه در مورد عبارتی که خواندید درست است؟

(۱) عواملی از درون باعث تفاوت در مهارت نقاشی شده است.

(۲) احتمالاً یکی از دوقلوها از نظر ژنتیکی استعداد نقاشی بیشتری داشته است.

(۳) یادگیری از عوامل مهم محیطی است و این تفاوت را تبیین می‌کند.

(۴) معمولاً دختران ظرافت بیشتری دارند، شاید فردی که نقاش بهتری است دختر باشد.

۷۲- به‌ترتیب «انتخاب مسیری برای سفر از میان چهار مسیر» و «بررسی مکان‌های دیدنی و آب و هوای هر چهار مسیر»، به کدام یک از مراحل

تصمیم‌گیری اشاره دارند؟

(۱) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های تصمیم - بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت

(۲) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های تصمیم - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت

(۳) اجرای بهترین اولویت - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت

(۴) اجرای بهترین اولویت - بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت

۷۳- استفاده به موقع از ضرب‌المثل «هر که زر ندارد، زور ندارد» به کدام حافظه مربوط می‌شود؟

(۱) معنایی (۲) رویدادی (۳) کاری (۴) آماده‌سازی

۷۴- در مورد فردی که اصول ارزشی و اخلاقی او در معرض بیشترین تغییر و تحول قرار دارد کدام گزینه درست است؟

- (۱) این تغییر و بی‌ثباتی باعث می‌شود که او نتواند در مورد مسائل دینی واکنش دقیقی داشته باشد.
- (۲) از استقلال‌خواهی او به تدریج کاسته شده و به سمت وابستگی حرکت می‌کند.
- (۳) فارغ از بازه سنی، او حتماً یک خود آرمانی و یک خود واقعی دارد.
- (۴) او نباید رؤیادازی کند و لازم است که در زندگی با واقعیات روبه‌رو شود.

۷۵- اگر پانزده تپله را در یک بطری شیشه‌ای استوانه‌ای بلند و پانزده تپله دیگر را در یک بطری پهن‌تر بریزیم؛ چرا کودک پنج ساله تصور می‌کند

که بطری استوانه‌ای بلند، حاوی تعداد بیشتری تپله است؟

- (۱) تفکر احتمال‌گرا و فرضیه‌سازی هنوز در او شکل نگرفته است.
 - (۲) پردازش او مبتنی بر واقعیات محسوس و ظاهری است.
 - (۳) نمی‌تواند بر اطلاعات مرتبط و ضرورت‌های تکلیف‌موردنظر متمرکز شود.
 - (۴) رشد شناختی کودک مشروط بر آگاهی فرد از مهارت فراحافظه است.
- ۷۶- به دلیل ... و ... و ... یک فرد، دچار «بازماندن از تلاش» و «عدم بروز رفتار» و «یأس و دل‌سردی» می‌شود.

- (۱) هدف بالا - ادراک کنترل و کارایی - اسناد درونی، قابل کنترل و ناپایدار
 - (۲) هدف دست‌نیافتنی - ادراک کنترل و کارایی کاذب - اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار
 - (۳) هدف کوچک - ادراک کنترل و کارایی کاذب - اسناد درونی، قابل کنترل و ناپایدار
 - (۴) هدف کم‌ارزش - ادراک کنترل و کارایی - اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار
- ۷۷- منظور از این عبارت که اولویت‌های یک تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد؛ چیست؟

- (۱) در تصمیم‌گیری فرد تصمیم‌گیرنده باید اولویت مطلوب خود را بازآفرینی کند.
- (۲) در تصمیم‌گیری فرد باید از بین راه‌حل‌های مختلف بهترین را برگزیند.
- (۳) اولویت‌های مختلفی وجود دارد ولی فقط یک اولویت ما را به مقصد می‌رساند.
- (۴) هر اولویتی فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

۷۸- چه تعداد از افراد زیر «انگیزه بیرونی» دارند؟

- نوید برای موفقیت در کنکور هر روز درس می‌خواند.
- علی برای خوش‌آمد مادر خود، نماز می‌خواند.
- عماد بخاطر علاقه به درس شیمی در المپیاد این درس شرکت کرده است.
- نیما برای مواخذه نشدن تکالیف خود را می‌نویسد.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۴

۷۹- امیر به دوستش علی می‌گوید که در بازی فوتبال امروز اگر تیم استقلال برنده شود، امشب شام مهمان من هستی و اگر پرسپولیس ببرد، من

مهمان تو هستم؛ به احتمال زیاد پاسخ علی کدام است و چرا؟

- (۱) پاسخ او منفی است، زیرا موجودی اندک او از دستش می‌رود.
- (۲) پاسخ او مثبت است؛ زیرا احتمال برنده شدن او $\frac{1}{4}$ است.
- (۳) پاسخ او منفی است؛ زیرا میزان احتمال یکسانی وجود ندارد.
- (۴) پاسخ او منفی است؛ زیرا او احتمالاً به از دست دادن، بیشتر از به دست آوردن حساس است.

۸۰- جملات و عبارات زیر، زبان حال یکی از بازماندگان حادثه زلزله است. کدام گزینه با این فرض نادرست است؟

«باورش برایم سخت است. هنوز نمی‌توانم با این قضیه کنار بیایم و دست به انکار می‌زنم. هنگام خواب احساس خفگی می‌کنم و بارها از خواب

می‌پریم. زلزله سال قبل باعث شد تمام اعضای خانواده‌ام را از دست بدهم.»

- (۱) رویارویی با تغییر ناگهانی در زندگی
- (۲) بر هم خوردن تعادل در زندگی و عدم سازگاری با اوضاع
- (۳) تأثیر عوامل روانی بر عوامل جسمانی
- (۴) ناتوانی کامل و شدید فرد در پیوستار سلامت و بیماری

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۵

آزمون ۲۳ مرداد - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، هادی فولادی، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید علیرضا علویان، سید آرش مرتضائی‌فر، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، نیما جواهری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضا‌زاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مehشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

٨١- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ . . .﴾:

(١) این زندگی فقط بازیچه و سرگرمی دنیاست! (٢) زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست!

(٣) زندگی دنیا چیزی جز بازی و غفلت نبوده است! (٤) دنیا فقط چیزی مانند بازی و سرگرمی است!

٨٢- «إِنَّ الْعَقْلَ لَا يَنْتَفِعُ بِكَثْرَةِ التَّفَكُّرِ إِلَّا إِذَا كَانَ التَّفَكُّرُ مُنْظَمًا، فَأَمَّا إِذَا تَرَكَ الْإِنْسَانُ نَفْسَهُ لِلْخَيَالِ، أَضَاعَ الْفُرْصَ وَخَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا!»:

(١) عقل از زیادیِ اندیشیدن سودی نمی‌برد، مگر آن‌گاه که اندیشیدن منظم باشد، اما اگر انسان خود را به خیال‌پردازی واگذارد، فرصت‌ها را تباه می‌کند و آشکارا زیان می‌بیند!

(٢) عقل از فراوانیِ تفکر سودی نمی‌برد، جز این که تفکر منظم باشد، اما اگر آدمی خود را با خیال‌پردازی رها کند، فرصت‌ها را تباه می‌کند و گرفتار خسارت آشکاری می‌شود!

(٣) زیاد بودنِ تفکر سودی برای عقل ندارد، به جز هنگامی که تفکر نظام‌مند باشد، اما اگر انسان خویشتن را با خیال رها نماید، فرصت‌ها را از دست می‌دهد و به‌طور آشکار، خسارت‌زده می‌شود!

(٤) زیاد اندیشیدن سودی به عقل نمی‌رساند، مگر آن‌گاه که اندیشیدن با نظم باشد، اما اگر انسان خود را به خیال‌پردازی واگذارد، فرصت‌هایش ضایع می‌شود و دچار زبانی آشکار می‌گردد!

٨٣- «تَنْتَجِ الطَّاقَةُ الْحَرَارِيَّةُ مِنْ حَرَقِ الْوَقُودِ أَوْ مِنَ الْإِحْتِكَائِ بَيْنَ الْأَجْسَامِ وَلَكِنْ بَعْضُ الْمَدَنِ الْيَوْمَ تَسْتَخْدِمُ الْحَرَارَةَ الَّتِي تَأْتِي مِنَ بَاطِنِ الْأَرْضِ!»:

(١) انرژی حرارتی از سوزاندن مواد سوختی یا از ساییدن اجسام به هم به وجود می‌آید ولی امروزه گرمایی که از دل زمین به دست می‌آید، توسط برخی شهرها به کار گرفته می‌شود!

(٢) انرژی گرمایی از سوزاندن سوخت یا از سایش میان اجسام حاصل می‌شود اما برخی از شهرها امروزه حرارتی را که از دل زمین می‌آید، به کار می‌گیرند!

(٣) نیروی حرارتی را از سوزاندن سوخت یا از سایش بین اشیاء به دست می‌آوریم ولی برخی از کشورها امروزه از گرمای موجود در درون زمین استفاده می‌کنند!

(٤) نیروی گرمایی از سوختن و یا از سایش میان اشیاء به دست می‌آید اما امروزه برخی شهرها هستند که حرارتی را که از درون زمین می‌آید، به کار می‌گیرند!

۸۴- « لا هزيمة قادرة على إيناسِ الْمُعَوِّقِينَ إِذَا تَوَكَّلُوا عَلَى اللَّهِ وَاجْتَهَدُوا اجْتِهَاداً كَثِيراً أَثَارُوا إِعْجَابَ الْآخِرِينَ! »:

(۱) شکستی نیست که توانایی ناامید کردن معلولان را داشته باشد، پس اگر ایشان بر خدا توکل کرده و زیاد تلاش نمایند، تعجب دیگران برانگیخته می‌شود!

(۲) هرگاه معلولان بر خدا توکل کنند و بدون تردید کوشش بسیاری نمایند، شگفتی دیگران را برانگیخته و هیچ شکستی نمی‌تواند آن‌ها را ناامید کند!

(۳) هیچ شکستی قادر بر ناامید ساختن افراد معلول نیست، پس هرگاه بر خدا توکل نمایند و بسیار کوشش کنند، سبب شگفتی دیگران خواهند شد!

(۴) هیچ شکستی نمی‌تواند معلولان را ناامید نماید، پس اگر بر خدا توکل کرده و بسیار تلاش کنند، شگفتی دیگران را بر می‌انگیزند!

۸۵- « كَانَ الْوَاجِبُ عَلَيْنَا أَلَّا نَتَعَدَّى عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعْدِي الظَّالِمِينَ وَ نَجْتَنِبُ مِنَ الْإِكْثَارِ فِي اسْتِخْدَامِ الْأَسْمَدَةِ الضَّارَّةِ! »:

(۱) ما نباید مثل متجاوزان، بر نظام آفرینش دست‌درازی نماییم و از به کارگیری بیش از حد کودهای مضرّ دوری کنیم!

(۲) بر ما واجب بود که بر نظام طبیعت به هیچ عنوان تجاوز نکنیم و از زیاد استفاده کردن کودهای زیانبار اجتناب ورزیم!

(۳) بر ما واجب است بر نظام طبیعت همانند ستمگران دست‌درازی نکنیم و از زیاده‌روی در به کارگیری کودهای مضرّ دوری نماییم!

(۴) قطعاً ما نباید بر نظام طبیعت ظالمانه تجاوز کنیم و همچنین از زیاده‌روی در استفاده از کودهای شیمیایی دوری گزینیم!

۸۶- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ فَانْكَسَرَتْ أَشْجَارُ حَدِيقَتِنَا الْمُرْتَفَعَةِ! بادهای شدیدی وزید پس درختان بلند باغمان را شکست!

(۲) لِنُحَاوِلَ أَنْ تَتَّحِدَ الشَّعُوبُ رَغْمَ اخْتِلَافِهَا فِي اللَّوْنِ وَ اللَّغَةِ! باید تلاش نماییم که ملت‌ها علی‌رغم اختلافشان در رنگ و زبان متحد شوند!

(۳) الْكَتَبُ أَصْدِقَاءُ تُنْقِذُ الْجُهَالَ مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ! کتاب‌ها دوستانی هستند که جاهلان را از مصیبت نادانی نجات می‌دهند!

(۴) لَمْ يَغْرِسِ الْفَلَّاحُ فِي الرَّبِيعِ إِلَّا فَسِيلَةَ جَوْزَةٍ لَا تُثْمِرُ سَرِيعاً! کشاورز در بهار فقط یک نهال گردو کاشته است که سریع میوه نمی‌دهد!

۸۷- عَيْن الصَّحِيح:

- (۱) سافرت مع أُسرتي إلى المدن الثلاثة الشماليّة الجميلة! : همراه خانوادهام به سه شهر شمالی زیبا مسافرت کردیم!
- (۲) كانت إيران قد حصلت من السيّاحة على ثروة عظيمة! : ایران قبل از این، از گردشگری ثروت بزرگی به دست آورده بود!
- (۳) أخذ الفائز الأول جائزته الذهبية في الحفلة فرحاً! : برندهٔ نخست، جایزهٔ طلائی خود را در جشن با خوشحالی گرفت!

(۴) هذا عالم بلا عمل فليس له نور في قلبه! : این دانشمند بدون عملی است که نوری در قلب او وجود ندارد!

۸۸- « بدان که بهترین دوستان در زندگی، قدیمی ترین آنها هستند! »؛ عَيْن الصَّحِيح:

- (۱) أعلم أنّ خير الإخوة أقدمهم في الحياة! (۲) تعلم بأنّ الإخوان الأخيار في الحياة أقدمهم!
- (۳) أعلم بأنّ إخوة الحياة الأخيار هم أقدمهم! (۴) أعلم بأنّ خير الإخوان في الحياة أقدمهم!

۸۹- عَيْن الأنسب للمفهوم: « أَحِبُّ لغيرك ما تُحِبُّ لِنفْسك و اكره له ما تكره لها! »

- (۱) من از درمان و درد و وصل و هجران پسندم آن چه را جانان پسندد
- (۲) که پیش کس کمر هرگز نبندی که نپسندم من این گر تو پسندی
- (۳) هر که پسند آمدش چون تو یکی در نظر بس که بخواهد شنید سرزندش ناپسند
- (۴) آنچه بر خود می پسندی بر کسین آن را پسند آنچه از خود چشم داری آن ز مردم چشم دار

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

تُعَدُّ الفَرَّاشَةُ من أجمل الحشرات في العالم، وهبها الله طبيعة رقيقة و ساحرة، ألواناً جميلة و الكثير من الميزات. قد قيل فيها العديد من الأشعار و ذكرها يُسبِّبُ الفرح و السرور، إنها تُثِيرُ في خيالاتنا مناظر البهجة المنبعثة من الزهور و الحقائق. من المعروف أنّ الفراشات تكثر جداً في الربيع، و هي تعيش في جميع أنحاء العالم و تُناسِبُها جميع البيئات، و يصلُ عدد الفراشات المعروفة أكثر من عشرين ألف نوع. من الجدير بالذكر أنّ للفراشة قروناً توجد أعلى رأسها، و تُساعدُها القرون على تتبُّع الروائح و هي تؤدي دوراً مهماً في حفاظ الفراشة على توازنها. إنّ الفراشة تستخدم الكثير من الأسلحة للدِّفاع عن نفسها و من بين هذه الأسلحة أن تلجأ للحماية بالألوان.

۹۰- عَيْن ما يُسْتَنْتَج من النَّص:

- (۱) إنّ الفراشات موجودات تحبّ الشَّعر و الموسيقى حباً!
- (۲) لا توجد الفراشات إلّا في الحقائق لأنّها تحبّ الزهور و الورود!
- (۳) عندما ينتهي فصل الشتاء نُشاهد أنّ عدد الفراشات يكثر تدريجياً!
- (۴) إنّ سُكَّان بعض المناطق الباردة أو الجافة لم يَرَوْا الفراشات في حياتهم!

٩١- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنْ الْفَرَاشَةِ:

- (١) قرونها أهما سلاح للدِّفاع عن نفسها!
 (٢) تستخدم حاسة الشَّم بعض الأحيان!
 (٣) هناك أنواعٌ منها لا نستطيع أن نجدها حولنا!
 (٤) إن نتفكر حول خلقتها ندرك عجائب كثيرة!

٩٢- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِتَكْمِيلِ الْفَرَاغِ: مِنْ مِيزَاتِ الْفَرَاشَاتِ !

- (١) ألوانها الجميلة (٢) أنواعها العديدة (٣) مواطنها الطبيعية (٤) حفاظها على توازنها

■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « يُسَبِّبُ - تُثِيرُ - مُنَاطِرُ - تُنَاسِبُ »:

- (١) يُسَبِّبُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل بحرف زائد / فعل و مع فاعله جملة فعلية؛ مفعوله: الفرح

- (٢) تُثِيرُ: مضارع - مزيد ثلاثي، بابه: إفعال، و له حرف زائد واحد - متعدّد / فعل و مع فاعله جملة فعلية، و خبر لِ «إِنَّ» المشبهة بالفعل

- (٣) مُنَاطِرُ: اسم - جمع تكسير، مفرد: مَنْظَر، و هو مذكر - معرب / مفعول لفعل «تُثِيرُ» و منصوب بالفتحة

- (٤) تُنَاسِبُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، مصدره «تَنَاسُبٌ» و له حرفان زائدان / فاعله ضمير «ها»

٩٤- « الْمَعْرُوفَةُ - تُسَاعِدُ - الدِّفَاعُ - تُسْتَخْدَمُ »:

- (١) الْمَعْرُوفَةُ: اسم مفعول من مصدر مجرّد ثلاثي؛ حروفه الأصلية: ع ر ف - معرب / صفة و مرفوع بالتبعية من موصوفها

- (٢) تُسَاعِدُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، مصدره: مُسَاعَدَةٌ، و بابه: مُفَاعَلَةٌ - متعدّد / فعل و فاعله: القرون، و الجملة فعلية

- (٣) الدِّفَاعُ: مصدر من الأفعال المزيدة - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ للدِّفاع: جارّ و مجرور

- (٤) تُسْتَخْدَمُ: مزيد ثلاثي، من باب استفعال - متعدّد / فعل و فاعل، مفعوله: الكثير

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) يا بُنيَّ! لا تَقُلْ ما لا تُحِبُّ أن يُقالَ لك! (٢) يا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ! مَنْ يَتَقَبَّلُ دُعَائِي غَيْرَكَ!
(٣) إِنَّ اللَّهَ يَمْلَأُ صَدْرِي انْشِرَاحاً وَ فَمِي بِالْبِسْمَاتِ! (٤) لَيْتَنِي أَقْدِرُ أَنْ أُسَاعِدَ صَدِيقِي فِي أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ!

٩٦- عین ما فيه الأسماء معربة كلها:

- (١) جمع الأستاذ هؤلاء الطلاب و نصحهم! (٢) نحن نزلنا من الذكر ما هو شفاء للناس!
(٣) هاتان الطالبتان تجتهدان في دروسهما! (٤) احفظ معنى الأبيات بدقة كاملة ثم اكتب!

٩٧- عین فعلاً لا يمكن أن يصبح مجهولاً:

- (١) ما درك حال المساكين إلا من ذاق مرارة الفقر و الحاجة!
(٢) إِنَّ آبائنا تحمّلوا المصاعب و تجرّعوا آلاماً كثيرة!
(٣) كُنْ مُتَكَبِّراً أمام الذي يكون ظالماً على الناس!
(٤) ليت العباد يتركوا الذنوب كلها خوفاً من الله!

٩٨- عین اللام على المضارع يختلف معناها عن الباقي:

- (١) الحصول على السعادة يرتبط برؤية الإنسان فليبحث المرء عنها داخل نفسه!
(٢) ليتنبه الإنسان للتحذيرات التي حوله كي يستعد بحكمة لما هو آت!
(٣) لنبحث عن علل تقدّم الآخرين و نجعلها نُصب أعيننا!
(٤) نفتح نوافذ الغرفة في الفندق لنشاهد ساحل البحر!

٩٩- عین الصحيح للفراغات: « لا من شعوب العالم إلا و كان له للرقي ، لأنّ الناس »

- (١) شعب / طريق / مروجوه (٢) شعب / طريق / مروجوه
(٣) الشعب / طريق / مروجوه (٤) شعب / طريقاً / مروجيه

١٠٠- عین المصدر جاء لرفع الشك عن وقوع الفعل:

- (١) هناك مواطنون يهتمون بنظافة المدن إهتماماً كثيراً لأنهم يشعرون بالمسؤولية!
(٢) يطالب هذا المجاهد حقّه مطالبة الدّوّب و يعلم أنّ الحق لا يُضاع بالصبر و الثّبات!
(٣) علينا أن نتلو القرآن تلاوة و نفهم معنى الآيات و تفسيرها لنجعلها نوراً يُنير لنا طريق الحياة!
(٤) ندعو الله أن يرزقنا صبراً جميلاً عند الابتلاء بالمصائب في الحياة و أن يثبت أقدامنا في هذا الطريق!

۱۰۱- کدامیک از گزینه‌های زیر دربارهٔ تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها از ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش، درست‌تر است؟

(۱) کشت برخی از گیاهان، اهلی کردن حیوانات، تولید خوراک، آغاز سفالگری

(۲) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز کشاورزی، ساخت ظروف گلی

(۳) تراشیدن سنگ‌ها، ساخت ابزارهای نوک‌تیز، گسترش صید آبزیان، آغاز سفالگری

(۴) گسترش استفاده از غار، ساخت ابزارهای سنگی تیغه‌دار، آغاز روستانشینی، اهلی کردن حیوانات

۱۰۲- وقایعی همچون «رواج آیین و اندیشه‌های کنفوسیوس»، «ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها» و «افسانهٔ گیلگمش»، به ترتیب مربوط به

کدامیک از تمدن‌های نخستین است؟

(۱) مصر، چین، بین‌النهرین (۲) چین، یونان، بین‌النهرین

(۳) مصر، روم، یونان (۴) چین، روم، بین‌النهرین

۱۰۳- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱)، برای وقوع کدامیک از موقعیت‌های زیر «احتمال زیاد» قائل شده‌اند؟

الف) تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

ب) یک گروه مشورتی بلندپایهٔ سیاسی نظامی در کنار پادشاه هخامنشی حضور داشته است.

ج) شاهان هخامنشی به باورهای کهن ایران اعتقاد داشته‌اند.

د) حضرت موسی در دوران «امپراتوری جدید»، مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت کرد.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ج» - «د»

۱۰۴- باتوجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف: قالی بهارستان که اعراب مسلمان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند، شهرت بسیار دارد.

ب: از پارچه‌ها و دیگر بافته‌های این دوران، به جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده است.

ج: با واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی ایجاد شد.

(۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» مربوط به دورهٔ حکومت هخامنشی است.

(۲) مورد «الف» برخلاف «ج» و «ب» مربوط به دورهٔ حکومت ساسانی است.

(۳) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» مربوط به دورهٔ حکومت ساسانی است.

(۴) مورد «ب» برخلاف «الف» و «ج» مربوط به دورهٔ حکومت هخامنشی است.

۱۰۵- کدام موارد درباره شیوه تاریخ‌نگاری ترکیبی، صحیح است؟

(الف) در این روش مورخ با ذکر همه روایات درباره یک موضوع، گزارشی از آن‌ها تنظیم می‌کند.

(ب) در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است.

(ج) این نوع تاریخ‌نویسی از اوایل قرن پنجم هجری متداول شد.

(د) از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی، می‌توان به بلاذری و دینوری اشاره کرد.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ج» و «د»

۱۰۶- کدام موارد پیرامون خلافت فاطمیان (۲۹۷-۵۶۷ هجری قمری) نادرست است؟

(الف) هدف فاطمیان از ایجاد مراکز علمی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود که بیشتر آن‌ها

نه تنها دعوت اسماعیلی را در درون قلمرو فاطمیان، بلکه خارج از آن نیز گسترش دادند.

(ب) روابط آن‌ها با حکومت عباسیان در ابتدا مسالمت‌آمیز بود؛ اما پس از شروع جنگ‌های صلیبی روابط دو طرف به خصومت گرایید.

(ج) فاطمیان در شهرهای قلمرو خود به نام امامان خود خطبه می‌خواندند و در بیشتر دوران حکومت آن‌ها، اهل تسنن آزادانه به فعالیت‌های

دینی و اجتماعی خود مشغول بودند.

(د) خلفای فاطمی بعد از بنیاد نهادن حکومت خود و تصرف مصر، منطقه شام را به‌عنوان پایتخت خود بنا کردند.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۰۷- کدام مورد به‌درستی به فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی نسبت داده شده است؟

(۱) از خراسان به دمشق و سپس به بغداد رفت و فلسفه اسلامی را با تلفیق آراء اسلامی و یونانی بنیان نهاد.

(۲) فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلامی و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

(۳) فلسفه مشایی را به اوج خود رساند و از شکوفایی فوق‌العاده‌ای برخوردار ساخت.

(۴) سهم بسزایی در مطرح کردن فلسفه و زبان فارسی به‌عنوان زبان علم داشت.

۱۰۸- کدام مقایسه پیرامون دوران امویان (۱) و دوران عباسیان (۲) به‌درستی بیان شده است؟

(۱) جایگاه و نقش ایرانیان در (۱) برخلاف (۲) ممتاز بود و از مصادیق آن، قدرت خاندان برمکی در دوره مذکور بود.

(۲) جایگاه و نقش ایرانیان در (۲) برخلاف (۱) ممتاز بود و از مصادیق آن، قدرت خاندان فاطمیان در دوره مذکور بود.

(۳) جایگاه و نقش ایرانیان در (۲) برخلاف (۱) ممتاز بود و از مصادیق آن، قدرت خاندان برمکی در دوره مذکور بود.

(۴) جایگاه و نقش ایرانیان در (۱) برخلاف (۲) ممتاز بود و از مصادیق آن، قدرت خاندان فاطمیان در دوره مذکور بود.

۱۰۹- «خانه بروجردی‌ها» در کاشان از آثار به‌جامانده از دوران قاجار، مصداقی برای کدام‌یک از یافته‌های زیر است؟

- (۱) سنت معماری ایرانی پس از تضعیف در دوران سلجوقی، تیموری و صفویان، در دوره قاجار جانی دوباره گرفت.
- (۲) بناهای «کارت‌پستالی» به تقلید از بناهای اروپایی و با فاصله گرفتن از معماری سنتی ایرانی، در دوران قاجار بنا شدند.
- (۳) سنت معماری در دوران قاجار با تکیه بر سنن ایرانی-اسلامی و به دور از تقلید بنا نهاده شد.
- (۴) در دوره قاجار، بناهایی تحت نفوذ معماری اروپایی اما در ترکیب با اصول و قواعد مربوط به سنت ایرانی بنا شدند.

۱۱۰- کدام گزینه از جمله مفاد عهدنامه‌ای است که پس از دور اول جنگ‌های ایران و روسیه میان دو کشور منعقد شد؟

- (۱) انتخاب رود اترک به عنوان مرز بین دو کشور
- (۲) تعهد ایران مبنی بر پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه
- (۳) محرومیت ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی
- (۴) گسترش نفوذ اقتصادی روسیه بر نیمه شمالی کشور

۱۱۱- کدام گزینه ترتیب رویدادهای زیر را به‌درستی نمایش می‌دهد؟

الف) ورود نیروهای آلمانی به مناطق غربی شوروی

ب) درگیری انگلستان و نازی‌ها در هوا، دریا و زیر دریا

ج) شکست و اشغال فرانسه توسط ارتش نازی

د) شکست نیروهای ژاپنی در نبرد با متفقین

۱۱۲- به‌دنبال انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی (ره) در روزنامه اطلاعات در ۱۷ دی ماه ۱۳۵۶، چه حادثه‌ای اتفاق افتاد؟

- (۱) علی امینی، مدیر مسئول روزنامه اطلاعات را برکنار کرد تا بتواند مردم را آرام کند.
- (۲) جمشید آموزگار با اعلام فضای باز سیاسی، سعی کرد از اعتراضات مردمی بکاهد.
- (۳) مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند، اما مأموران حکومتی آن‌ها را به خاک و خون کشیدند.
- (۴) مردم تبریز در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند که با واکنش نیروهای نظامی رژیم، این قیام سرکوب شد.

۱۱۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با عملیات «بیت‌المقدس» صحیح است؟

- (۱) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران بود که آزادی خرمشهر را در پی داشت.
- (۲) این عملیات با فرمان امام خمینی، با هدف شکستن محاصره آبادان رقم خورد.
- (۳) در این عملیات، دریادلان نیروی دریایی ارتش، نیروی دریایی صدام را نابود کردند.
- (۴) این عملیات در پی تهاجم منافقان به خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸، واقع شد.

۱۱۴- شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ زیرا علم جغرافیا ...

(۱) در تلاش است تعادل محیط طبیعی را حفظ کند.

(۲) امکان به‌کارگیری فناوری‌های نوین برای بهره‌برداری از محیط طبیعی را فراهم می‌آورد.

(۳) روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه و بررسی می‌کند.

(۴) با دید همه‌جانبه، ارتباط بین پدیده‌های طبیعی را تجزیه و تحلیل می‌کند.

۱۱۵- در پژوهشی تحت عنوان «عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج» موارد زیر مطرح شده است. در این میان، کدام گزینه به مطالب

درستی اشاره دارد؟

الف) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

ب) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت در شهر کرج است.

(۱) در صورتی که «ب» فرضیه و «الف» نتیجه‌گیری باشد، لازم است حداقل این دو گام، اقداماتی مانند حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط، انجام شود.

(۲) در صورتی که «ب» فرضیه و «الف» نتیجه‌گیری باشد، لازم است حداقل این دو گام، سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران بررسی شود.

(۳) در صورتی که «ب» نتیجه‌گیری و «الف» فرضیه باشد، ضروری است پیش از این دو گام، اطلاعات موردنیاز از مکان مورد مطالعه، جمع‌آوری شود.

(۴) در صورتی که «ب» نتیجه‌گیری و «الف» فرضیه باشد، ضروری است پیش از این دو گام، ابتدا جمع‌آوری اطلاعات و سپس پردازش آن انجام شود.

۱۱۶- کدام موارد در ارتباط با عوامل تغییردهنده زاگرس درست است؟

الف) طغیان جریان آب رودها و حمل رسوب توسط آن‌ها، شکل‌های جدیدی از ناهمواری را به وجود آورده است.

ب) بهره‌برداری از معادن، ناهمواری‌های این منطقه را به شکلی ناپایدار درآورده است.

ج) دست‌کاری‌های انسانی، باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها و تجاوز آن‌ها از بستر تعیین‌شده در نواحی شهری شده است.

د) بروز مخاطرات طبیعی به‌ویژه فعالیت‌های آتشفشانی باعث شده است دامنه‌ها، دشت‌ها و رودخانه‌های این نواحی شکل دیگری به خود بگیرند.

(۴) «ب» و «د»

(۳) «الف» و «ج»

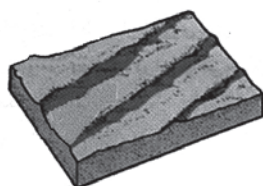
(۲) «ب» و «ج»

(۱) «الف» و «د»

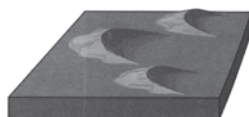
۱۱۷- تعریف ناحیه کدام است و ویژگی اصلی آن چیست؟

- (۱) یک محدوده جغرافیایی که میان خصوصیات طبیعی، انسانی، اجتماعی و فرهنگی آن و بخش‌های پیرامونش، هماهنگی وجود دارد. - وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن
- (۲) یک محدوده جغرافیایی که میان خصوصیات طبیعی، انسانی، اجتماعی و فرهنگی آن و بخش‌های پیرامونش، هماهنگی و وحدت نسبی وجود دارد. - پیوستگی، هماهنگی و ارتباط متقابل با بخش‌های مجاور
- (۳) بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد، به‌طوری‌که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. - وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن
- (۴) بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد، به‌طوری‌که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. - متمایز بودن از سایر بخش‌های پیرامون خود

۱۱۸- با توجه به اشکال زیر:

(ب)

(الف)

الف) کدام شکل برخان است؟

ب) و جزء کدام دسته از اشکال فرسایشی است؟

(۱) ب - کاوشی

(۲) الف - تراکمی

(۳) الف - کاوشی

(۴) ب - تراکمی

۱۱۹- همه گزینه‌های زیر، از مصادیق پدیده پخش فرهنگی به حساب می‌آیند؛ به جز ...

(۱) رواج اشعار خیام و فردوسی در کشورهای اروپایی

(۲) برگزاری جشن نوروز در ایران

(۳) حضور زعفران ایرانی در بازارهای اروپایی

(۴) روزه‌داری مسلمانان در کشور مالزی

۱۲۰- کدام گزینه پیرامون تعیین خطوط مرزی در دریاها، درست است؟

(۱) تعیین مرزهای دریایی آسان‌تر از سایر خطوط مرزی است.

(۲) آب‌های پشت خط مبنا به‌طرف ساحل در مالکیت کشور مجاور دریاست.

(۳) خط مبنا در تعیین مرز دریایی، بالاترین حد مد در دریاست.

(۴) کشورها حق عبور و مرور در دریای سرزمینی را ندارند.

۱۲۱- درباره جهان شهرها، می توان گفت ...

- (۱) در نتیجه گسترش فوق العاده دو یا چند مادرشهر یا کلان شهر به وجود می آید.
- (۲) بعضی از آن ها به دلیل نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی حوزه نفوذ بسیار وسیعی دارند.
- (۳) مادرشهرهایی هستند که بیش از یک و کمتر از ده میلیون نفر جمعیت دارند.
- (۴) معمولاً در امتداد راه های ارتباطی، شکل خطی و برخی شکل خوشه ای پیدا کرده اند.

۱۲۲- دلیل عمده نابرابری اقتصادی و رفاهی روستانشینان و شهرنشینان کدام است؟

- (۱) وضعیت دسترسی نواحی شهری به آموزش، بهداشت و درمان و مسکن بهتر از نواحی روستایی است.
- (۲) ایجاد فرصت های شغلی و تمایل به سرمایه گذاری در نواحی روستایی کمتر از نواحی شهری است.
- (۳) به دنبال مهاجرت روستانشینان به شهرها، تمرکز بر فعالیت های کشاورزی و تولید محصولات کمتر شد.
- (۴) عدم دسترسی مناسب به راه ها و وسایل حمل و نقل، از جمله مشکلات خدماتی روستانشینان است.

۱۲۳- اختلاف زمانی دو شهر ۴۰ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی شهر «الف» ۳۲ درجه و ۲۷ دقیقه باشد و بدانیم که شهر «ب» در شرق شهر

«الف» واقع شده باشد، طول جغرافیایی شهر «ب» چقدر است؟

- (۱) ۵۲ درجه و ۱۵ دقیقه
- (۲) ۴۶ درجه و ۲۵ دقیقه
- (۳) ۳۶ درجه و ۱۵ دقیقه
- (۴) ۲۲ درجه و ۲۷ دقیقه

۱۲۴- چرا در کشور ایران، مخاطراتی چون زمین لرزه، زمین لغزش، خشک سالی و سیل، بیش از دیگر حوادث رخ می دهند؟

- (۱) نحوه پراکندگی سکونتگاه های شهری و روستایی
- (۲) موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری ها
- (۳) تمرکز بالای سکونتگاه های شهری و نواحی صنعتی
- (۴) نحوه مدیریت نامطلوب فضاها و جغرافیایی

۱۲۵- در کدام یک از حالات زیر، سیل خسارت بار می شود؟

- (۱) در پی بارش فراوان امروز در گرگان رود، ظرفیت این رودخانه پر شد.
- (۲) جابجایی در سال های اخیر شاهد آبدهی فراوان و مشخصی بوده است.
- (۳) حجم آب در سیمره در پاییز امسال افزایش چشمگیری داشت.
- (۴) در سال گذشته رود تجن پس از چندین ساعت بارش سرریز شد.

۱۲۶- نیاز بیش از پیش ما به علم منطق در روزگار معاصر ناشی از کدام سبب می‌باشد؟

- (۱) گسترش انواع مغالطات
- (۲) انگیزه‌های کج‌اندیشان برای انحراف معرفت
- (۳) فراگیر شدن رسانه‌ها و افزایش حجم اطلاعات
- (۴) فعالیت علیه ارزش‌های الهی و ضرورت دفاع از آن‌ها

۱۲۷- کدام گزینه الزاماً به معنای رخدادن مغالطه «اشتراک لفظ» است؟

- (۱) قابلیت استنباط معانی متعدّد از لفظ یا جملاتی در عبارت
- (۲) عدم وجود معنای مشترک در بین حداقل دو واژه
- (۳) امکان برداشت معنای واحد از چندین لفظ متعدد
- (۴) عدم تفکیک و خلط معانی یک لفظ واحد و ثابت

۱۲۸- بین «مفهوم کلی» و «مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد» کدامیک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- (۱) تساوی
- (۲) تباین
- (۳) عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص من‌وجه

۱۲۹- کدام گزینه درباره «تعریف از طریق ذکر مصادیق» صحیح است؟

- (۱) محدود به نشان‌دادن تصاویر اشیا است.
- (۲) تجزیه و ذکر سرنام‌ها از اقسام آن به شمار می‌آید.
- (۳) در باب برخی مفاهیم قابل ارائه نیست.
- (۴) منظور از مصداق نمونه عینی است و نه تصاویر اشیا.

۱۳۰- در کدامیک از قیاس‌های اقترانی زیر موضوع و محمول نتیجه قیاس هر دو علامت مثبت دارند؟

- (۱) هر الف ب است، بعضی الف ج نیست.
- (۲) بعضی ج د است، هیچ د ه نیست.
- (۳) هیچ ت پ نیست، هر الف پ است.
- (۴) هر ه ج است، بعضی د ه است.

۱۳۱- کدام گزینه درباره «قضیه شرطی» نادرست است؟

- (۱) حاصل تجزیه آن با حذف ادات شرط دو قضیه حملی خواهد بود.
- (۲) می‌توان آن را با تغییراتی به یک قضیه حملی تبدیل کرد.
- (۳) پیوسته در آن به اتصال یا التزام دو نسبت حکم می‌شود.
- (۴) آنچه در آن مشروط و ملتزم است حکم و نسبت قضیه می‌باشد.

۱۳۲- عبارت زیر بیانگر استفاده از کدام نوع مغالطه در اثر عوامل روانی است؟

«یک جامعه‌شناس به جای توجه و انتقاد به عوامل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و... که موجب ایجاد شکاف طبقاتی می‌شوند، با تحریک طبقات ضعیف اقتصادی، اقشار با درآمد بالاتر را عاملین نابرابری و عدم وجود عدالت می‌خواند و به این ترتیب باعث تفرقه و نفرت‌پراکنی بین مردم می‌شود.»

- (۱) بار ارزشی کلمات
- (۲) توسل به احساسات
- (۳) تله‌گذاری
- (۴) بزرگنمایی و کوچکنمایی

۱۳۳- کدام گزینه در رابطه با قوه اندیشه‌ورزی در آدمی نادرست است؟

- (۱) بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست.
- (۲) چرایی پدیده‌ها از نخستین موضوعات تفکر در انسان است.
- (۳) تفکر فرایندی است که ما را از معلومات به مجهولات می‌رساند.
- (۴) کارکرد تفکر به حوزه نظری محدود نمی‌شود.

۱۳۴- کدام گزینه درباره بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه صحیح است؟

- (۱) بحث امکان شناخت فرع بر معرفت به وجود است.
- (۲) هستی‌شناسی مبنای خصوصیات اشیا را تبیین می‌کند.
- (۳) کشف علل وجودی یک چیز در بحث فلسفه از هستی قرار می‌گیرد.
- (۴) هستی‌شناسی از لحاظ موضوعی ذیل معرفت‌شناسی قرار می‌گیرد.

۱۳۵- کدام گزینه در مورد کسی که به «استقلال در اندیشه» که یکی از فواید تفکر فلسفی است رسیده است، نادرست است؟

- (۱) در ورود و پاسخ به مسائل فلسفی راه مناسب را برمی‌گزیند.
- (۲) درباره مسائل بنیادین جهان هستی به نحو جدی می‌اندیشد و نظر می‌دهد.
- (۳) در استدلال‌هایش مغالطه می‌کند تا جامعه را با آن‌ها آشنا کند.
- (۴) متکی به دیگری نیست و خودش دلایل و استدلال‌ها را می‌سجد.

۱۳۶- نفس از نظر ارسطو...

- (۱) تکاملی از فعل به قوه است.
- (۲) به تدریج دارای حیات می‌شود.
- (۳) کاملاً مطابق با قوه تفکر استدلالی است.
- (۴) امکان تجرد و جداگشتن از بدن را دارد.

۱۳۷- کدام گزینه بیانگر اشتراک نظر ابن‌سینا و ملاصدرا درباره تکامل روح است؟

- (۱) تکامل آن با فعلیت یافتن اوصاف بیرونی تحقق می‌یابد.
- (۲) خود حقیقت و جوهر روح دچار استکمال می‌گردد.
- (۳) کمال روح حالتی بالقوه و استعدادی است.
- (۴) روح باطن بدن است و با هم وحدتی حقیقی دارند.

۱۳۸- کدام گزینه مطابق با نظر کانت در باب معیار فعل اخلاقی نادرست است؟

- (۱) معیار اخلاقی بودن یک کنش در دلیل انجام آن از سوی فاعل کنش است.
- (۲) لزوماً شناسایی این که فعلی ما را به سعادت برساند آن را اخلاقی نمی‌سازد.
- (۳) اگر فردی وظیفه خود را کامل ادا کند، لزوماً فعلی اخلاقی صورت پذیرفته است.
- (۴) عامل وجدان اخلاقی، فعل اخلاقی کانت را از یک اخلاق صرفاً صوری فراتر می‌برد.

۱۳۹- وجه اختصاصی موجودات ... است و هستی و چیستی در جهان خارج ... هستند.

(۱) ماهیت - تفکیک‌ناپذیر (۲) هستی - تفکیک‌پذیر

(۳) ماهیت - تفکیک‌پذیر (۴) هستی - تفکیک‌ناپذیر

۱۴۰- کدام گزینه درباره «وجوب» و «امکان» نادرست است؟

(۱) رابطه امکانی یک ماهیت با وجود یعنی آن ماهیت می‌تواند باشد یا نباشد.

(۲) این‌گونه نیست که در رابطه امکانی، موضوع هم محمول را بپذیرد و هم نپذیرد.

(۳) وجوب و ضرورت وجود یا از ناحیه خود ذات است یا از جانب غیر اعطا می‌شود.

(۴) ذات یک معلول پس از وجودیافتن از حالت امکانی به حالت وجوبی درمی‌آید.

۱۴۱- در صورتی که همه عوامل پیدایش یک معلول محقق باشند اما معلول به وجود نیاید، ...

(۱) به این دلیل است که مجموع همه علت‌های موجود علت ناقصه آن معلول بوده‌اند.

(۲) تجربه ما در احصاء و تشخیص تمامی علت‌ها دقیق عمل نکرده است.

(۳) باعث تقدم شيء بر نفس خودش می‌گردد و این متناقض است.

(۴) تخلف معلول از علت صورت می‌گیرد که محال و منافی اصل وجوب علی و معلولی است.

۱۴۲- کدام گزینه از نظر فیلسوفان مسلمان صحیح است؟

(۱) راه کسب معرفت و شناخت به عقل محصور نیست.

(۲) عقل و شهود و وحی هر سه ما را به راه‌های یکسانی برای رسیدن به معرفت هدایت می‌کند.

(۳) می‌توان با هر یک از راه‌های شناخت در تمام موضوعات به حقیقت رسید.

(۴) بهره‌مندی از معارف ناشی از برترین مرتبه شهود به پیامبران اختصاص دارد.

۱۴۳- با توجه به تعریف «حکمت» از نظر ابن‌سینا در کدام گزینه کمال و سعادت نفس انسان بیان شده است؟

(۱) سلطهٔ اصول عملی اخلاق در آدمی با تمرین و تهذیب

(۲) ارتقای شهود نفسانی به درجات عقول مجرده و برتر

(۳) کمال حکمت و معرفت عقلی به هستی و صور جهان خارج

(۴) فعلیت تمامی قوای نفسانی در جهت غایت وجودی آنها

۱۴۴- کدام عبارت را می‌توان از دیدگاه ابن‌سینا در طبیعت‌شناسی نتیجه گرفت؟

(۱) همهٔ موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که براساس حرکات و تحولات آنها شکل می‌گیرد.

(۲) تحقیقی در ماورای طبیعت، دانشمند را از روابط میان پدیده‌ها آگاه می‌کند و به خشوع در برابر حق وامی‌دارد.

(۳) با توجه به این‌که نظام عالم احسن است، داوری در مورد وقایع مخرب طبیعی که خیرند یا شر، غیرممکن است.

(۴) وجود هر موجود طبیعی، از جهاتی خیر است و از جهاتی دیگر شر؛ اما در مجموعهٔ عالم، وجودش جز خیر نیست.

۱۴۵- کدام گزینه دربارهٔ حکمت معاصر در ایران صحیح است؟

(۱) از تغییرات نوین این دوره ترجمهٔ آثار فیلسوفان اروپایی به زبان عربی است.

(۲) آشنایی با فلسفه‌های جدید اروپا با نهضت مشروطه آغاز شد اما به شکل خاصی ادامه نیافت.

(۳) از آثار پیشرفت علمی این دوره، تأسیس رشته‌های تخصصی حکمت و فلسفهٔ اسلامی بود.

(۴) تا قبل از این دوره نمی‌توان اساتید مشخصی یافت که در تفسیر متون فلسفهٔ اروپایی متخصص باشند.

۱۴۶- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق است؟

«پس انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.»

ب) امکاناتی که شما برای ارائه محصول یا خدمت خود در اختیار دارید؛ به کدام مفهوم در اقتصاد اشاره دارد؟

ج) کدام عامل انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد؟

۱) الف) ریسک‌پذیر ب) منابع کمیاب تولید ج) احتمال موفقیت و سودآوری

۲) الف) ریسک‌پذیر ب) قید بودجه ج) حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف

۳) الف) پرانگیزه ب) عوامل تولید ج) احتمال موفقیت و سودآوری

۴) الف) پرانگیزه ب) منابع طبیعی ج) حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف

۱۴۷- در سه کشور کاستاریکا، برزیل و فیلیپین فقط آناناس و نارگیل با عوامل و هزینه‌های یکسان تولید می‌شوند، با توجه به اطلاعات جدول زیر

کدام گزینه از نظر صرفه اقتصادی صحیح نیست؟

کشورها	میزان تولید آناناس	میزان تولید نارگیل
کاستاریکا	۳۶,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
برزیل	۴۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰
فیلیپین	۳۵,۰۰۰	۹۰,۰۰۰

۱) کاستاریکا آناناس و فیلیپین نارگیل را در کشور خود تهیه کند.

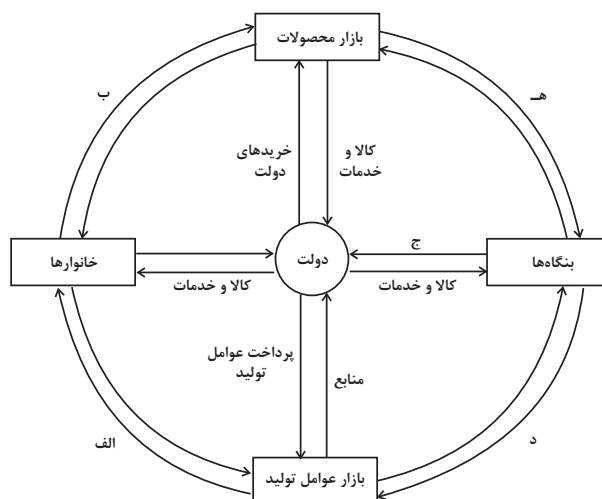
۲) برزیل آناناس را در کشور خود تولید کند و نارگیل را از کشور فیلیپین وارد کند.

۳) فیلیپین آناناس را از برزیل تهیه کند.

۴) کاستاریکا هر دو محصول آناناس و نارگیل را از برزیل تهیه کند.

۱۴۸- با توجه به نمودار جریان چرخشی تعاملات بین خانوارها، بنگاه‌ها و دولت، عبارات کدام گزینه به‌ترتیب تکمیل‌کننده موارد «الف تا هـ»

مشخص شده در نمودار می‌باشد؟

(۱) پرداخت عوامل تولید - خریدها - یارانه - درآمد خانوار - درآمد

(۲) درآمد خانوار - درآمد - یارانه - پرداخت عوامل تولید - خریدها

(۳) پرداخت عوامل تولید - درآمد - مالیات - پرداخت عوامل تولید - خریدها

(۴) درآمد خانوار - خریدها - مالیات - پرداخت عوامل تولید - درآمد

۱۴۹- جدول روبه‌رو در رابطه با عرضه، تقاضا و قیمت در جامعه A می‌باشد. در این صورت:

ردیف	قیمت (به تومان)	مقدار تقاضا (واحد)	مقدار عرضه (واحد)
۱	۱۰۰۰	۵۵۰	۱۵۰
۲	۲۰۰۰	۴۵۰	۲۵۰
۳	۳۰۰۰	۳۵۰	۳۵۰
۴	۴۰۰۰	۲۵۰	۴۵۰
۵	۵۰۰۰	۱۵۰	۵۵۰

الف) در کدام ردیف، بازار با ۲۰۰ واحد مازاد تقاضا روبه‌رو است؟

ب) در قیمت ۲۰۰۰ تومان، کدام عامل بازار را به تعادل می‌رساند؟

ج) حداکثر پرداختی مصرف‌کننده در قیمت ۵۰۰۰ تومان چقدر خواهد بود؟

(۱) الف) ردیف ۲ ب) ۱۰۰۰ تومان افزایش قیمت ج) ۷۵۰,۰۰۰

(۲) الف) ردیف ۴ ب) ۱۰۰۰ تومان کاهش قیمت ج) ۲,۷۵۰,۰۰۰

(۳) الف) ردیف ۲ ب) ۳۰۰ تومان افزایش قیمت ج) ۷۵۰,۰۰۰

(۴) الف) ردیف ۴ ب) ۳۰۰ تومان کاهش قیمت ج) ۲,۷۵۰,۰۰۰

۱۵۰- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب چگونه است؟

- هرچند زندگی عموم انسانها در جامعه شهری اقتصادی چندمحصولی است اما در فضای جهانی، اقتصاد چندمحصولی، اقتصادی شکننده و آسیبپذیر است.

- جنگها و تحریمهای اقتصادی قرنهای اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در برخی تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آنها از خارج تأکید کنند.

- در صورتی که یک کشور با خلق مزیتهای جدید اقتصادی امکان تأمین همه نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند، میتواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود.

- درآمدی که دولت از طریق شریک کردن مردم در طرحهای عمرانی و سرمایه گذاری به دست می آورد، نمی تواند پایدار باشد.

(۱) غ - د - غ - غ (۲) د - غ - د - غ (۳) غ - د - د - غ (۴) د - د - غ - غ

۱۵۱- در یک کشور فرضی، تعداد افراد شاغل بالای ۱۵ سال ۲۵۵۰ نفر و تعداد افراد جویای کار بالای ۱۵ سال نیز ۸۵۰ نفر هستند. با توجه به این اطلاعات:

الف) نرخ بیکاری در این کشور چقدر است؟

ب) حداقل چند نفر دیگر در این کشور باید شاغل شوند تا نرخ بیکاری برابر با ۱۵ درصد شود؟

ج) جمعیت فعال این کشور چند نفر است؟

(۱) الف) ۲۵ درصد، ب) ۴۳۰، ج) ۴۳۰۰ (۲) الف) ۲۵ درصد، ب) ۳۴۰، ج) ۳۴۰۰

(۳) الف) ۲۰ درصد، ب) ۴۳۰، ج) ۳۴۰۰ (۴) الف) ۲۰ درصد، ب) ۳۴۰، ج) ۴۳۰۰

۱۵۲- یک کارگاه تولیدی برای تولید ۵۲۰ عدد کالا، ۷۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان بابت هزینه های تولید به عوامل تولید پرداخت کرده است؛ اگر هر کالا را

به مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ تومان بفروشد، میزان سود یا زیان این کارگاه چقدر است؟

(۱) ۱۵۶ میلیون تومان، سود (۲) ۸۰ میلیون تومان، زیان

(۳) ۱۵۶ میلیون تومان، زیان (۴) ۸۰ میلیون تومان، سود

۱۵۳- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) تفاوت اوراق مشارکت و سهام چیست؟

ب) قیمت اولیه سهام ... و قیمت ثانویه سهام ...

ج) به ترتیب هریک از عبارات زیر به ویژگی اقتصاد ایران، در کدام دوره تاریخی اشاره دارد؟

- بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی در این دوران ساخته شد؛ با این حال ساختارهای اساسی اقتصاد کشور نیز زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.

- اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد. حاکمان وقت تصور درستی از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود نداشتند و نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند.

- علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت، شکل گرفت.

۱) الف) با خرید سهام در داشتن یک شرکت با دیگران شریک می‌شویم. در این صورت سود شرکت به نسبت سهمان به ما تعلق می‌گیرد و اگر شرکت متحمل ضرر هم بشود، در آن شریکیم. در اوراق مشارکت پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه) سود آن را هم می‌گیریم. ب) توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود و روی هر ورقه سهم نوشته شده و برای بار اول فروخته می‌شود. - به سوددهی شرکت بستگی دارد. اگر سود شرکت دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و قیمت بازاری قیمتی است که صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار در معرض فروش قرار می‌دهد. ج) دوره حکومت پهلوی، دوره پایانی حکومت صفویه، نیمه اول حکومت صفویه

۲) الف) در خرید سهام چون پول ما به بخشی از ابزارآلات کارخانه تبدیل شده، نمی‌توانیم سرمایه خود را پس بگیریم ولی می‌توانیم برگه‌های سهام خودمان را به دیگری بفروشیم. با خرید اوراق مشارکت در مالکیت آن پروژه سهم می‌شویم در این صورت سود شرکت به نسبت میزان اوراق خریداری به ما تعلق می‌گیرد و اگر شرکت متحمل ضرر هم بشود، در آن شریکیم. ب) توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود و روی هر ورقه سهم نوشته شده و برای بار اول فروخته می‌شود. - به سوددهی شرکت بستگی دارد. اگر سود شرکت دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و قیمت بازاری قیمتی است که صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار در معرض فروش قرار می‌دهد. ج) دوره قاجار، نیمه اول حکومت صفویه، دوره پایانی حکومت صفویه

۳) الف) با خرید اوراق مشارکت در مالکیت آن پروژه سهم می‌شویم. در این صورت سود شرکت به نسبت میزان اوراق خریداری به ما تعلق می‌گیرد و اگر شرکت متحمل ضرر هم بشود، در آن شریکیم. ولی با خرید سهام پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه) سود آن را هم می‌گیریم. ب) قیمتی است که بار اول در خرید و فروش با عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. - قیمتی است که در خرید و فروش‌های بعدی در صورت سوددهی زیاد سالانه، دائماً افزایش می‌یابد. ج) دوره حکومت پهلوی، نیمه اول حکومت صفویه، دوره پایانی حکومت صفویه

۴) الف) با خرید سهام در داشتن یک شرکت با دیگران شریک می‌شویم. در این صورت سود شرکت به نسبت سهمان به ما تعلق می‌گیرد و اگر شرکت متحمل ضرر هم بشود، در آن شریکیم. در اوراق مشارکت پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه) سود آن را هم می‌گیریم. ب) قیمت بازاری قیمتی است که صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار در معرض فروش قرار می‌دهد. - قیمتی که شرکت برای بار اول می‌فروشد. ج) دوره قاجار، دوره پایانی حکومت صفویه، نیمه اول حکومت صفویه

۱۵۴- اگر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال با محاسبه میانگین قیمت کالاهای سبد خانوار ایرانی، ۴۷۵۰ تومان و نرخ تورم طی این سال ۲۰ درصد محاسبه شده باشد، میانگین قیمت کالاهای موجود در سبد خانوار در انتهای سال چند تومان خواهد بود؟

- (۱) ۶۲۳۰ (۲) ۵۷۰۰ (۳) ۵۲۵۰ (۴) ۴۳۵۰

۱۵۵- به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با بیکاری و فقر نادرست و در ارتباط با خرید مقایسه‌ای درست است؟

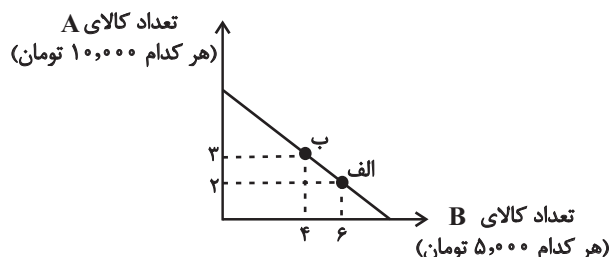
(۱) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار، از طریق روش برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود و ارتباطی با ارزش دلار در بازارهای داخلی ندارد. - با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

(۲) با توجه به تعریف فقر مطلق، محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. از این رو مفهوم دیگری تعریف می‌شود به نام «فقر نسبی» که مطابق با آن می‌توان معیاری را برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت. - با خرید مقایسه‌ای می‌توان بخشی از پول خود را پس‌انداز کرد؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.

(۳) مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق‌اند و از تأمین احتیاجات زندگی خود عاجزند. - با خرید مقایسه‌ای شما می‌توانید با بررسی ویژگی‌های اقلام مختلف، در زمان خود برای خرید صرفه‌جویی کنید.

(۴) روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که تولید ناخالص داخلی یا درآمد سرانه کشورها را معیاری برای رتبه‌بندی آنها از نظر فقر، در نظر گرفت. - ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به ویژه برای اقلام با قیمت بالا، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

۱۵۶- چند مورد از عبارات آمده در خصوص نمودار خط بودجه زیر درست است؟

(الف) میزان بودجه فرد برابر با ۲۵ هزار تومان است.

(ب) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان دهنده مقدار کالای A و B است که با بودجه مشخص می‌توان خرید.

(ج) در نقطه B می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۵ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

(د) در نقطه الف می‌توانیم ۳ واحد از کالای A و ۷ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

(ه) برای حرکت از نقطه B به الف باید از خرید یک واحد کالای A صرف نظر کنیم تا بتوانیم دو واحد بیشتر از کالای B خریداری کنیم.

(و) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

(ی) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۷ واحد از این کالا را خریداری کند.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۵۷- فردی ۳۰ میلیون تومان سرمایه خود را به خرید سهام یک شرکت فرضی اختصاص داده است. اگر قیمت بازاری هر ورق سهم ۱۵۰۰ تومان و کل سود

دریافتی به ۱۵ میلیون تومان رسیده باشد. در این صورت تعداد سهام و قیمت اسمی هر سهم به ترتیب، کدام است؟

(۱) ۳۰,۰۰۰ عدد - ۱۲۰۰ تومان

(۲) ۳۰,۰۰۰ عدد - ۱۰۰۰ تومان

(۳) ۲۵,۰۰۰ عدد - ۱۲۰۰ تومان

(۴) ۲۵,۰۰۰ عدد - ۱۰۰۰ تومان

۱۵۸- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در گذشته به چه علت دولت، به جای انتشار رسید توسط بازرگانان، چاپ و انتشار اسکناس را خود بر عهده گرفت؟

ب) اولین شکل پول که در کشورمان مورد استفاده قرار گرفته است، کدام است؟

ج) به ترتیب بیکاری کسانی که به تازگی وارد بازار کار شده‌اند و بیکاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود

چه نام دارد؟

(۱) الف) عده‌ای از تجار حاضر نبودند تا در معاملات خود از این رسیده‌ها استفاده کنند. ب) چاپی ج) بیکاری ساختاری - بیکاری دوره‌ای

(۲) الف) با افزایش حجم مبادلات، نیاز به رسید بیش‌تری می‌شد که صرافان قادر به انتشار آن‌ها نبودند. ب) غلات ج) بیکاری ساختاری -

بیکاری دوره‌ای

(۳) الف) این رسیده‌ها در واقع نخستین اسکناس‌ها بودند ولی پشتوانه آن‌ها طلا و نقره نبود. ب) چاپی ج) بیکاری اصطلاحی - بیکاری

ساختاری

(۴) الف) بی‌مبالاتی یا سوء استفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها، که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را

برای مردم سخت کرده بود. ب) غلات ج) بیکاری اصطلاحی - بیکاری ساختاری

۱۵۹- کدام گزینه به سؤالات زیر پاسخ درستی می‌دهد؟

الف) کدام گزینه در ارتباط با شاخص توسعه انسانی نادرست است؟

ب) کدام نوع مالیات از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود؟

۱) الف) شاخص توسعه انسانی ترکیبی از معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی، معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها

نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت است. ب) مالیات بر مصرف

۲) الف) مؤلفه‌هایی نظیر نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری

محیطی، در گزارش‌های توسعه انسانی منعکس می‌شود. ب) مالیات بر ارزش افزوده

۳) الف) تفاوت‌های بومی و محلی و تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص توسعه انسانی مؤثراند. ب) مالیات بر ارزش افزوده

۴) الف) شاخص‌هایی مانند مبارزه با فساد، بهبود فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری، موضوعات محیط‌زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و

معنوی در ارزیابی شاخص توسعه در نظر گرفته می‌شوند. ب) مالیات بر مصرف

۱۶۰- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در طی دو سال پایانی است، (در این کشور تنها دو کالای A و B تولید

می‌شود). به ترتیب، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت اسمی و واقعی در سال ۱۳۹۵ کدام است؟ (سال ۱۳۹۴ سال پایه است).

کالا	کالای A		کالای B	
	مقدار (به کیلو)	قیمت (به میلیون تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به میلیون تومان)
سال				
۱۳۹۴	۲۰۰	۱۲۰۰	۷۰	۱۳۰۰
۱۳۹۵	۱۸۰	۲۰۰۰	۱۰۰	۱۵۰۰

۱) ۵۰/۲۳ درصد - ۵/۳۲ درصد ۲) ۵۴/۰۷ درصد - ۴/۵۳ درصد

۳) ۵۴/۰۷ درصد - ۵/۳۲ درصد ۴) ۵۰/۲۳ درصد - ۴/۵۳ درصد

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۳ مرداد ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخارین	سجاد حقیقی‌پور	زهره شمسایی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۰ دقیقه

دین و زندگی ۱ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۸ تا ۱۲: آهنگ سفر، دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی
صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

دین و زندگی ۱ (انسانی)

درس ۹ تا ۱۴: آهنگ سفر، اعتماد بر او، دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی
صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس های ۱۱ و ۱۲: عزت نفس، پیوند مقدس
صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (انسانی)

درس های ۱۶ تا ۱۸: عزت نفس، زمینه‌های پیوند، پیوند مقدس
صفحه ۱۹۶ تا صفحه ۲۳۰

مهارت معلمی (همه رشته‌ها)

فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلمی
فصل دوم: صفات معلم، فصل سوم: وظایف معلم
صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۱- به ترتیب، شرط رفتن به سوی علم در کلام امام علی بن حسین (ع)، چه چیزی بیان شده و فرجام کسانی

که قرآن آن‌ها را این گونه توصیف می‌کند: «کذلک اتک آیتنا فنسیتها» چیست؟

(۱) «لو يعلم الناس ما فی طلب العلم» - «لعلهم يرجعون»

(۲) «لو يعلم الناس ما فی طلب العلم» - «ولئک کالانعام بل هم اضل»

(۳) «لو کان العلم منوطاً بالثریا» - «ولئک کالانعام بل هم اضل»

(۴) «لو کان العلم منوطاً بالثریا» - «لعلهم يرجعون»

۲۵۲- به ترتیب، کدام آیه شریفه بیانگر این است که همراهی نکردن دیگران، موجب ساقط شدن تکلیف او نمی‌شود و

در چه صورت است که اگر هیچ همراهی با انسان نباشد، باید به تنهایی اقدام کند؟

(۱) «قل هذه سبیلی أدعوا الی الله علی بصیرة أنا و من اتبعنی» - زمانی که فرد تکلیف خود را می‌داند و تکلیف‌گرا است.

(۲) «قل هذه سبیلی أدعوا الی الله علی بصیرة أنا و من اتبعنی» - زمانی که فرد بر وظیفه‌اش چنان یقین

دارد که حجت بر او تمام می‌شود.

(۳) «قل أنما اعظکم بواحدة أن تقوموا لله مثنی و فرادی» - زمانی که فرد بر وظیفه‌اش چنان یقین دارد که حجت بر او تمام می‌شود.

(۴) «قل أنما اعظکم بواحدة أن تقوموا لله مثنی و فرادی» - زمانی که فرد تکلیف خود را می‌داند و تکلیف‌گرا است.

۲۵۳- آیه شریفه «انک لا تهدی من احببت و لکن الله یهدی من یشاء و هو اعلم بالمهتدین» یادآور کدام صفت معلم است؟

(۱) عزم قوی داشته باشد.

(۲) دلسوز شاگردان باشد.

(۳) حامی محرومان باشد.

(۴) توکل داشته باشد.

۲۵۴- به ترتیب، واژه «ملک کریم» در آیه «ان لا هذا ملک کریم» درباره چه کسی است و می‌توان آن را در باب اهمیت چه موضوعی بیان داشت؟

(۱) حضرت یوسف (ع) - آشنایی با مشکلات دیگران

(۲) حضرت یعقوب (ع) - آشنایی با مشکلات دیگران

(۳) حضرت یعقوب (ع) - آشنایی با فرهنگ و گویش مخاطبان

(۴) حضرت یوسف (ع) - آشنایی با فرهنگ و گویش مخاطبان

۲۵۵- این دعای مکارم الاخلاق «اللهم وفقنی لطاعة من سددنی و متابعة من ارشدنی» مؤید کدام وظیفه معلم است که بایستی به آن متصف باشد؟

(۱) احترام به همکاران

(۲) جبران ضعف‌ها

(۳) امیدواری و امیدبخشی

(۴) انتقادپذیری

۲۵۶- به ترتیب، اگر بخواهیم به آرزوهای دشمنان در مورد مسلمانان پی ببریم، کدام واژه را در قرآن باید بررسی کنیم و این موضوع به کدام یک از وظایف یک

معلم اشاره دارد؟

(۱) نذیر - دشمن شناسی

(۲) نذیر - دشمن شناسی

(۳) نذیر - جدی گرفتن هشدارها

(۴) جدی گرفتن هشدارها

۲۵۷- به ترتیب، در کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر به درستی ذکر شده است؟

- شناخت عوامل موفقیت و عدم موفقیت، معلول چیست؟

- شرط زندگی لذت بخش در دنیا و رستگاری ابدی در آخرت چیست؟

(۱) مراقبت - کنار گذاشتن هدف‌های فرعی که مانع رسیدن به اهداف اصلی هستند.

(۲) محاسبه و ارزیابی - کنار گذاشتن هدف‌های فرعی که مانع رسیدن به اهداف اصلی هستند.

(۳) مراقبت - قراردادن زندگی در مسیر قرب الهی

(۴) محاسبه و ارزیابی - قراردادن زندگی در مسیر قرب الهی

۲۵۸- با توجه به آیه شریفه «قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله ...» شرط رسیدن به سعادت، پیروی از خداوند است که ثمره آن قرار گرفتن در پناه کدام صفات الهی است؟

- ۱) «غفور رحیم» ۲) «السمیع العلیم» ۳) «ونعم الوکیل» ۴) «الغنی الکریم»

۲۵۹- در پاسخ به این پرسش که «چگونه می‌توان از انسانی که ۱۴۰۰ سال پیش زندگی کرده، الگو گرفت؟» به چه نکته‌ای باید اشاره کرد تا اساس الگوپذیری از معصومین (ع) را توجیه کند؟

- ۱) زندگی معصومین (ع) سراسر معجزه بوده و قابل مقایسه با زندگی عادی نیست.
 ۲) اسوه‌پذیری فقط برای کسانی ممکن است که شرایط زندگی مشابه معصومین (ع) داشته باشند.
 ۳) باید از همه جنبه‌های زندگی معصومین (ع) از جمله نوع لباس و مسکن، تقلید کامل کرد.
 ۴) ارزش‌های انسانی مانند عدالت و مهربانی، تغییرناپذیرند و به زمان و مکان وابسته نیستند.
- ۲۶۰- به ترتیب، پاسخ درست سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟
 - چرا انسان باتقوا می‌کوشد که روزبه‌روز بر توانایی خود بیفزاید؟
 - تأثیر نماز به چیست؟
 - اگر عبارت «اهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند بخواهیم، چه نتیجه‌ای را در پی خواهد داشت؟

- ۱) چون دارای شور و نشاط در زندگی هست. - به تداوم و دقت ما بستگی دارد. - قدرت‌های دیگر از نظر ما ناچیز می‌شوند.
 ۲) تا اگر در شرایط گناه قرار گرفت، آن نیرو او را حفظ کند و از آلودگی نگه دارد. - به تداوم و دقت ما بستگی دارد. - به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.
 ۳) چون دارای شور و نشاط در زندگی هست. - صرفاً به حفظ طهارت به هنگام نماز بستگی دارد. - قدرت‌های دیگر از نظر ما ناچیز می‌شوند.
 ۴) تا اگر در شرایط گناه قرار گرفت، آن نیرو او را حفظ کند و از آلودگی نگه دارد. - صرفاً به حفظ طهارت به هنگام نماز بستگی دارد. - به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.

۲۶۱- به ترتیب، کدام یک از موارد زیر نمونه درستی از باطل‌کننده‌های روزه محسوب می‌شود و کدام یک باطل‌کننده روزه نیست؟

- ۱) فروبردن دود سیگار به حلق: باطل‌کننده / استفراغ عمدی: باطل‌کننده نیست، مگر در صورت عودت به حلق
 ۲) رساندن غبار غلیظ به حلق: باطل‌کننده / استفراغ غیرعمدی: باطل‌کننده
 ۳) باقی ماندن غذا لای دندان و فروبردن آن: باطل‌کننده / استفراغ عمدی: مطلقاً باطل‌کننده نیست.
 ۴) فرو بردن دود سیگار به حلق: باطل‌کننده نیست. / استفراغ عمدی: در صورت عودت به حلق، باطل‌کننده است.

۲۶۲- برای حفظ نعمت زیبایی، خداوند احکام ویژه‌ای را برای زن قرار داده است. علت وضع این احکام ویژه چیست؟

- ۱) افزایش تقوای زن در طول روز و پاک و باصفا شدن زندگی او
 ۲) دور ماندن گوهر زیبای وجود زن از نگاه ناهلان و تحقیرنشدن روح بلند او
 ۳) توجه‌داشتن در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها
 ۴) غافل‌نشدن زن از هدف اصلی زندگی و دوری از نعمات دنیوی

۲۶۳- قانون حجاب کمک می‌کند تا جامعه، به جای آنکه ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند، به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند. این امر موجب چه چیزی می‌شود؟

- ۱) زن حضوری مطمئن و همراه با امنیت در جامعه داشته باشد و با هر پوششی که دلش بخواهد، زندگی کند.
 ۲) لزوم استفاده از چادر را فراهم می‌کند و پوششی غیر از این، جریمه شدن را به دنبال دارد.
 ۳) سلامت اخلاقی جامعه بالا رود، حریم و حرمت زنان حفظ شود و آرامش روانی وی افزایش یابد.
 ۴) کرامت و منزلت زن بیشتر حفظ شود و توجه مردان نامحرم به کلی از بین برود.

۲۶۴- امام علی (ع) در کلام خود که می‌فرمایند: «إنَّه لیس لانیفسکم ثمن الا الجنة، فلا تبیعوها إلا بها» چه نسبتی میان «شناخت ارزش خود» و «عزت نفس» برقرار می‌کنند که با آیه «و ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ...» همخوانی دارد؟

- ۱) ارزش انسان، وابسته به بهشت است و تنها با رسیدن به بهشت، عزت نفس او کامل می‌شود.
 ۲) کرامت ذاتی انسان، او را شایسته بهشت کرده و فروختن خویش به بهایی کمتر از بهشت، نوعی نادیده‌گرفتن این کرامت است.
 ۳) بهشت، قیمت ثابت و تعیین‌شده‌ای برای انسان است و هرکس کمتر از آن را بپذیرد، دچار خسارت می‌شود.
 ۴) عزت نفس زمانی حاصل می‌شود که انسان برای رسیدن به بهشت، از تمام تمایلات دنیوی دست بکشد.

۲۶۵- بستر ساز رسیدن زن و مرد به هدف مشترکشان که «قرب الهی و بهشت جاوید» است، چیست؟

- (۱) آفرینش همسران برای آرامش براساس نظام حکیمانه خداوند
- (۲) استعدادها، ویژگی‌های فطری یکسان و مشترک و بهره‌گرفتن از ویژگی‌های فطری
- (۳) رشد و پرورش اخلاقی زن و مرد و پاسخ‌گویی به نیازهای درونی با تربیت فرزندان
- (۴) یکسان‌بودن منزلت زن و مرد

۲۶۶- کدام گزینه در رابطه با میزان ارزش و اهمیت تمایلات حیوانی در مقایسه با تمایلات معنوی و حد مجاز توجه به آن‌ها درست است؟

- (۱) تمایلات حیوانی، بخشی از خلقت انسان هستند و بدشدن آن‌ها در «اصالت‌بخشیدن» به آن‌هاست؛ حد مجاز را خداوند با احکام خود مشخص کرده است.

- (۲) تمایلات حیوانی ذاتاً بد هستند، اما به دلیل ضرورت برای زندگی دنیوی، خداوند تحملشان کرده است؛ حد مجاز، کمترین مقدار ممکن است.
- (۳) این تمایلات اگر در خدمت تمایلات عالی قرار گیرند و خود بی‌اهمیت شوند، ارزشمند خواهند شد و حد مجاز، جایی است که مانع رسیدن به بهشت نشوند.

- (۴) این تمایلات اهمیت چندانی ندارند و تنها برای ادامه نسل و بقای زندگی ضروری هستند؛ حد مجاز، جایی است که به گناه منجر نشوند.

۲۶۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اگر نوجوان و جوان، این دوره از زندگی خود را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و درحالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را هم برای خود و هم فرزندان بسیار هموار کرده است.
- (۲) طبق مقررات اسلامی، اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.
- (۳) روح انسان نه مؤنث است و نه مذکر.

- (۴) کلمه بنی‌آدم در قرآن اشاره به جنس خاصی ندارد، اما آیه همراه شده با این کلمه، صرفاً اشاره به مردان دارد.

۲۶۸- پیامبر اکرم (ص)، امام حسین (ع) و حضرت زینب (س)، هر کدام در شرایطی متفاوت، عزت خود را حفظ کردند. کدام گزینه نقطه مشترک هر سه

اسوه را در برخورد با ستمگران به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) هر سه با تکیه بر جهاد در راه خدا در برابر پیشنهاد ثروت و قدرت، مقاومت کردند و مرگ با عزت را بر زندگی با ذلت ترجیح دادند.
- (۲) هر سه از حمایت نظامی و سیاسی قوی برخوردار بودند و به همین دلیل توانستند مقاومت کنند.
- (۳) هر سه با تکیه بر بندگی خدا و پیوند با او، در برابر تهدید و تحقیر دشمنان، تسلیم‌ناپذیر ماندند.
- (۴) هر سه با استفاده از منطق و استدلال، ستمگران را مجاب به ترک ظلم کردند.

۲۶۹- به بهترین صورت سامان‌گرفتن زندگی دختران و پسران، از دیدگاه قرآن کریم تابع چه امری است؟

- (۱) تسلط بر خواندن قرآن کریم و آموزش آن در آینده به فرزندان
- (۲) پیشه کردن عفاف قبل از ازدواج
- (۳) شناخت معیارهای همسر مناسب
- (۴) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

۲۷۰- امام علی (ع) در عبارت «حب الشيء یعمی و یصم؛ علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند» نقض کدامیک از اهداف ازدواج را هشدار می‌دهد و

چه ارتباطی با بخش «انتخاب همسر» دارد؟

- (۱) هدف اول (پاسخ به نیاز جنسی) را نقض می‌کند؛ زیرا عشق و علاقه، نیاز جنسی را تشدید می‌کند و انسان را از کنترل خارج می‌سازد.
- (۲) هدف سوم (رشد و پرورش فرزندان) را نقض می‌کند؛ زیرا والدینی که با علاقه کور ازدواج کرده‌اند، نمی‌توانند فرزندان صالحی تربیت کنند.
- (۳) هدف دوم (انس با همسر) را نقض می‌کند؛ زیرا علاقه شدید، وابستگی بیمارگونه ایجاد می‌کند و انس واقعی را از بین می‌برد.
- (۴) هدف چهارم (رشد اخلاقی و معنوی) را نقض می‌کند؛ زیرا علاقه کور کورانه، مانع رشد عقلانی و مشورت می‌شود و فرد را از انتخاب صحیح باز می‌دارد.

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

بر اساس متن زیر به چهار پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

دانشگاه تهران نماد آغاز آموزش عالی مدرن در ایران است. البته ایده «دانشگاه» در ایران از «دارالفنون» در سال ۱۸۵۱ آغاز شد، اما دارالفنون ساختار دانشگاهی منسجم مدرن را نداشت و در آغاز دهه ۱۳۱۰ خورشیدی، در دوره وزارت علی‌اصغر حکمت بود که با مشارکت معماران ایرانی و فرانسوی، طرح ایجاد دانشگاه ملی ایران شکل گرفت. افتتاح رسمی «دانشگاه تهران» با شش دانشکده پزشکی، حقوق، علوم، فنی، ادبیات و الهیات در سال ۱۳۱۳ بود که ساختمان‌های آن با معماری منظم و هویت‌مند حاصل تلفیق هنر ایرانی با مدرنیسم اروپایی ساخته و استادان آن، از میان دانشمندان برجسته داخلی و خارجی جذب شده بود. در سال‌های بعد نیز، گسترش دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی مربوط به این دانشگاه، به تأثیر چشمگیر در تولید دانش، ادبیات، علوم انسانی، مهندسی و پزشکی در ایران منجر شد. در واقع دانشگاه تهران نقطه عطفی در گذار آموزش ایران از نظام سنتی به نظام دانشگاهی مدرن بود، اما...

دانشگاه آزاد اسلامی در آغاز دهه ۱۳۶۰ شمسی، با هدف گسترش آموزش عالی برای همه اقشار جامعه، در پاسخ به محدودیت ظرفیت دانشگاه‌های دولتی تأسیس شد. این نهاد آموزشی، ایده‌ای مترقی در دسترس‌پذیر ساختن علم بود؛ دانشگاهی غیردولتی اما فراگیر، که در مدت کوتاهی به بزرگ‌ترین شبکه آموزشی خاورمیانه تبدیل شد. با ایجاد واحدهای متعدّد در سراسر کشور و حتی خارج از ایران، دانشگاه آزاد نه تنها آموزش، بلکه پژوهش، کارآفرینی و تولید فناوری را نیز در دستور کار قرار داد. این دانشگاه به‌مرور توانست مسیر تحصیلات عالی را برای نسل‌های مختلف ایرانیان هموار سازد و ساختار اجتماعی دانش‌پژوهی را از انحصار نخبگان خارج کند. با وجود انتقادهایی نسبت به کیفیت آموزشی در برخی دوره‌ها، دانشگاه آزاد به‌طور کلی یکی از عوامل تعیین‌کننده در دموکراتیزه‌شدن آموزش و گسترش ظرفیت علمی کشور به‌شمار رفته‌است.

۲۷۱- طبق متن بالا، شکل‌گیری طرح دانشگاه تهران حدوداً چند دهه پس از دارالفنون بوده است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۲۷۲- برای تکمیل بند نخست متن، عبارتی با کدام محتوا لازم است؟

(۱) چالش ظرفیت دانشگاه: وجود داوطلبان گسترده

(۲) چالش امکانات دانشگاه: نیاز به زمین‌های بیشتر برای ساختمان‌سازی

(۳) چالش علمی دانشگاه: کمبود استاد شایسته بومی

(۴) چالش سیاسی دانشگاه: نحوه برخورد با دانشجویان معترض

۲۷۳- کدام برداشت از متن بالا درست است؟

(۱) علی‌رغم حضور استادان غیرایرانی در دانشگاه تهران، معماری و طراحی سازه‌های آن منحصر به دست هنرمندان ایرانی رخ داد.

(۲) حداقل در زمانی، فعالیت‌های دانشگاه آزاد علاوه بر آموزش، به پژوهش و علاوه بر داخل ایران، به خارج از ایران نیز گسترش یافته است.

(۳) دانشگاه تهران با شش دانشکده پزشکی، حقوق، علوم، فنی، ادبیات و الهیات، مؤثرترین دانشگاه ایران در جامعه علمی است.

(۴) برخلاف کیفیت پایین آموزش در دانشگاه آزاد که یک واقعیت ثابت‌شده است، نقش آن در گسترش علم انکارپذیر نیست.

۲۷۴- متن بالا به کدام پرسش(ها) پاسخ می‌دهد؟

(الف) واکنش عمده نخبگان دانشگاه تهران به تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی چه بود؟

(ب) حداقل دو تفاوت مهم آموزش مدرن و آموزش کلاسیک در ایران چیست؟

(ج) طرح ایجاد دانشگاه ملی ایرانیان در دوران کدام وزیر رخ داده است؟

(۴) فقط «ج»

(۳) فقط «ب»

(۲) «ب» و «ج»

(۱) فقط «الف»

۲۷۵- کدام گزینه رابطه بین دو بخش مشخص‌شده متن زیر را بهتر بیان می‌کند؟

مفهوم «زمان»، یکی از بنیادی‌ترین و در عین حال اسرارآمیزترین مفاهیم در فلسفه و علم است. ایزاک نیوتن، می‌پنداشت زمان به صورت مطلق، یکنواخت و مستقل از هر چیزی در جهان است؛ گویی یک خط راست بی‌انتهاست که به طور یکسان برای همه در جریان است. این دیدگاه کلاسیک، قرن‌ها بر اندیشه علمی حاکم بود. اما در اوایل قرن بیستم، آلبرت انیشتین با ارائه نظریه نسبیت خاص و عام، انقلابی در درک ما از زمان ایجاد کرد. انیشتین نشان داد که زمان مطلق نیست، بلکه نسبی است. یعنی زمان به سرعت ناظر و میدان گرانشی بستگی دارد.

(۱) اولی یک حقیقت شناخته‌شده علمی و ملموس است و دومی نظریه‌ای است که صرفاً در بازه‌های زمانی خیلی کوتاه اولی را تأیید می‌کند.

(۲) اولی یک حقیقت مورد تأیید در خلقت خداوندی و دومی بدعتی است که آغاز دوران تفکر تجربی را بدون لزوم فرض خدا در طبیعت بنا کرد.

(۳) اولی ادعای یک دانشمند مهم و کلاسیک در سده‌های پیشین و دومی اندیشه یک دانشمند مدرن است که اندیشه نخست را تأیید می‌کند.

(۴) اولی اندیشه یک دانشمند کلاسیک در سده‌های پیشین و دومی نتایج اندیشه‌های یک دانشمند مدرن است که با اندیشه نخست مخالف است.

۲۷۶- «در ده سال گذشته، پیشرفت‌هایی در زمینه تجهیزات کوهنوردی صورت گرفته و این پیشرفت‌ها ورزش کوهنوردی را برای کوهنوردان، ایمن‌تر و لذت‌بخش‌تر کرده است.» اما علی‌رغم این پیشرفت‌ها، «تعداد آسیب‌های گزارش شده در این ورزش، دو برابر شده است.» با فرض صحت، کدام گزینه تضاد ظاهری بین این دو عبارت را بهتر رفع می‌کند؟ (مشابه کنکور دکتری ۹۲)

(۱) در این سال‌ها کوهنوردانی به اتکای تجهیزات جدید، دست به کارهایی زدند که مهارت لازم آن‌ها را نداشته‌اند.

(۲) اگرچه میزان جراحات‌های کوهنوردی در سالیان اخیر افزایش یافته، تعداد تلفات جانی آن تغییر نکرده است.

(۳) برخی از آسیب‌های کوهنوردی به دلیل شرایط آب‌وهوایی خطرناک رخ می‌دهد.

(۴) ورزش کوهنوردی علی‌رغم این که ورزشی خطرناک است، به کوهنوردان باتجربه آسیب و جراحت وارد نمی‌کند.

۲۷۷- شرکت ما پرسشنامه‌ای میان هزاروپانصد تن از مردم پخش کرده که مردم در بیش از نود درصد آن‌ها موافقت کرده‌اند برای دسترسی به کیفیت بهتری از برق شهری، ماهانه حداقل نودهزار تومن هزینه کنند. بر این اساس شرکت ما پیش‌بینی کرده است با این عملیات، درآمد بالایی نصیب خود خواهد کرد. شرکت ما، قطعاً کدام مورد را صحیح و بدیهی در نظر گرفته است؟

(۱) حداقل همان نود درصد از مردم، از خدمات شرکت ما استفاده خواهند کرد.

(۲) نمونه‌برداری به‌درستی انجام شده و می‌توان به نتیجه پرسشنامه تکیه کرد.

(۳) تقریباً نیمی از هزینه پانصد هزار تومانی یادشده، سود شرکت است.

(۴) هزینه‌های انجام عملیات در طول این عملیات افزایش نخواهد یافت، بلکه کاهش نیز خواهد داشت.

* سهراب فرزند رستم، رستم فرزند زال، زال فرزند سام، سام فرزند نریمان و خود نریمان پنج نفری در یک صف کنار هم ایستاده‌اند، به شکلی که هیچ پدر و پسری بدون فاصله کنار هم نایستاده‌اند. بر این اساس به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر سام نفر دوم در صف باشد، احتمال آن که زال نفر پنجم صف باشد کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{3} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

۲۷۹- اگر زال نفر وسط صف باشد، چند نفر ممکن است نفر اول صف باشند؟

$$۲ \quad (۲)$$

$$۱ \quad (۱)$$

(۴) ممکن نیست زال نفر وسط باشد.

$$۳ \quad (۳)$$

۲۸۰- اگر رستم نفر اول صف باشد، کدام شخص قطعاً نفر پایانی نخواهد بود؟

(۴) سهراب

(۳) سام

(۲) زال

(۱) نریمان

* در دو پرسش بعدی، اگر مقدار «الف» بیشتر از مقدار «ب» بود گزینه «۱»، اگر مقدار «الف» کمتر از مقدار «ب» بود گزینه «۲»، اگر مقادیر «الف» و «ب» برابر بود گزینه «۳» و اگر مقادیر «الف» و «ب» مقایسه‌پذیر نبود گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۸۱- هر یک از سه میوه معادله‌های زیر، نشان‌دهنده یک عدد است.

$$\underbrace{\text{pear} + \text{pear} + \text{pear}} + \underbrace{\text{apple} + \text{apple}} = \text{banana}$$

$$\text{banana} \times \text{pear} = \text{pear} + \underbrace{\text{apple} + \text{apple} + \text{apple}}$$

$$\text{apple} \times \text{pear} \quad (\text{الف})$$

۲۸۲- سه تن مبلغی را کامل بین خود تقسیم کردند، به شکلی که ابتدا اولی $\frac{1}{3}$ و سپس دومی $\frac{3}{4}$ باقی‌مانده را برای خود برداشتند و باقی‌مانده به نفر سوم رسید.

(ب) سهم نفر دوم

(الف) مجموع سهم نفرات اول و سوم

۲۸۳- برای نوشتن شماره صفحات یک کتاب دقیقاً چند صفحه‌ای، دقیقاً ۳۶ بار عدد ۲ نوشته شده است؟

(۴) ۲۰۲

(۳) ۱۶۲

(۲) ۱۵۲

(۱) ۱۲۲

۲۸۴- شخصی ۱۸ کارتن هر کدام شامل ۲۱ بسته ۱۵ تایی از کالایی با تخفیف ۲۰ درصد خرید و از نو در بسته‌های ۶ تایی بسته‌بندی کرد و با برچسب قیمتی با ۱۰ درصد محاسبه سود برای فروش گذاشت، ولی مجبور شد چهارصد بسته نخست را به نصف قیمت برچسب بفروشد. او هر یک از بسته‌های باقی‌مانده را حداقل حدوداً با چند درصد افزایش قیمت برچسب‌ها بفروشد تا ضرر نکند؟

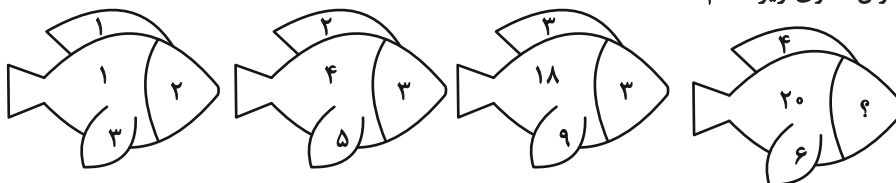
(۲) ۱۸ درصد

(۱) ۱۲ درصد

(۴) ۲۷ درصد

(۳) ۲۱ درصد

۲۸۵- عدد جایگزین علامت سؤال الگوی زیر کدام است؟

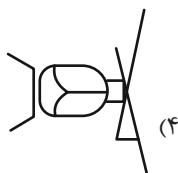
(۲) ۲

(۱) ۱

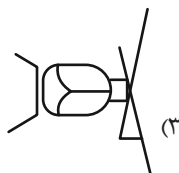
(۴) ۴

(۳) ۳

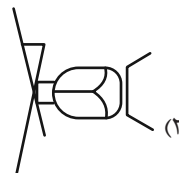
۲۸۶- کدام گزینه شکل تقارن یافته تصویر زیر نسبت به آینه رسم شده است؟

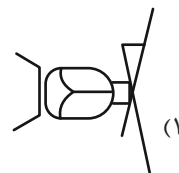
(۴)

(۳)

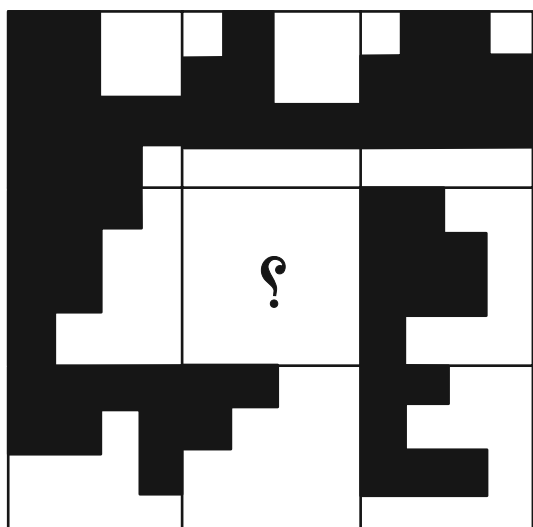
(۲)

(۱)

* در سه پرسش بعدی، بهترین گزینه جایگزین علامت سؤال برای تکمیل الگو را تعیین کنید.

۲۸۷-

(۲)

(۱)

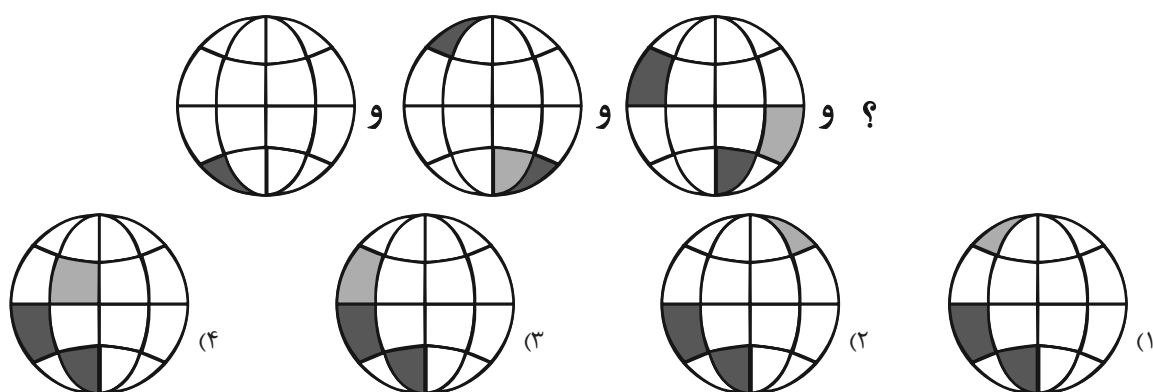

(۴)

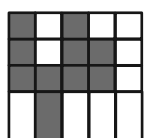
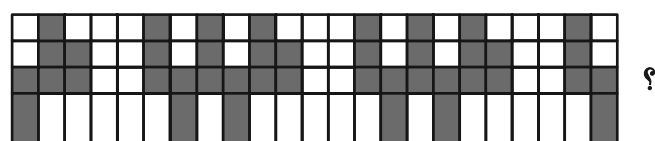

(۳)

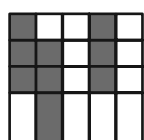
-۲۸۸

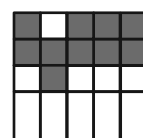
-۲۸۹

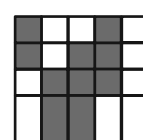
(۲)

(۴)

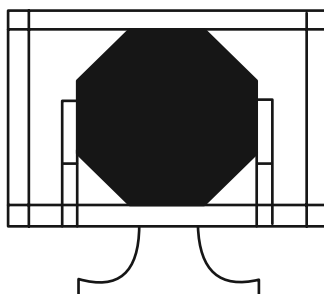
(۱)

(۳)

۵

۲۹۰- چند مستطیل در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از حداقل یکی از اضلاع خود با هشت ضلعی رنگی بخش مشترک داشته باشد؟

۳۹ (۴)

۳۸ (۳)

۳۷ (۲)

۳۶ (۱)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۳ مرداد ماه ۱۴۰۵

(جامع ۵)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، هادی فولادی، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید علیرضا علویان، سید آرش مرتضائی‌فر، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، نیما جواهری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضا‌زاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مehشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۳»

(معمد بفریانی)

ابتدا مشخص می‌کنیم چند کیلوگرم رنگ خالص داریم:

$$(11 \times \frac{40}{100}) + (4 \times \frac{70}{100}) = 7/2$$

در ۱۵ کیلوگرم رنگ به اندازه ۷/۲ کیلوگرم رنگ خالص وجود داشت. اگر میزان تبخیر را x بنامیم، داریم:

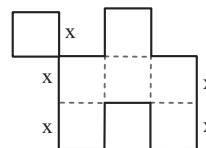
$$\frac{7/2}{15-x} = \frac{50}{100} \Rightarrow x = 0/6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

با توجه به تقسیم‌بندی شکل مقابل، شکل از ۷ مربع به ضلع x تشکیل شده است، پس مساحت شکل برابر با $7x^2$ است و محیط شکل برابر با $18x$ است، پس داریم:

$$7x^2 = 7 \times 18x \Rightarrow 7x^2 - 126x = 0$$

$$\Rightarrow 7x^2 - 126x = 0 \xrightarrow{\text{فکتورگیری}} 7x(x - 18) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x - 18 = 0 \Rightarrow x = 18 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۳)

۳- گزینه «۲»

(هاری فولادی)

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید مقدار جملات به ترتیب ۳، ۵، ۷، ... هستند، یعنی تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند. مجموع تعداد فرد جمله‌ای که دنباله حسابی تشکیل می‌دهند برابر است با حاصل ضرب تعداد جملات در جمله وسط. در این سؤال ۹۹ جمله داریم که تشکیل دنباله حسابی می‌دهند و جمله وسط، جمله ۵۰ام است پس کافی است $99 \times f(50)$ را حساب کنیم.

$$f(50) = 2(50) + 1 = 101$$

$$\text{لذا } 99 \times 101 = 9999$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۳)، تابع و الگوهای فنی، صفحه‌های ۵۲، ۶۱ تا ۶۸)

۴- گزینه «۳»

(علی هاشمی)

$$\frac{-1}{3} < x < -\frac{1}{4} \Rightarrow |2x| = -2x$$

$$\frac{-1}{3} < x < -\frac{1}{4} \times 2 \Rightarrow -\frac{2}{3} < 2x < -\frac{1}{2} \Rightarrow |2x| = -1$$

$$\Rightarrow y = |4x - 2x| + 3x = |2x| + 3x = 3x - 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۴)

۵- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

$$\frac{ax^3 - 3x}{x-2} = x^2 + 2x \Rightarrow ax^3 - 3x = x(x+2)(x-2)$$

$$\Rightarrow x(ax^2 - 3) = x(x+2)(x-2)$$

 $x = 0$ یکی از جواب‌ها است.

$$ax^2 - 3 = x^2 - 4 \Rightarrow ax^2 - x^2 - 3 + 4 = 0$$

$$(a-1)x^2 + 1 = 0 \Rightarrow x^2 = \frac{-1}{a-1} \Rightarrow \frac{-1}{a-1} > 0 \Rightarrow a-1 < 0$$

$$\Rightarrow a < 1 \quad (1)$$

دقت کنید چون معادله داده شده دارای ۳ ریشه است، لذا باید

$(a-1)x^2 + 1 = 0$ دارای ۲ ریشه باشد و هیچکدام برابر ۲ نباشند، زیرا $x = 2$ ریشه مخرج است.

$$4 \neq \frac{-1}{a-1} \Rightarrow 4a - 4 \neq -1 \Rightarrow 4a \neq 3 \Rightarrow a \neq \frac{3}{4} \quad (2)$$

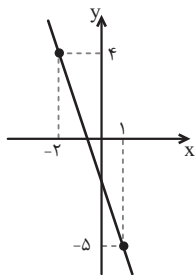
لذا با توجه به شرط‌های (۱) و (۲) از بین گزینه‌ها نامساوی $a < 0$ همواره برقرار است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۵)

۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

نمودار تابع خطی را رسم می‌کنیم. با توجه به اینکه $f(-2) = 4$ و $f(1) = -5$ ، نقاط $(-2, 4)$ و $(1, -5)$ روی نمودار تابع قرار دارند. این دو نقطه را روی صفحه مختصات مشخص کرده و به هم وصل می‌کنیم. همانطور که مشاهده می‌شود، نمودار از ناحیه اول عبور نمی‌کند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۶۱)

۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ابتدا دامنه توابع f و g را می‌یابیم:

$$f = \{(-3, 1), (5, -2), (2, 4)\} \rightarrow D_f = \{-3, 5, 2\}$$

$$g = \{(5, -3), (1, -2), (2, -2)\} \rightarrow D_g = \{5, 1, 2\}$$

دامنه تابع $g.f$ برابر است با:

$$D_{g.f} = D_f \cap D_g = \{5, 2\}$$

تابع $g.f$ را تشکیل می‌دهیم:

$$g.f = \{(5, 6 \times (-2)(-3)), (2, 6 \times (4)(-2))\}$$

$$= \{(5, 36), (2, -48)\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۵۰)

۸- گزینه ۱»

(امیر زراندوز)

در نمودار حیابی متغیر سوم متناسب با مساحت دایره است، بنابراین:

$$\frac{B}{C} = \frac{\pi(3\sqrt{2})^2}{\pi(2\sqrt{3})^2} = \frac{9 \times 2}{4 \times 3} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۹- گزینه ۲»

(مهمربعیری)

با توجه به آن که می‌دانیم در یک جامعه تقریباً ۶۸ درصد داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma)$ و تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ قرار دارند، بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} -\left\{ \begin{array}{l} \bar{x} + \sigma = 102 \\ \bar{x} - 2\sigma = 96 \end{array} \right. \\ 3\sigma = 6 \Rightarrow \sigma = 2 \Rightarrow \bar{x} = 102 - 2 = 100 \end{aligned}$$

$$b = \bar{x} + 2\sigma = 100 + 2(2) = 104$$

$$a = \bar{x} - \sigma = 100 - 2 = 98$$

$$\Rightarrow \frac{104 + 98}{2} = 101$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۰- گزینه ۲»

(مهمربعیری)

اندازه زلزله برحسب ریشتر: متغیر کمی با مقیاس فاصله‌ای است چون قابل شمارش است و ویژگی‌های مقیاس فاصله‌ای را دارد. گروه خونی افراد یک متغیر کیفی با مقیاس اسمی است.

ماه‌های یک سال یک متغیر کیفی و مقیاس آن از نوع ترتیبی است چون بین ماه‌های سال ترتیب وجود دارد. میزان ساعت مطالعه متغیر کیفی است و مقیاس آن ترتیبی است چون سه حالت دارد. پس «ب، ج» نادرست و «الف و د» درست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۱- گزینه ۴»

(نسترن صمدی)

$$\underbrace{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6, a_7, a_8, a_9, a_{10}, a_{11}}_{\bar{x}=11} \quad \underbrace{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6, a_7, a_8, a_9, a_{10}, a_{11}}_{\bar{x}=5} \quad \underbrace{a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6, a_7, a_8, a_9, a_{10}, a_{11}}_{\bar{x}=11}$$

$$\bar{x} = \frac{2 \times 5 + 7 \times \frac{45}{7} + 2 \times 11}{11} = \frac{10 + 45 + 22}{11}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{77}{11} = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۲- گزینه ۲»

(سعید عزیزقانی)

گزاره دلخواه: $P \equiv T, q \equiv F, r$

$$(f) (\sim p \Rightarrow \sim q) \wedge (q \Rightarrow r) = \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge \underbrace{(F \Rightarrow r)}_T \equiv T$$

$$(b) (p \Rightarrow r) \Leftrightarrow \sim r = (T \Rightarrow r) \Leftrightarrow \sim r \equiv F$$

ترکیب دوشروطی دو گزاره وقتی درست است که هر دو درست یا هر دو نادرست باشند ولی در مثال «ب» ارزش دو طرف با هم متفاوت است، پس ارزش گزاره نادرست (F) است.

(ج)

$$(r \wedge \sim p) \Rightarrow (\sim q \vee r) = \underbrace{(r \wedge F)}_F \Rightarrow (\sim q \vee r) \equiv T$$

در ترکیب شرطی هر وقت مقدم نادرست باشد، ارزش گزاره همواره درست است:

$$F \Rightarrow \text{True} \equiv T$$

$$(p \wedge \sim q) \vee (r \wedge p) \equiv T$$

(د)

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۳- گزینه ۲»

(علی هاشمی)

$$\underbrace{a \text{ فرد باشد}}_p, \underbrace{a+1 \text{ زوج خواهد بود}}_q$$

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

a فرد است و a+1 زوج نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۸)

۱۴- گزینه ۲»

(امیر زراندوز)

با محاسبه میانگین، واریانس و انحراف معیار داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{7+4+2+4+5+4+5+9}{8} = \frac{40}{8} = 5$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(7-5)^2 + (4-5)^2 + (2-5)^2 + (4-5)^2 + (5-5)^2 + (4-5)^2 + (5-5)^2 + (9-5)^2}{8}} \\ \Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{4+1+9+1+0+1+0+16}{8}} = \sqrt{\frac{32}{8}} = \sqrt{4} = 2$$

پس بلندی مستطیل به اندازه میانگین (۵) و میل خطای آن به اندازه انحراف معیار (۲) است. دقت کنید که نمودارهای گزینه‌های «۳» و «۴» هر دو نادرست رسم شده‌اند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۵- گزینه ۴»

(ابوالفضل بهاری)

$$5! = 120$$

حالات قرارگیری به‌طوری که پدر و مادر همزمان در ابتدا یا انتهای صف باشند را به دست می‌آوریم:

$$\underbrace{\boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad}}_{\text{فرزند ۳}} - \underbrace{\boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad}}_{\text{پدر و مادر}} = 12$$

با توجه به اصل متمم داریم:

$$120 - 12 = 108 = \text{تعداد حالات‌های مطلوب}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۶- گزینه «ا»

(پیمان طیار)

ابتدا احتمال پیشامد آن که ۴ مهره هم رنگ باشند را به دست می آوریم این احتمال متمم احتمال پیشامد خواسته شده است. سپس از رابطه $P(A') = 1 - P(A)$ احتمال مطلوب را به دست می آوریم.

تنها در حالتی که ۴ مهره از رنگ قرمز باشند، ۴ مهره انتخابی می تواند

$$P(A) = \frac{\binom{5}{4}}{\binom{10}{4}}$$

هم رنگ باشند، پس:

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{\binom{5}{4}}{\binom{10}{4}} = 1 - \frac{5}{210} = \frac{205}{210} = \frac{41}{42}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۶ تا ۲۷)

۱۷- گزینه «ا»

(سعیر عزیزقانی)

اگر در یک دنباله حسابی غیر ثابت، جملات m ام، n ام، p ام $(p > n > m)$ به ترتیب جملات متوالی از یک دنباله هندسی باشند،

نسبت مشترک دنباله هندسی از رابطه $r = \frac{p-n}{n-m}$ به دست می آید.

$$r = \frac{13-5}{5-1} = \frac{8}{4} = 2$$

$$S_4 = \frac{a_1(1-r^4)}{1-r} = \frac{a_1(1-2^4)}{1-2} = \frac{a_1(-15)}{-1} = 15a_1$$

در نتیجه $\frac{S_4}{a_1} = 15$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فکری و غیر فکری، صفحه های ۶۱ تا ۸۵)

۱۸- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

در دنباله a_n داریم:

$$\begin{cases} a_{n+1} = k \cdot a_n \\ a_1 = b \end{cases} \Rightarrow n=2 \Rightarrow a_3 = ka_2 \Rightarrow k = \frac{a_3}{a_2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow a_{n+1} = \frac{1}{2} a_n \Rightarrow n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2} a_1$$

$$\Rightarrow a_1 = 2a_2 = 2(4) = 8 = b$$

اکنون با توجه به آن که $k = \frac{1}{2}$ و $b = 8$ دنباله C_n و C_1 و C_2

به دست می آیند، یعنی:

$$C_{n+2} = 8C_{n+1} + \frac{1}{2}C_n, \quad C_1 = C_2 = k^3 b = \frac{1}{8} \times 8 = 1$$

$$n=1 \Rightarrow C_3 = 8C_2 + \frac{1}{2}C_1 = 8(1) + \frac{1}{2}(1) = 8 + \frac{1}{2} = \frac{17}{2}$$

$$n=2 \Rightarrow C_4 = 8C_3 + \frac{1}{2}C_2 = (8 \times \frac{17}{2}) + (\frac{1}{2} \times 1) = 68 + \frac{1}{2} = \frac{137}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، الگوهای فکری، صفحه های ۵۲ تا ۶۰)

۱۹- گزینه «ا»

(کتاب آبی پیمانه ای)

$$\begin{array}{c} S_{14} = \text{مجموع} \\ \overbrace{a_1, a_2, \dots, a_7, a_8, a_9, \dots, a_{14}} \\ \text{مجموع} = S_7 \quad \text{جمله دوم} \end{array}$$

مجموع هفت جمله دوم دنباله برابر با $S_{14} - S_7$ است. طبق فرض مجموع

هفت جمله اول ۱۲۸ برابر مجموع ۷ جمله دوم است، بنابراین داریم:

$$S_7 = 128(S_{14} - S_7) \Rightarrow S_7 = 128S_{14} - 128S_7$$

$$\Rightarrow 129S_7 = 128S_{14} \Rightarrow \frac{S_{14}}{S_7} = \frac{129}{128}$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow \frac{a_1(1-r^{14})}{1-r} = \frac{129}{128} \Rightarrow \frac{1-r^{14}}{1-r^7} = \frac{129}{128}$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} \frac{(1-r^7)(1+r^7)}{1-r^7} = \frac{129}{128} \Rightarrow 1+r^7 = \frac{129}{128}$$

$$\Rightarrow r^7 = \frac{1}{128} = \left(\frac{1}{2}\right)^7 \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

راه حل دوم:

$$a_1 + a_2 + \dots + a_7 = 128(a_8 + a_9 + \dots + a_{14})$$

$$\Rightarrow a_1 + a_1r + \dots + a_1r^6 = 128(a_1r^7 + a_1r^8 + \dots + a_1r^{13})$$

$$\Rightarrow a_1 + a_1r + \dots + a_1r^6 = 128 \times r^7 (a_1 + a_1r + \dots + a_1r^6)$$

$$\Rightarrow 1 = 128r^7 \Rightarrow r^7 = \frac{1}{128} = \left(\frac{1}{2}\right)^7 \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیر فکری، صفحه ۸۴)

۲۰- گزینه «۳»

(علی شورابی)

$$\left(\frac{1}{25}\right)^{-3} \times \left(\frac{0}{8}\right)^6 \times \left(\frac{0}{2}\right) = \left(\frac{2^3}{5^2}\right)^{-3} \times \left(\frac{2^3}{2 \times 5}\right)^6 \times \left(-\frac{2}{2 \times 5}\right)$$

$$= \frac{2^{-9}}{5^{-6}} \times \frac{2^{12}}{2^4 \times 5^6} \times \frac{2}{5 \times 2} = \frac{5}{2} = 2 \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیر فکری، صفحه های ۸۶ تا ۹۴)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۳

(سیدعلیرضا امیری)

سبک خراسانی را به این دلیل که اوج آن در دوره سامانی بوده است، «سامانی» هم می‌نامند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۱، ۴۳، ۶۲ و ۶۳)

۲۲- گزینه ۲

(مجتبی قهرهاری)

موارد «الف»، «ب» و «ج» مربوط به سده‌های پنجم و ششم هجری و موارد «د» و «ه» مربوط به قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳، ۸۱ و ۸۲)

۲۳- گزینه ۴

(الهام مموری)

«جعفرخان از فرنگ برگشته» از حسن مقدم و «راه‌آب‌نامه» از محمدعلی جمال‌زاده می‌باشد؛ سایر موارد صحیح هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

تمثیل و استشهد به آیات، احادیث و اشعار از ویژگی‌های نثر دوره سلجوقی و غزنوی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۵- گزینه ۴

(ممنون امیری)

اطناب، افزایش لغات عربی، حذف افعال به قرینه در سه گزینه اول نمودار نثر غزنوی و سلجوقی است. ایجاز و کاربرد کمتر لغات عربی از ویژگی‌های عبارت گزینه ۴ هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۵)

۲۶- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۳ نوبت دوم تیرماه)

آثار نثر مصنوع در سبک هندی:

الف) آثاری که تماماً به شیوه مصنوع نگاشته شده‌اند: عباس‌نامه وحید قزوینی - محبوب‌القلوب میرزا برخوردار فراهی

ب) آثاری که دیباچه‌شان به سبک مصنوع نوشته شده است: شرفنامه بدلیسی - عیار دانش

آثار نثر بینابین در سبک هندی: حبیب‌السیر خواندمیر - احسن‌التواریخ حسن‌بیگ روملو

توجه: دقت کنید که شرفنامه بدلیسی جزو آثار نثر ساده سبک هندی است و فقط دیباچه آن به نثر مصنوع نوشته شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: در قرن ششم برخی نویسندگان آثار موجود به نثر ساده را به نثر فنی بازنویسی می‌کردند، نه برعکس.

گزینه ۳: در زمان بایسنقرمیرزا، پسر شاهرخ تیموری، هنرمندان قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نوشتند و با تصاویری زیبا آراستند.

گزینه ۴: دولت‌شاه سمرقندی تذکره دولت‌شاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹، ۳۸ و ۸۴)

۲۷- گزینه ۲

(الهام مموری)

ویژگی‌های شعر انقلاب که در ابیات موجود است:

گزینه ۱: آشنایی‌زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه (شعاع درد را در عذاب ضرب کردن)

گزینه ۳: واژگان متناسب با جبهه و جنگ

گزینه ۴: توجه به مفاهیم و مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورا (سری که روی نیزه است به واقعه عاشورا اشاره دارد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۸- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

کاربرد واژگان و تعبیر زبان عربی در سبک خراسانی کمرنگ است و این گزینه در قیاس با دیگر گزینه‌ها واژگان عربی بیشتری دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه ۲

(سیدعلیرضا امیری)

تشبیهات: ۱- زلف هم‌چو قیر ۲- تنم چون موی شد ۳- دل چون قیر شد

ایهام: سودا در دو معنا به کار رفته است: ۱- شوق و اشتیاق ۲- سیاهی

مجاز: سر: فکر و اندیشه

حسن تعلیل: آوردن دلیل شاعرانه (اندیشیدن به موی زلف سیاه‌رنگ یار) برای ضعف جسمی و سیاه‌شدن دل.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۰- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

ب) علت اینکه موی معشوق سیاه است و رنگ ماتم به خود گرفته این است که او خون عاشقان بسیاری را ریخته است. علتی ادبی و غیرواقعی برای سیاهی موی معشوق بیان شده است.

ث) واژه «صبر» دو معنی دارد: شکیبایی / نام گیاهی تلخ. معنی «شکیبایی» در بیت مورد نظر است و در معنی «گیاهی که تلخ است» با «شهد» و «شکر» تناسب ایجاد می‌کند.

«ت»: بیت به داستان یوسف نبی (ع) تلمیح دارد. یوسف (ع) زیبایی فراوان داشت (حُسن) و با کاروانیانی که او را از چاه بیرون آوردند به مصر رفت (کاروان) برادرانش به سبب حسادت که به او داشتند، مورد آزار و اذیتش قرار دادند. (سیلی اخوان).

پ) واژه «رو» در مصراع اول و دوم در دو معنی استفاده شده و جناس همسان دارد. «رو» در مصراع اول به معنی «چهره» و در مصراع دوم به معنی «دلیل» استفاده شده است.

الف) واژه «محمل» مجاز از «کاروان» است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

این بیت فاقد حسن تعلیل است، چرا که دلیل ذکر شده واقعی است؛ حال آنکه برای حسن تعلیل باید دلیلی غیرواقعی ذکر کرد. تناسب میان واژگان آسمان، ستاره و شب وجود دارد.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اضافه تشبیهی: گهواره فنا. مجاز: بسته مجازاً مطیع.

گزینه «۳»: سر فرو نهادن کنایه از اطاعت کردن. جناس: بر و سر.

گزینه «۴»: سخن تلخ حس آمیزی دارد. شیرین بودن سخن تلخ تناقض دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۲- گزینه «۴»

(ریاسین مودیان)

در این بیت، ۴ تشبیه و در سایر ابیات، ۳ تشبیه به کار رفته است.

تشبیهات بیت گزینه «۴»: تشبیه مضمّر «تن نازکاندام» به «گلبن» و به «حریر» / تشبیه مضمّر «دل نامهربان معشوق» به «آهن» و به «خجر» = ۴ تشبیه

آرایه تشبیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیه «ما» به «شب» / «او» به «آفتاب» / «تیغ صبح»: اضافه تشبیهی = ۳ تشبیه

گزینه «۲»: برتری دادن «معشوق» بر «شمع» و بر «سیم‌گون‌مه گیتی‌فروز»:

تشبیهات تفضیلی / «سیم‌گون‌مه»: تشبیه درون واژه‌ای = ۳ تشبیه

نکته: «شمع طرب» به معنای «شمعی که در مجلس طرب است» استفاده شده است؛ بنابراین اضافه تشبیهی نیست.

گزینه «۳»: «شراب وصل»، «جام هجر» و «درخت دوستی»، همگی اضافه تشبیهی هستند.

نکته: «بیخ صبر» اضافه استعاری است. (بیخ به معنای ریشه است).

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

استعاره و تشخیص در مصرع اول / مجاز: سر یعنی قصد / خمیده بودن آسمان به دلیل بوسیدن پای تو است / ایهام روی: چهره، جهت (دلیل)

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آرایه‌های تشبیه: دل مانند مو / مجاز: سر اول یعنی قصد و میل و نیت. / جناس تام میان سر و سر در مصرع اول: سر اول مصرع اول، به معنای قصد و نیت و سر دوم در مصرع اول یعنی سر انسان. کنایه: بی سر و پا بودن.

گزینه «۲»: دست شمال و دست صبا: اضافه استعاری. باد شمال و باد صبا دست دارند و این تشخیص و استعاره است. / تناسب بین صبا و شمال. / مجاز: نفس مجازاً لحظه. / اضافه تشبیهی: سلسله مو، مو به زنجیر تشبیه شده است.

گزینه «۳»: حسن تعلیل در بیت: دلیل بارش باران مشاهده کردن بدعهدی ایام توسط ابر است. / تشخیص و استعاره در مصرع اول: توانایی دیدن برای ابر. / تناسب بین سمن و لاله و نسرين. / گریه استعاره از باران. / سمن و لاله و نسرين مجازاً تمام گیاهان و مخلوقات نباتی.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۴- گزینه «۳»

(مبتهی فرهادی)

تار در دو معنای «تار مو» و «ساز» استفاده شده است (جناس تام) / چنگ در دو معنای «دست» و «ساز» استفاده شده است (جناس تام) / «در» و «سر»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جام» و «جم» و «سیر» و «سر» جناس دارند.

گزینه «۲»: «بلی» و «بلا» و نیز «صلا» و «بلا» جناس دارند.

گزینه «۴»: «گرد» و «گرد» و «میغ» و «تیغ» جناس دارند.

(علوم و فنون ادبی، بریج)

۳۵- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

«سرو خرامان» استعاره از معشوق است، اما بیت فاقد «تشبیه» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مهر رخ» اضافه تشبیهی است و رخ معشوق ضمن تشبیه به ماه از آن برتر دانسته شده است. / «بتان» استعاره از زیبارویان و محبوبان

گزینه «۲»: «پریچهر» تشبیه است. (چهره همچون پری، خم ابروی معشوق نیز به هلال ماه تشبیه شده است). / «ماه» استعاره از معشوق است.

گزینه «۳»: «شکر» استعاره از «لب» معشوق است. / «شکر» (لب) معشوق ضمن تشبیه به «چشمه حیوان» از آن برتر دانسته شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

ایهام: از آن رو: ۱) به آن علت، ۲) از آن چهره / حسن تعلیل: دلیل میان بستن هندو، هجوم لشکر خط (رویدن موی چهره) معرفی شده است. / کنایه: میان (کمر) بستن / تشبیه: لشکر خط

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریج)

۳۷- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

الف) «ان» در «روحانیان» و «نورانیان» الحاقی است. همچنین «انی» در «روحانی» و «نورانی» نیز الحاقی محسوب می‌شود (پسوند نسبت است). در نتیجه هم‌قافیه شدن «روح» و «نور» وجهی ندارد و معیوب است.

د) «گره»: ردیف / «غنچه» و «سبزه» هم‌قافیه نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۸- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

«خوب» و «رند» حروف اصلی قافیه هستند و قافیه نمی‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شش تلفظ می‌شود و حش و قافیه صحیح و سالم است.

گزینه «۳»: «شب» و «طلب» قافیه‌اند و است ردیف است.

گزینه «۴»: برم یعنی ببرم و «م» الحاقی است، بنابراین «بر» و مادر قافیه هستند و مشکلی ندارد.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه «۱»

(مسن اصفری)

گزینه «۱»: وزن بیت «ب» و «د»، هر دو «مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن» (مستفعلن فعولن / مستفعلن فعولن) است.

وزن بیت «الف»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

وزن بیت «ج»: مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن / مستفعلن مفعولن)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه «۲»

(مبتهی فرهادی)

وزن این بیت و بیت صورت سؤال، هر دو «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

گزینه «۳»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

اختیارات شاعری بیت صورت سؤال:

بلند تلفظ کردن «واو ربط» در مصراع دوم / ابدال در هجای ماقبل آخر مصراع اول و دوم / بلند بودن هجای پایانی مصراع دوم / حذف همزه در رکن اول مصراع نخست (دولت است)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدری)

اختیار زبانی: حذف همزه در «دست آویزی» و «دست آمد» که به ترتیب به صورت «دستاویزی» و «دستامد» خوانده می‌شوند. / اختیار وزنی: «ابدال» در هجای سوم مصراع نخست / وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفاعیلن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد اختیار زبانی / اختیار وزنی: «فاعلاتن به جای فاعلاتن» در رکن نخست هر دو مصراع، «ابدال» در هجای ماقبل پایانی هر دو مصراع /

وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فععلن

گزینه «۲»: اختیار زبانی: «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» در هجای هفتم مصراع نخست، «حذف همزه» در «بیش از این» / فاقد اختیار وزنی / وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: فاقد اختیار زبانی / اختیار وزنی: بلند بودن هجای پایانی هر دو مصراع / وزن بیت: مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ای دل در چین زلف یار چگونه به سر می‌بری؟ باد صبا می‌گفت حالت آشفته است.

گزینه «۲»: خداوند، دل من که به چین زلف معشوق سفر کرده است حال و اوضاعش در آنجا چطور است؟

گزینه «۳»: دلم به چین زلف یار سفر کرده است و در خطایم اگر فکر کنم چیزی از این سفر نصیبم می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۲)

۴۷- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۲ نوبت اول دی‌ماه) در بیت صورت سؤال شاعر حالت گل نرگس را که شباهت به «چشمک‌زدن» دارد، با شیوه‌های چشم معشوق مقایسه می‌کند و با نگاه به نرگس و جلوه‌گری‌اش به یاد زیبایی‌های معشوق می‌افتد. در ابیات گزینه‌های «۱» تا «۳» هم به ترتیب «مجلس‌آرایی سوسن و گل»، «لرزش آتش شمع در برابر نسیم» و «آمدن و رفتن زود هنگام پروانه در چمن» برای شاعر یادآور «روی و موی یار»، «لرزش زلف معشوق» و «قهر بی‌جای معشوق با رقیبان» است.

در بیت گزینه «۴»، «رهی» خود شاعر است، نه معشوق. شاعر می‌گوید در شهر دیوانه‌ای غوغا به پا کرده بود و من به یاد دیوانگی‌های خود افتادم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۵)

۴۸- گزینه «۴» (مسن اصفری) مفهوم مصراع سؤال و بیت گزینه «۴» این است که کسی که درد نکشیده، خام و کوتاه‌نظر می‌باشد و درد پختگان و بلندنظران را نمی‌فهمد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وقتی که کسی با خورشید راز گفتن را تجربه کند، به گفت‌وگو با ذره قانع نمی‌شود.

گزینه «۲»: نه می‌توان به او رسید و نه می‌توان در راهش صبری کرد.

گزینه «۳»: کمک گرفتن از دانایان و پیران که تجربه دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

۴۹- گزینه «۱» (سیرعلیرضا احمدری) مفهوم مشترک ابیات مرتبط: سنجیده‌گویی و با تأمل سخن گفتن مفهوم گزینه «۱»: سرسپاری و تسلیم

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۵۰- گزینه «۳» (سیرعلیرضا احمدری) الف) اگر سر مرد برود، پیمان را نمی‌شکند: وفاداری عاشق (مصراع اول این بیت مفهوم ازلی بودن عشق را می‌رساند، اما با توجه به گزینه‌ها، پاسخ همان گزینه «۳» است.)

ب) همه محتاج به گفتار تو و ...: نیازمندی عاشق

ج) به حکم این‌که دریا خطرناک است ...: دشواری راه عشق

د) پیش از آن‌که جان‌ها را به قید آب و گل ...: ازلی بودن عشق

ه) رخسار یار بی‌نیاز از می بود: استغنا معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدری)

شکل تقطیع صحیح مصراع‌های «ب» و «ه» بدین صورت است:

ب:

-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-	-
ر	د	م	ه	ب	ا	ن	ه	م	د	ر	ا	ه	ا	ر	د	ر

ه:

-	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	-	-
ر	د	م	ه	ب	ا	ن	ه	م	د	ر	ا	ه	ا	ر	د	ر

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن هر چهار بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

در گزینه «۲» هیچ تغییر کمیت مصوتی به کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کسره آخر جمله «ی» بلند تلفظ شده است.

گزینه «۲»: کسره آخر خنده «ی» و کسره آخر «زاهد» بلند تلفظ شده‌اند.

گزینه «۴»: «و» عطف در ترکیب «دیده پر خون و دلی» بلند تلفظ شده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدری)

موارد حذف همزه: «نهادم از» و «خصوصت از» / موارد تغییر کمیت مصوت: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه پایان کلمات «بنده» و «میان»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن رباعی «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است.

گزینه «۲»: ابدال: در ابتدای مصراع سوم هجای آخر مفعول و هجای اول مفاعیل ادغام شده و به یک هجای بلند تبدیل شده‌اند. (مفعول مفاعیل)

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «است» و حرف روی «ت» است.

(علوم و فنون ادبی، قافیه و موسیقی شعر)

۴۶- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه)

در این سؤال همانندی‌های مفهومی در هر چهار بیت گزینه‌ها با بیت صورت سؤال یافت می‌شود؛ اما به نظر می‌رسد بیت گزینه «۴» ارتباط دقیق‌تری با آن دارد.

مفهوم بیت صورت سؤال: تا دل من به سودای سفر به سر زلف او افتاد (تا عاشقش شدم)، دیگر از آن سفر به وطن بازنگشته است (از عشقش دست نکشیده‌ام).

مفهوم بیت گزینه «۴»: دل من در چین طره تو جای گرفته است و دیگر از مسکن قبلی خود یاد نمی‌کند (عاشقت شده‌ام و از این عشق دست نمی‌کشم).

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۱

(ریاضه امینی)

کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، کنش اجتماعی خوانده می‌شوند که در آن، آگاهی و ارادهٔ آدمی ناظر به دیگران و ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. «اعلام آمادگی کردن» کشورها، یک نوع کنش اجتماعی است که در پی سونامی ژاپن، صورت گرفته است.

ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی است، قلمرو واقعی جهان اجتماعی آن دسته از ارزش‌هایی است که مردم به آن عمل می‌کنند. «تکیه بر نیروی انسانی و امکانات داخلی» از ارزش‌های کشور ژاپن است که در قلمرو آرمانی این کشور قرار دارد. «خودداری خانواده‌ها از پذیرش کمک‌ها»، نشان‌دهندهٔ آن دسته از ارزش‌هاست که مردم به آن عمل می‌کنند. (قلمرو واقعی جهان اجتماعی)

سطح دوم عقلانیت، مربوط به پاسخ‌گویی به نیازهای متفاوت بشر در شرایط تاریخی مختلف است. «بازسازی آسیب‌های واردهٔ ناشی از سونامی»، در این شرایط تاریخی کشور ژاپن (وقوع سونامی)، حاکی از وجود عقلانیت در فرهنگ این کشور است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۵۶،

جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

۵۲- گزینه ۲

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که آن جهان اجتماعی با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان بازماند.

فرهنگی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و به پرسش‌های آدمیان دربارهٔ معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد و از این پرسش‌ها غفلت کند یا با پوچ‌انگاری مواجه شود، نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود.

بحران هویت فرهنگی در جایی به‌وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۵۳- گزینه ۱

(مریم فسروی دهنوی)

طرفداران قشربندی یا همان رویکرد لیبرالی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

در رویکرد مخالفان قشربندی یا همان مدل کمونیستی، با حذف مالکیت خصوصی، انگیزهٔ رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. در این رویکرد، نقطهٔ شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزهٔ رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۵)

۵۴- گزینه ۱

(ریاضه امینی)

تشریح موارد نادرست:

الف) حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به‌دنبال داشت.

ج) جامعه‌شناسانی که جهان‌های اجتماعی را در طول هم قرار می‌دهند و نگاه خطی به تاریخ بشر دارند، معتقدند جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۲،

جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پیر، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۲ و ۱۲۱)

۵۵- گزینه ۴

(آزیتا پیدرقی)

جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینهٔ تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آنها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود.

هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد. جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود؛ اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجهٔ مردم دگرگون می‌شود؛ اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱،

جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پیر، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۷)

۵۶- گزینه ۴

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۵۷- گزینه ۲

(رائیا امیری)

تشریح عبارات نادرست:

الف) کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است.

د) برای فهمیدن هدف کنش، باید به ذهن کنشگر دست یابیم.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۴۸، ۵۰ و ۵۱)

۵۸- گزینه «۴»

(ریاضه امینی)

- روشنگری هنگامی که به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.
- اگر تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول جهان اجتماعی واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به‌دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.
- یکی از معانی از خودبیگانگی (از خودبیگانگی حقیقی یا فطری) این است که عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع آشنایی درست افراد آن با انسان و جهان می‌گردند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۱۰۶،

جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۲)

۵۹- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

چالش شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به‌عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند و هر دو در فرهنگ سکولار غرب قرار می‌گرفتند.
جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما با دو مشکل اساسی مواجه شدند. با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۶۰- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

جهان متجدد براساس هویت دنیوی خود، فقط علوم تجربی را دانش علمی می‌دانست و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد. اگر چنین رویکردی، به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود، دانش علمی از رونق لازم بازمی‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۶۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

- الگوی تنازع هویت‌ها، وحدت یا کثرت هویت را در برمی‌گیرد.
- رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.
- در دوره پسامدرن علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند.
- نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۶ و ۸۹)

۶۲- گزینه «۳»

(سیرآرش مرتضائی‌فر)

تشریح موارد نادرست:

(ب) لردجان راسل

(د) ریکاردو

(ه) مالتوس

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۶۳- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

- فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

- اگر فرهنگی نتواند در سطح اول عقلانیت به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

- در صورت نبود عدالت در جامعه، حقوق انسان‌ها پایمال می‌شود.

- فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را هم دارند. از این رو علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

- جامعه‌شناسان انتقادی علاوه بر روش‌های تجربی و تفسیری، روش‌های دیگری را نیز به رسمیت می‌شناسند (انتقادی و تجویزی).

- هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به‌وجود می‌آورد. براساس این دیدگاه جهان‌های اجتماعی مختلف در عرض یکدیگرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳،

جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳ و ۸۰)

۶۵- گزینه «۱»

(ریاضه امینی)

تشریح عبارات نادرست:

- عقل در معنای خاص، قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

- در الگوی تکثرگرا، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد، ضروری دانسته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۳۸، ۸۶، ۱۰۲، ۱۰۳ و ۱۱۳)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۲»

(مهمبر عرفان فرهادی)

یکی از ویژگی‌های روش علمی، تکرارپذیری است. تحقیقات علمی به گونه‌ای سازماندهی می‌شوند که بتوان به نتایج یکسان یا تقریباً یکسانی در آزمایش‌های مکرر رسید.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۶۷- گزینه «۲»

(مهمبر میببی)

ویژگی بیان‌شده در صورت سؤال بیانگر رشد هیجانی در دوره نوجوانی است. به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی او به سرعت تغییر می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ رشد، صفحه ۵۷)

۶۸- گزینه «۴»

(مهمبر میببی)

دوست علی نتوانسته موقعیت علامت را به درستی ردیابی کند و محرکی را ردیابی کرده است که غایب بوده، این حالت را هشدار کاذب می‌گویند؛ تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب بیشتری همراه است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۶۹- گزینه «۴»

(فریر هادی)

منظور از تعریف عملیاتی این است که در روش علمی، متغیر موردنظر باید به صورت عینی و دقیق تعریف شود. تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود. در گزینه «۴»، عملکرد ریاضی دانش‌آموز با استفاده از نمره، ارزیابی و تعریف می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۷۰- گزینه «۴»

(مهمبر عرفان فرهادی)

از آنجا که شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازایی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت، می‌تواند بیشتر باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: محل ذخیره ردهای حسی در چشم نیست؛ بلکه این ردها از طریق گیرنده‌های حسی چشم دریافت می‌شوند.

گزینه «۲»: در حافظه بلندمدت، اطلاعات عمدتاً به صورت معنایی ذخیره می‌شوند.

گزینه «۳»: طبق نمودار فراموشی ابینگهوس، بعد از ۲۴ ساعت، ۴۰ درصد اطلاعات باقی می‌ماند و ۶۰ درصد فراموش می‌شوند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷ و ۱۰۰)

۷۱- گزینه «۳»

(مهمبر میببی)

یادگیری باعث شده است که یکی از دوقلوها بتواند نقاش ماهرتری باشد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: یادگیری یک عامل بیرونی است نه درونی.

گزینه «۲»: دوقلوهای همسان از نظر ژنتیکی یکسان هستند.

گزینه «۴»: دوقلوهای همسان از نظر جنسیت یکسان هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ رشد، صفحه ۴۲)

۷۲- گزینه «۱»

(مهمبر میببی)

انتخاب مسیری برای سفر از میان چهار مسیر ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های تصمیم

بررسی مکان‌های دیدنی و آب و هوای هر چهار مسیر ← بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۷۳- گزینه «۱»

(هاثا احمدزاده)

حافظه معنایی به دانش عمومی فرد گفته می‌شود که مستقل از هویت شخصی فرد است. این اطلاعات دارای زمان و مکان مشخصی نیستند و بین افراد مختلف مشترک‌اند. اطلاعات عمومی، عقاید و مفاهیم در این حافظه قرار دارند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۷۴- گزینه «۳»

(مهمبر میببی)

تحول اخلاقی و ارزشی در نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است. از این عبارت متوجه می‌شویم فردی که در صورت سؤال از او صحبت شده است در دوره نوجوانی قرار دارد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

گزینه «۲»: نادرست است؛ در دوران نوجوانی، روابط اجتماعی و همچنین بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، در مقایسه با دوران کودکی بیشتر می‌شود.

گزینه «۳»: درست است؛ همه افراد یک خود واقعی و یک خود آرمانی دارند.

گزینه «۴»: نادرست است؛ رویاپردازی و لذت بردن از آن در دوره نوجوانی امری طبیعی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ رشد، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

زبان عربی

۷۵- گزینه ۲»

(مفسر عرفان فراهانی)

کودکان از پردازش ادراکی استفاده می کنند، بنابراین تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیاء، اجسام بزرگ را بر اجسام کوچک ترجیح می دهند.

(روان شناسی، روان شناسی رشد، صفحه ۵۶)

۷۶- گزینه ۲»

(مفسر مبینی)

اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست نیافتنی انتخاب کنیم؛ هرگز نمی توانیم به آن ها دست یابیم و از تلاش باز می مانیم.

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می شود که مانع بروز رفتار است.

اگر اسناد بیرونی، غیر قابل کنترل و پایدار داشته باشیم، دچار یأس و دل سردی می شویم.

(روان شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه های ۱۶۸، ۱۷۳ و ۱۷۶)

۷۷- گزینه ۴»

(مفسر عرفان فراهانی)

اولویت های یک تصمیم گیری می تواند شامل همه گزینه های احتمالی باشد؛ به عبارت دیگر هر اولویتی فرد تصمیم گیرنده را به مقصد می رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

(روان شناسی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۷۸- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

در انگیزه بیرونی ما آن کار یا فعالیت را به خاطر خود آن کار انجام نمی دهیم. برای مثال، نوید نه برای آنکه درس خواندن را دوست دارد، بلکه برای موفقیت در کنکور درس می خواند. علی نه برای علاقه به نماز بلکه برای خوش آمد مادر خود نماز می خواند و نیما نه برای اهمیت دادن به تکالیف خود، که برای مواخذه نشدن تکلیف می نویسد.

(روان شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۷۹- گزینه ۴»

(هانا امیرزاده)

به احتمال زیاد پاسخ او منفی است، زیرا افراد به از دست دادن، بیشتر از به دست آوردن حساس هستند.

توجه کنید که اگر در صورت سؤال به این نکته اشاره می شد که علی پس انداز کمی دارد، گزینه ۱» هم صحیح می شد، اما در صورت سؤال به این موضوع اشاره ای نشده است.

(روان شناسی، تفکر (۲) تصمیم گیری، صفحه های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۸۰- گزینه ۴»

(مفسر مبینی)

در این فرض فرد دچار فشار روانی ناشی از زلزله (از دست دادن عزیزان) شده است (گزینه ۱). این فشار روانی باعث عدم تعادل در زندگی او شده است (گزینه ۲). و فشار روانی (عامل روانی) باعث بیماری و مشکلات جسمانی در او شده است (گزینه ۳).

(روان شناسی، روان شناسی سلامت، صفحه های ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۵ و ۱۹۶)

۸۱- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«ما الحياة الدنيا إلهًا...»: زندگی دنیا نیست جز...؛ زندگی دنیا فقط ... است (رد سایر گزینه ها؛ در گزینه ۱»، «این» اضافی است، در گزینه ۳»، «نبوده است» گذشته و اشتباه است و در گزینه ۴»، «زندگی» نیامده است) / «لعب و لهُو»: بازی و سرگرمی (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۱»

(سید مفسر علی مرتضوی)

«لا ينتفع»: سودی نمی برد (رد گزینه های ۳ و ۴) / «إلّا إذا كانَ...»: مگر آن گاه که باشد (رد گزینه ۲) / «أضاع الفُرصَ»: فرصت ها را تباه می کند (رد گزینه های ۳ و ۴) / «خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) آشکارا زیان می بیند (رد گزینه های ۲ و ۴)

نکته:

دقت کنید چون در عبارت، جمله شرطیه استفاده شده است، فعل ماضی را می توان به صورت مضارع ترجمه کرد.

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲»

(ولی بریی - ابهر)

«تنتج»: (فعل مضارع مجهول) حاصل می شود (رد گزینه ۳) / «الطاقة الحرارية»: انرژی گرمایی / «حرق الوقود»: سوزاندن سوخت (رد گزینه ۴) / «الإحتكاك بين الأجسام»: سایش میان اجسام (رد گزینه ۱) / «بعض المدن»: برخی شهرها (رد گزینه ۳) / «تستخدَم»: به کار می گیرند (رد گزینه ۱) / «الحرارة التي تأتي من باطن الأرض»: حرارتی که از دل زمین می آید (رد گزینه های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۴»

(ابوطالب درانی)

«لا هزيمة قادرة»: هیچ شکستی نمی تواند، هیچ شکستی قادر نیست (رد گزینه ۱) / «المُعوقين»: معلولان / «توكلوا»: توکل کنند (فعل شرط ماضی را می توان به صورت مضارع التزامی ترجمه کرد) / «اجتهدوا اجتهداً كثيراً»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) بسیار تلاش کنند (رد گزینه ۲) / «أثاروا»: بر می انگیزند (جواب شرط ماضی را می توان به صورت مضارع اخباری ترجمه کرد) (رد گزینه های ۱ و ۳) / «إعجاب»: شگفتی

در گزینه ۲»، جمله شرطیه در ابتدای ترجمه آمده که اشتباه است.

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۳»

(مفهردها سوری)

«كان الواجب علينا أَلَّا»: ما نباید، بر ما واجب است ... نکنیم (در جملاتی که بر امور ثابت و همیشگی دلالت می کنند، «كان» به معنای «است» ترجمه می شود) (رد گزینه ۲) / «أَلَّا نَتَعَدَّى ... تَعَدَّى الظَّالِمِينَ»: (مفعول مطلق نوعی + مضاف الیه) همانند ستمگران دست درازی نکنیم (رد سایر گزینه ها) / «نَجْتَنِب»: دوری کنیم / «الْإِكْثَارُ فِي اسْتِخْدَامِ»: زیاده روی در به کارگیری (رد گزینه های ۱ و ۲) / «الْأُسْمَدَةُ الضَّارَّةُ»: کودهای مضر (رد گزینه ۴)

همچنین «قطعاً» در گزینه «۴»، اضافی است و معادلی در عبارت عربی داده شده ندارد.

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۱»

(مفیدرها قانرا امینی - اصفهان)

«انکسرت» از باب انفعال و لازم است که در این جمله باید به صورت «شکسته شدند» ترجمه شود. همچنین مشخص است «أَشْجَارٌ» فاعل و مرفوع است که به اشتباه به شکل مفعول ترجمه شده است.

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۳»

(عمار تاج پهن)

ترجمه صحیح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: همراه خانواده ام به شهرهای سه گانه شمالی زیبا مسافرت کردم!

گزینه «۲»: ایران از گردشگری ثروت بزرگی به دست آورده بود!

گزینه «۴»: این دانشمندی بدون عمل است، پس نوری در قلب خود ندارد!

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«بدان»: إعلم (فعل امر مخاطب ← رد گزینه های ۱ و ۲) / «بهترین دوستان»: خیر الإخوان، خیر الإخوة (رد گزینه های ۲ و ۳) / «در زندگی»: فی الحیاة (رد گزینه ۳) / «قدیمی ترین آن ها»: أقدمهم

(تعریب)

۸۹- گزینه «۴»

(مفهردها سوری)

با توجه به ترجمه حدیث عربی صورت سؤال (برای دیگری، چیزی را بپسند که برای خودت می پسندی و برای او چیزی را ناپسند بدار که برای (خودت) ناپسند می داری!)، بیت گزینه «۴» مفهوم کاملاً مناسبی را ارائه می نماید.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

پروانه از زیباترین حشرات در دنیا محسوب می شود، خداوند طبیعتی لطیف و سحرانگیز، رنگ هایی زیبا و بسیاری از ویژگی ها را به او بخشیده است. بسیاری از شعرها درباره او گفته شده است و یاد او سبب شادی و خوشحالی می شود، پروانه در خیالات ما، مناظر شادمانی نشأت گرفته از شکوفه ها و باغ ها را برمی انگیزد. معروف است که پروانه ها در بهار بسیار زیاد می شوند، در همه نواحی دنیا زندگی می کنند و تمامی محیط ها با آن ها سازگاری دارند و تعداد پروانه های معروف به بیش از بیست هزار نوع می رسد. شایان ذکر است که پروانه شاخک هایی دارد که در بالای سرش قرار دارند، و این شاخک ها در دنبال کردن بوها به او کمک می کنند و نقش مهمی در حفظ تعادل پروانه ایفا می نمایند. پروانه بسیاری از سلاح ها را برای دفاع از خود استفاده می کند و از میان این سلاح ها، پناه بردن به رنگ ها برای حمایت است.

۹۰- گزینه «۳»

(سیر مفهردها مرتضوی)

«هنگامی که فصل زمستان پایان می یابد، می بینیم که تعداد پروانه ها به تدریج زیاد می شود!» صحیح است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: پروانه ها موجوداتی هستند که شعر و موسیقی را بی شک دوست دارند! در متن نیامده است.

گزینه «۲»: پروانه ها فقط در باغ ها یافت می شوند، زیرا شکوفه ها و گل ها را دوست دارند! نادرست است.

گزینه «۴»: ساکنان برخی مناطق سردسیر یا خشک، در زندگی خود پروانه ها را ندیده اند! نادرست است.

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۱»

(سیر مفهردها مرتضوی)

«شاخک هایش مهم ترین سلاح برای دفاع از خود است!» در متن چنین چیزی نیامده است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: گاهی اوقات از حس بویایی استفاده می کند! مطابق متن صحیح است.

گزینه «۳»: انواعی از آن وجود دارند که نمی توانیم اطراف خود آن ها را بباییم! صحیح است.

گزینه «۴»: اگر در مورد آفرینش آن بیندیشیم، عجایب بسیاری را درک می کنیم! صحیح است.

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۳

(سیر مفعولی مرفی)

از ویژگی‌های پروانه‌ها

در گزینه ۳، «زیستگاه‌های طبیعی‌شان» نامناسب است. در سایر گزینه‌ها، «رنگ‌های زیبایشان»، «انواع گوناگونشان» و «حفظ تعادلشان» از ویژگی‌های پروانه‌ها محسوب می‌شوند.

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۴

(سیر مفعولی مرفی)

«فاعله ضمیر «ها» نادرست است؛ ضمیرهای متصل «ه، هما، هم، بها، هما، هن و...» وقتی به انتهای فعل می‌چسبند، نقش مفعول را می‌گیرند.

همچنین فعل «تناسب» از باب مفاعلة است، پس یک حرف زائد دارد و مصدر آن نیز «مُناسبه» می‌باشد.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۱

(سیر مفعولی مرفی)

«مرفوع بالتبعیّة من موصوفها» نادرست است، موصوف در این جمله، «الفراشات» است که خود، مضاف الیه و مجرور است، پس «المعروفة» صفت و مجرور به تبعیت از موصوف خود است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۳

(کلامران عبداللّهی)

«انْشراح» مصدر باب انفعال است و حرکت حرف «ش» باید کسره باشد؛ همچنین «البسمات» با فتحه روی حرف «س» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۴

(مرفی کافم شیروزی)

در این گزینه، همه اسم‌ها (معنی، الأبیات، دقة، کامله) معرب‌اند. همچنین مراقب باشید که «ثم» یک حرف است، نه اسم!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هؤلاء» و «هم» مبنی هستند.

گزینه ۲: «نحن»، «ما» و «هو» مبنی هستند.

گزینه ۳: «هما» مبنی است.

(انواع اعراب)

۹۷- گزینه ۳

(عمار تاج‌بفش)

فعلی که متعدی نباشد، نمی‌تواند تبدیل به مجهول شود؛ در گزینه ۳، «کُن و یكون» از افعال ناقصه هستند و مجهول نمی‌شوند.

فعل‌های متعدی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «درک» و «ذاق»

گزینه ۲: «تحمّلوا» و «تجرّعوا»

گزینه ۴: «یترکون»

(فعل مجهول)

۹۸- گزینه ۴

(امیرحسین شکوری)

صورت سؤال، حرف «لام» (بر سر فعل مضارع) را می‌خواهد که معنای آن با بقیه، متفاوت باشد. در گزینه ۴، «لنُشاهد: تا ببینیم» فعل مضارع التزامی است و حرف «لام» برای ربط دادن آمده است، در حالی که در سایر گزینه‌ها، حرف «لام» بر سر افعال مضارع، معنای امری (باید) دارد.

(ترجمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه ۱

(ولی بربری - ابهر)

در جای خالی اول، اسم «لا»ی نفی جنس قرار می‌گیرد که همواره نکره و دارای فتحه است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

«طریق» اسم «کان» از افعال ناقصه است که باید مرفوع باشد، پس «طریقاً» به صورت منصوب نادرست است. (رد گزینه ۴)

در جای خالی آخر، خبر «أنّ» از حروف مشبّهه بالفعل می‌آید که مرفوع است، پس «مروّجون» صحیح است، نه «مروّجین». (رد گزینه ۴) (دقت کنید که «مروّجون» چون مضاف شده، حرف «ن» آخرش حذف شده است: «مروّجوه»)

ترجمه عبارت تکمیل‌شده: «هیچ ملّتی از ملّت‌های جهان نیست مگر این‌که روشی برای پیشرفت دارد، زیرا مردم ترویج‌دهندگان آن هستند!»

(مرفوع مشبّهه بالفعل)

۱۰۰- گزینه ۳

(سیر مفعولی مرفی)

صورت سؤال، مصدری را می‌خواهد که شک را در مورد وقوع فعل، برطرف نماید؛ مفعول مطلق تأکیدی، مصدری منصوب است که برای تأکید بر وقوع فعل جمله و رفع شک در مورد آن می‌آید. در گزینه ۳، «تلاوة» مفعول مطلق تأکیدی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إهتماماً» مفعول مطلق نوعی و «کثیراً» صفت آن است. گزینه ۲: «مُطالَبة» مفعول مطلق نوعی و «الشّجّعان» مضاف الیه آن است.

گزینه ۴: «صبراً» مفعول (به) دوم برای فعل «یرزّق» و «جمیلاً» صفت آن و منصوب است.

(مفعول مطلق)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۱»

(پوار میربلوکی)

از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورنده خوراک با استفاده از تجربیات گذشته، شروع به کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات کردند و برای نخستین بار موفق به تولید خوراک شدند. در عصر نوسنگی، انسان با ابداع چرخ سفالگری، اقدام به تولید ظروف گلی کرد.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۲۳ و ۳۲۴)

۱۰۲- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

- در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره جامعه و حکومت عرضه کردند که یکی از برجسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود.

- یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

- لوح‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است. به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان از جمله (مردم بین‌النهرین) مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است. بعضی از این لوح‌ها حاوی آثار ادبی بلند، مانند افسانه گیلگمش است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۳۶، ۴۸ و ۵۹)

۱۰۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور سراسری ۱۴۰۳ نوبت اول - اردیبهشت‌ماه)

الف) به احتمال زیاد، تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

ب) شاهان هخامنشی، خود را بی‌نیاز از مشورت با بزرگان و مشاوران نمی‌دانستند. از این‌رو، یک گروه مشورتی شامل بلندپایگان سیاسی، نظامی، اداری و احتمالاً مذهبی و حقوقی در کنار پادشاه حضور داشتند که وی درباره مسائل مهم حکومتی، به ویژه جنگ و صلح، با آنان مشورت می‌کرد.

ج) عده‌ای از پژوهشگران ایرانی و غیرایرانی، بر پایه برخی از مندرجات سنگ‌نوشته‌ها و دیگر شواهد تاریخی، استدلال می‌کنند که هخامنشیان زرتشتی بوده‌اند و گروهی دیگر این نظر را قبول ندارند و می‌گویند شاهان هخامنشی به باورهای کهن ایرانی اعتقاد داشته‌اند.

د) حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) به احتمال بسیار در دوران امپراتوری جدید، مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت کردند.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰، ۵۱، ۹۹ و ۱۳۰)

۱۰۴- گزینه «۴»

(علیرضا پدرام)

از پارچه‌ها و دیگر بافته‌های دوران هخامنشی، به جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده است. سایر موارد مطرح‌شده، مربوط به دوران حکومت ساسانی هستند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۴۷ و ۱۵۲)

۱۰۵- گزینه «۲»

(پوار میربلوکی)

در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی، می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری (متوفای ۲۹۰ هجری) نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۷)

۱۰۶- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) روابط فاطمیان با حکومت عباسیان همواره خصومت‌آمیز بود. فاطمیان خلافت را حق خود می‌دانستند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی‌شناختند. علاوه بر آن، خلفای فاطمی با تسلط بر مناطق شام و حجاز، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.

د) خلفای فاطمی بعد از بنیان نهادن حکومت خود و تصرف مصر، شهر قاهره را به عنوان پایتخت خود بنا کردند تا با بغداد رقابت کند. آنان سپس، منطقه شام را نیز گرفتند.

(تاریخ (۲)، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۰۷- گزینه «۲»

(کنکور قاجار از کشور ۱۱۴)

ابونصر محمد بن محمد، معروف به فارابی، فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

دانشنامه علایی، اثر ابن‌سینا، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۷)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند؛ بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

(بغرافای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۵)

۱۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانهای - کنکور سراسری نوبت اول اردیبهشت ۱۳۸۳)

عبارت صورت سؤال، «بیان مسئله» در رابطه با عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج است. در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ او با این کار نسبت به موضوع اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند.

عبارت «الف» مربوط به مرحله پنجم «نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها» است. در این مرحله پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش (عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج) را می‌یابد. او ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد.

عبارت «ب» مربوط به مرحله دوم «تدوین فرضیه» است. این فرضیه به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد. پژوهشگر با توجه به عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب این مسئله بیان می‌کند.

در حد فاصل این دو گام: مراحل زیر به ترتیب قرار می‌گیرد:

گام سوم: جمع‌آوری اطلاعات: در این مرحله پژوهشگر برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارد. او تلاش می‌کند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورد.

گام چهارم: پردازش اطلاعات: در این مرحله پژوهشگر به حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات می‌پردازد.

(بغرافای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۱۶- گزینه «۳»

(تابان میقلی)

طی سه دهه اخیر، طغیان در رودهای حوضه زاگرس بیش از گذشته شده و در پی آن، حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری منجر شده است.

۱۰۸- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

جایگاه و نقش ایرانیان در دوران عباسیان برخلاف دوران امویان ممتاز بود و از مصادیق آن، قدرت خاندان برمکی و سهل بود.

(تاریخ (۲)، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۶۹)

۱۰۹- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

در دوران قاجار، با وجود تأثیر و نفوذ سبک‌های فرنگی بر عناصر معماری ایرانی، بسیاری از معماران می‌کوشیدند در ساخت بناها، قواعد و اصول معماری سنتی ایرانی را همچنان حفظ و پاسداری کنند. برای نمونه، می‌توان به خانه‌های مجلل و باشکوهی که در برخی از شهرها ساخته شد، از جمله خانه بروجرودی‌ها در کاشان، اشاره کرد.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۹)

۱۱۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

در پایان دور اول جنگ‌های میان ایران و روسیه، معاهده گلستان و در پایان دور دوم، قرارداد ترکمانچای میان دو کشور به امضا رسید.

ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد و در معاهده ترکمانچای نیز متعهد به پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه گردید.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۱- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

ترتیب زمانی وقایع صورت سؤال در رابطه با وقایع جنگ جهانی دوم، به درستی در گزینه «۲» آمده است.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

۱۱۲- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

در ۱۷ دی ۱۳۵۶، به دنبال انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی (ره) در روزنامه اطلاعات، مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند، اما مأموران حکومتی آن‌ها را به خاک و خون کشیدند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۸)

۱۱۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱) و با آزادی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد و برگ زرینی در دفاع از ایران در تاریخ معاصر ثبت شد.

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۷)

۱۲۲- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد. ایجاد فرصت‌های شغلی و تمایل به سرمایه‌گذاری در نواحی شهری بیش از مناطق روستایی است. علاوه بر نابرابری‌های اقتصادی، نابرابری‌های رفاهی نیز بین شهر و روستا وجود دارد. وضعیت دسترسی فقیران روستایی به آموزش، بهداشت و درمان و مسکن بدتر از فقرای شهری است.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۳۱)

۱۲۳- گزینه «۴»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

هر یک ساعت اختلاف زمان، ۱۵ درجه اختلاف طول جغرافیایی است؛ بنابراین ۴۰ دقیقه اختلاف زمان، برابر با ۱۰ درجه اختلاف در طول جغرافیایی است.

اگر این دو شهر در نیمکره شرقی باشند، شهر «ب» از نصف‌النهار مبدأ دورتر است و باید طول جغرافیایی آن ۱۰ درجه بیشتر باشد. اگر هر دو شهر در نیمکره غربی باشند، شهر «ب» به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر است و طول جغرافیایی آن ۱۰ درجه کمتر خواهد بود.

با توجه به گزینه‌ها، این دو شهر در نیمکره غربی قرار دارند و طول جغرافیایی شهر «ب»، ۲۲ درجه و ۲۷ دقیقه است.

(پغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پغرافیایی (۲)، صفحه ۷۷)

۱۲۴- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها، برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشکسالی در کشور ما بیش از دیگر حوادث رخ می‌دهند.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

۱۲۵- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

اگر آبدهی رود، آن‌قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار می‌شود.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

شهرهای متعددی در کناره رودها گسترش یافته است که باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دست‌کاری‌های انسانی در نواحی شهری شده و رودها را وادار کرده است که در مناطق شهری، از بستر تعیین‌شده تجاوز کنند و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل نمایند. افزایش رسوبات سبب گسترش سیلاب‌دشت‌ها می‌شود و مجاری رودها را دچار تغییر می‌کند.

(پغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه ۲۸)

۱۱۷- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

ناحیه، بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد؛ به‌طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است و ویژگی اصلی آن، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.

(پغرافیا (۲)، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

۱۱۸- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

شکل «الف» نشانگر برخان از اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان) است.

(پغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۱۹- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

پدیده پخش یا انتشار، فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

(پغرافیا (۲)، نوای فرهنگی، صفحه ۷۹)

۱۲۰- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معمولاً تعیین مرزهای دریایی بین کشورها کار آسانی نیست.

گزینه «۳»: خط مبنا پایین‌ترین حد جزر در دریاست.

گزینه «۴»: دریای سرزمینی متعلق به کشور مجاور دریاست، اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

(پغرافیا (۲)، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه ۱۳۲)

۱۲۱- گزینه «۲»

(مریم فسروی دهنوی)

به شهرهای با بیش از ده میلیون نفر جمعیت در جهان که برخی از آن‌ها به سبب نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند، جهان‌شهر گفته می‌شود.

(پغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۱۱۳)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۱۲۷- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

مغالطه «اشتراک لفظ» زمانی پیش می‌آید که معانی گوناگون یک لفظ واحد را با هم خلط می‌کنیم و آن لفظ را به‌خاطر واژه و صورت یکسان در معنای نادرستش به کار می‌بریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود لفظ یا جمله چندمعنایی لزوماً به معنای مغالطه اشتراک لفظ نیست. چون ممکن است همانند آرایه ایهام معانی متعدد آن لفظ قابل قبول باشد و لزوماً مغالطی نباشد.

گزینه «۲»: در این مغالطه لفظ مشترک سبب مغالطه می‌شود و ارتباطی با معانی مشترک واژه‌های گوناگون ندارد.

گزینه «۳»: در مغالطه اشتراک لفظ یک واژه یکسان معانی متعدد دارد، نه برعکس.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۸- گزینه «۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

بعضی مفاهیمی که در خارج یک مصداق دارند جزئی هستند. (مثل مفاهیم تهران، علی و...) بعضی مفاهیمی که در خارج یک مصداق دارند کلی هستند. (مثل بلندترین قله جهان)

بعضی مفاهیم کلی هستند که در خارج بیش از یک مصداق دارند. (مثل درخت، انسان و...) یا اصلاً مصداق خارجی ندارند. (مثل سیم‌رغ)

پس بین این دو مفهوم نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار است. توجه کنید که کلی یا جزئی بودن یک مفهوم ربطی به تعداد مصداق‌هایی که در خارج دارد ندارد، بلکه معیار این است که آیا «در ذهن» می‌توان آن را بر موارد متعدد حمل کرد یا خیر.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۳)

۱۲۹- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم مورد نظر می‌پردازیم. (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

ذکر سرنام‌ها و توضیح دادن اصل کلمات مخفف، تعریف لغوی به شمار می‌آید. (رد گزینه ۲)

تعریف از طریق ذکر مصادیق در مواردی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن مفهوم را به افراد معرفی کرد. مثلاً درباره مفاهیمی مثل عدالت، خوشبختی، خدا و... نمی‌توان چندان به آن اعتنا کرد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۳۰- گزینه «۳»

(پرگل رهمی)

مثبت‌بودن علامت موضوع و محمول زمانی است که قضیه ما «سالبه کلیه» باشد. پس قیاسی را باید انتخاب کنیم که نتیجه سالبه کلیه خواهد داشت.

نکته تستی: هنگامی که یکی از مقدمات قیاس اقترانی ما جزئی باشد پس نتیجه هم در صورت اعتبار قیاس حتماً دارای سور جزئی خواهد بود.

(بنابراین گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ رد می‌شوند)

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۷)

۱۳۱- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

قضیه شرطی یا به اتصال و پیوستگی (التزام) دو نسبت حکم می‌کند یا به انفصال و جدایی دو نسبت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر قضیه شرطی را تجزیه کنیم و ادات شرط را حذف کنیم، دو قضیه حملی باقی می‌ماند. با این حال توجه کنید که قضیه شرطی خود در کل یک قضیه محسوب می‌شود نه دو قضیه.

گزینه «۲»: قضایای حملی و شرطی را می‌توان به همدیگر تبدیل کرد و آنها را طور دیگری بیان کرد. مثلاً: اگر باران ببارد زمین خیس می‌شود = زمین هنگام باریدن باران خیس است.

اما توجه کنید که قضیه حملی حملی است و شرطی شرطی. تبدیل کردن و تغییر این قضایا نوع آن‌ها را تغییر می‌دهد.

گزینه «۴»: فرق قضیه شرطی با حملی در این است که حکم آن مطلق نیست و مشروط است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۵)

۱۳۲- گزینه «۲»

(نیم پواهری)

در این مثال فرد با سوءاستفاده از احساسات طبقه محروم و محرومیت آن‌ها و ایجاد خشم و نفرت، آن‌ها را به حمایت از خود برمی‌انگیزاند. استفاده از احساس فقر و نیاز و مقصر نشان دادن یک قشر خاص و ایجاد نفرت علیه آن‌ها برای پیش‌بردن منافع خود می‌تواند از نمونه‌های مغالطه توسل به احساسات به شمار آید.

(منطق، سنسگر در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۱۳۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۱۳۴- گزینه ۲»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

گزینه اول برعکس گفته شده است و نادرست است. ما خواندیم که معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است. پس این گزینه رد می‌شود. در گزینه دوم ممکن است با دیدن عبارت «خصوصیات اشیا» این گزینه را رد کرده باشید، اما دقت کنید گفته «مبنای خصوصیات اشیا». این همان وجود است. وجود، مبنایی است که یک موجود با داشتنش می‌تواند اوصافی را کسب کند و به نوعی خاص باشد. اما اینجا نگفته که فلسفه آن اوصاف را بررسی می‌کند. گفته مبنای خصوصیات که همان وجود است را بررسی می‌کند. پس این گزینه جواب تست است. در گزینه سوم حواستان باشد که درست است در هستی‌شناسی بحث از علیت را داشتیم، اما به این نکته توجه کنید که تنها زمانی که قواعد وجودی را در قانون علیت تبیین کند می‌شود یک بحث هستی‌شناختی. کار فلسفه این نیست که بگردد و علت چیزهای مختلف را پیدا کند. کشف علت‌ها کار علوم مختلف است. گزینه چهارم هم مثل گزینه یک برعکس گفته شده است. از لحاظ موضوعی معرفت‌شناسی است که می‌تواند ذیل موضوع هستی‌شناسی قرار بگیرد. چون معرفت به هر حال نوعی از وجود است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۱۳۵- گزینه ۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

فیلسوفان مغالطاتی که در اندیشه‌های رایج جامعه و دیگر اندیشمندان و یا حتی فیلسوفان دیگر وجود دارد را بیان می‌کنند و به آن‌ها اشاره می‌کنند تا با شناساندن آن‌ها به مردم از آن‌ها جلوگیری کنند، نه این که خودشان نیز دست به مغالطه بزنند. ضمناً این عبارت مربوط به «دوری از مغالطه‌ها» یکی دیگر از فواید تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۳۶- گزینه ۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

از نظر ارسطو حیات مربوط به نفس است. پس بدن بدون نفس زنده نیست، اما نفس بدون بدن زنده است. بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم پس از مرگ نفس از بدن جدا می‌شود، اما حیات آن متوقف نمی‌شود. زیرا نفس که امری زنده است نمی‌تواند از بین برود و فانی گردد. پس باید مرگ را چنین بدانیم که نفس از بدن جدا می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تکامل نفس از قوه به فعل است.

گزینه «۲»: نفس دارای حیات است و این وصفی نیست که به تدریج کسب کند. گزینه «۳»: از نظر ارسطو قوه نطق مربوط به نفس است. اما این گونه نیست که نفس انسانی تماماً همان قوه نطق باشد و در آن خلاصه شود.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۱۳۷- گزینه ۳»

(پوار پاکرل - فاروج)

ابن‌سینا و ملاصدرا هر دو معتقدند که روح انسان ظرفیت و استعداد رسیدن به کمالات را دارد و این مورد می‌تواند در انسان تحقق یابد. اما توجه کنید که این حرکت روح به سوی کمال در نظر این دو متفکر به یک شکل نیست. از نظر ابن‌سینا روح یک جوهر مجرد و مستقل از ماده است که به جسم اعطا می‌شود. اما ملاصدرا معتقد است که روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. در نظر ابن‌سینا روح حقیقت واحدی دارد و در حرکت به سوی کمال صرفاً استعدادهای بالقوه آن به فعلیت تبدیل می‌شود و اوصافی را می‌پذیرد، اما در خود حقیقت و جوهر روح تغییری حاصل نمی‌شود. اما ملاصدرا خود حقیقت روح را امری رو به کمال می‌داند.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۳۸- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

گزاره کانت برای تعریف فعل اخلاقی دو بخش دارد: انجام دادن وظیفه و فقط به‌خاطر انجام وظیفه. ممکن است فردی وظیفه‌اش را انجام دهد، اما انگیزه او چیزی غیر از انجام وظیفه و تبعیت از وجدان باشد (مثلاً کسب منفعت شخصی، سود، اعتبار و...). پس مهم‌ترین اصل در تعریف فعل اخلاقی در نظر کانت انگیزه فاعل است یا همان انجام کار صرفاً به‌خاطر تبعیت از وظیفه ناشی از دعوت وجدان اخلاقی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کانت می‌گوید اگر دلیل انجام کنش اطاعت از وجدان اخلاقی باشد، آن کنش اخلاقی است.

گزینه «۲»: اخلاقی بودن یک عمل بسته به این نیست که ما را به سعادت برساند. باید خود آن کنش را بررسی کرد و فرد باید به وظیفه‌اش عمل کند. چه به نفع او یا کسی دیگر باشد چه نباشد.

گزینه «۴»: توجه کانت به انگیزه فاعل و انگیزه او در انجام کنش نشانه‌ای است که بدانیم اخلاق او یک اخلاق صرفاً صوری و فرمال نیست که انسان را یک ماشین فرض کند.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویود اقلایک‌گرا، صفحه ۸۸)

۱۳۹- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

وجود وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن‌هاست. هستی و چیستی در جهان خارج تفکیک‌ناپذیراند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۴۰- گزینه ۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

نمی‌توان گفت ذات معلول پس از تحقق و وجودیافتن از حالت امکانی به حالت وجوبی تغییر می‌یابد. ذات معلول همیشه ممکن‌الوجود است و حتی با تحقق آن به‌وسیله علت و وجوب وجودیافتن، ذات و ماهیت امکانی معلول تغییر نمی‌کند. آن معلول همچنان ممکن‌الوجود بالذاتی است که به‌خاطر وجودبخشی یک علت در عالم خارج محقق شده است.

توجه: رابطه امکانی بین موضوع و محمول یک قضیه یعنی اینکه موضوع می‌تواند محمول را بپذیرد یا نپذیرد؛ نه اینکه همزمان هم محمول را بپذیرد و هم نپذیرد! این امر تناقض است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۴۱- گزینه ۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

در صورتی که همه عوامل پیدایش یک معلول (علت تامه) محقق باشند، اما معلول به وجود نیاید، اصل وجوب علی و معلولی زیر سؤال می‌رود.

نکته: نقض اصل وجوب علی معلولی دو حالت دارد:

(۱) علت تامه محقق باشد، اما معلول تحقق نیابد.

(۲) معلول خود به خود تحقق یابد، در حالی که علت آن فراهم و حاضر نبوده است. توجه: خود سؤال مطرح کرده که همه عوامل پیدایش معلول محقق هستند، لذا گزینه اول و دوم سؤال جواب مناسبی مطابق با این پیش‌فرضی که خود سؤال قبول دارد نیست.

(فلسفه دوازدهم، کرامت تصویر از جهان، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۱»

(مفسر حسین متولی)

الف) کارآفرینان ریسک‌پذیرند به این معنا که پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ب) منابع تولید در حالت کلی، امکاناتی است که شما برای ارائه محصول یا خدمت خود در اختیار دارید.

ج) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۴، ۶ و ۲۳)

۱۴۷- گزینه ۴»

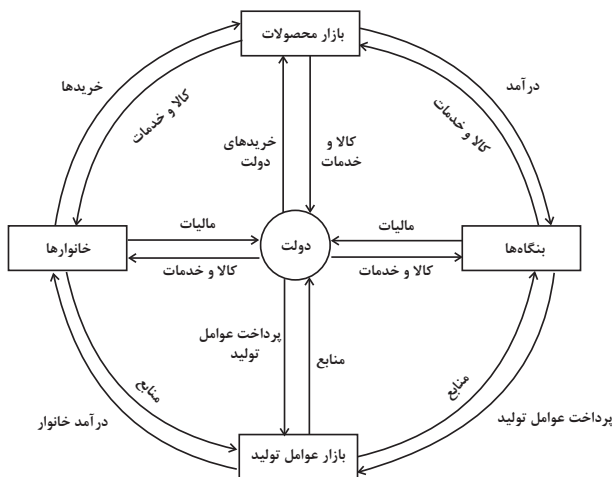
(سارا شریفی)

کشور کاستاریکا در تولید هیچ محصولی مزیت مطلق ندارد، اما با توجه به مفهوم مزیت نسبی، آناناس را در کشور خود بیشتر از نارگیل تولید می‌کند. بنابراین بهتر است بر تولید آناناس متمرکز شود و نارگیل را از کشور فیلیپین وارد نماید.

(تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۸- گزینه ۴»

(مهرداد کردان)

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۵۹)

۱۴۹- گزینه ۱»

(آفرین ساپری)

الف) در ردیف ۲، میزان تقاضا برابر با ۴۵۰ واحد و میزان عرضه برابر با ۲۵۰ واحد است؛ بنابراین مازاد تقاضا برابر است با:

واحد $200 = 450 - 250$: مازاد تقاضا

۱۴۲- گزینه ۱»

(عمید سوریان)

پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است. اما فیلسوفان مسلمان با اینکه اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند، راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌شمارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: هر کدام از این ابزارها روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

گزینه ۳: از نظر این فیلسوفان این سه راه تأییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند. نه اینکه بتوان با صرف استفاده از یکی از آنها تمام حقایق را فهمید.

گزینه ۴: خود شهود و حیانی (تجربه دریافت وحی) اختصاص به پیامبران دارد. اما پیامبران معارف ناشی از آن را به ما هم منتقل می‌کنند و ما نیز می‌توانیم با استفاده از عقل خود از آن‌ها بهره‌مند شویم.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۳- گزینه ۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

حکمت از نظر یک فیلسوف مشائی مانند ابن‌سینا عبارت است از: «فنی استدلالی و فکری که انسان عالم، وجود را آن چنان که هست، به وسیله این فن به دست می‌آورد و نفس خویش را به کمال می‌رساند و به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی تبدیل می‌شود و مستعد رسیدن به سعادت نهایی، به اندازه طاقت بشری می‌گردد». مطابق با این سخن کمال نفس انسان در تبدیل شدن او به جهانی عقلانی مشابه جهان واقعی است. این سخن بدین معناست که انسان در ادراک صورت‌های خارجی به چنان درجه‌ای از معرفت برسد که تمامی آن را کسب کند. گویی که جهان در ذهن او محقق است با این تفاوت که امری ذهنی است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۴)

۱۴۴- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور سراسری ۱۴۰۰)

از نظر ابن‌سینا حتی آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۴۵- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

ورود مکاتب فلسفی اروپایی که در ایران، با آغاز نهضت مشروطه به صورت گسترده‌ای شروع شده بود، تا به امروز ادامه یافت (رد گزینه ۲) و کتاب‌های فلسفی فیلسوفان بزرگ اروپایی به زبان فارسی ترجمه شد (رد گزینه ۱). دانشجویانی برای آشنایی با فیلسوفان و مکاتب فلسفی اروپایی به آنجا رفتند و رشته‌های تحصیلی مربوط به فیلسوفان اروپایی در دانشگاه‌های ایران تأسیس گردید (رد گزینه ۳) و به تدریج اساتیدی وارد آموزش فلسفه شدند که متخصص در تحلیل و تبیین نظرات فلسفی یک یا چند فیلسوف مشهور و بزرگ اروپایی بودند.

(فلسفه دوازدهم، کلمات معاصر، صفحه ۹۷)

ب) برای کاهش نرخ بیکاری از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد باید میزان افراد بیکار (به میزان x واحد) کاهش پیدا کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{850 - x}{3,400} \times 100 = 15 \Rightarrow \frac{850 - x}{3,400} = \frac{15}{100}$$

$$\frac{850 - x}{34} = \frac{15}{1} \Rightarrow 850 - x = 15 \times 34 \Rightarrow 850 - x = 510$$

$$\Rightarrow x = 850 - 510 = 340 \text{ نفر}$$

بنابراین با شاغل شدن ۳۴۰ نفر دیگر، نرخ بیکاری برابر با ۱۵ درصد می‌شود.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مفهومسین متولی)

قیمت x کل محصول = درآمد

$$\text{تومان } 156,000,000 = 520 \times 300,000 = \text{درآمد}$$

هزینه‌ها - درآمد = سود (یا زیان)

$$\text{تومان } 80,000,000 = 156,000,000 - 76,000,000 = \text{سود (یا زیان)}$$

میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، پس تولیدکننده ۸۰ میلیون تومان سود کرده است.

(کسب‌وکار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۵۳- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

الف) تفاوت‌های اوراق مشارکت و سهام:

- خرید سهام نوعی شریک شدن در مالکیت یک شرکت است. (با خرید سهام در داشتن یک شرکت با دیگران شریک می‌شویم.)

- سود شرکت به نسبت سهم هر فرد، به او تعلق می‌گیرد. (البته اگر شرکت

متحمل ضرر و زیان شود، افراد در این ضرر و زیان نیز شریک هستند.)

- با خرید سهام فرد دیگر نمی‌تواند هر وقت که خواست، از مدیر کارخانه

بخواهد که سرمایه او را پس دهد. (چون پول فرد به بخشی از ابزارآلات

کارخانه تبدیل شده و سرمایه او قابل پس دادن نیست.) این فرد می‌تواند هر

وقت که بخواهد به شراکت خود ادامه ندهد و برگه‌های سهام خود را به

دیگری بفروشد و به پول مورد نیاز خود برسد.

- با خرید اوراق مشارکت، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل

پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

ب) قیمت اولیه: قیمتی که شرکت برای بار اول می‌فروشد. / قیمت اولیه در

روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود.

ب) در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بالا رفتن قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. پس در حالت کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است. بنابراین در قیمت ۲۰۰۰ تومان، قیمت باید ۱۰۰۰ تومان افزایش یابد تا به سطح قیمت تعادلی در بازار برسیم.

ج) در قیمت ۵۰۰۰ تومان، میزان تقاضا ۱۵۰ واحد و میزان عرضه ۵۵۰ واحد است؛ با توجه به میزان عرضه و تقاضا می‌دانیم حداکثر کالایی که به تقاضاکننده فروخته می‌شود ۱۵۰ واحد خواهد بود چون بیشتر از آن، تقاضایی وجود ندارد. بنابراین حداکثر پرداختی مصرف‌کننده برابر است با:

$$\text{تومان } 750,000 = 150 \times 5000 = \text{حداکثر پرداختی مصرف‌کننده}$$

(بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه ۵۱)

۱۵۰- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی موارد:

- نادرست است؛ هر چند زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تک‌محصولی است، اما در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است؛ زیرا اقتصاد تک‌محصولی در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد.

- درست است.

- نادرست است؛ دولت باید امکان تأمین برخی از نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

- درست است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۵، ۷۶ و ۷۷)

۱۵۱- گزینه «۲»

(آفرین ساپری)

الف و ج) تعداد افراد جویای کار بالای ۱۵ سال = جمعیت بیکار = ۸۵۰ نفر

$$\text{نفر } 3,400 = 2550 + 850 = \text{جمعیت بیکار} + \text{جمعیت شاغل} = \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{درصد } 25 = \frac{850}{3,400} \times 100 \Rightarrow \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \text{نرخ بیکاری}$$

در نقطه «الف» می‌توانیم ۲ واحد کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم، و با توجه به اینکه قیمت هر واحد کالای A، ۱۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

$$20,000 + 30,000 = (2 \times 10,000) + (6 \times 5,000) = \text{بودجه فرد}$$

تومان ۵۰,۰۰۰

(ب) درست است.

(ج) نادرست است. در نقطه «ب» می‌توانیم ۳ واحد از کالای A و ۴ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

(د) نادرست است. در نقطه «الف» می‌توانیم ۲ واحد کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

(ه) درست است.

(و) نادرست است.

با توجه به اینکه: ۱- میزان بودجه فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است و ۲- قیمت هر واحد کالای A، ۱۰,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

$$\frac{\text{میزان بودجه فرد}}{\text{قیمت هر واحد کالای A}} = \text{حداکثر کالای A خریداری شده}$$

$$\text{عدد } 5 = \frac{50,000}{10,000} = \text{حداکثر کالای A خریداری شده} \Rightarrow$$

اگر فرد تمام پول خود را به خرید کالای A اختصاص دهد می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.

(ی) نادرست است.

با توجه به اینکه: ۱- میزان بودجه فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است و ۲- قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

$$\frac{\text{میزان بودجه فرد}}{\text{قیمت هر واحد کالای B}} = \text{حداکثر کالای B خریداری شده}$$

$$\text{عدد } 10 = \frac{50,000}{5,000} = \text{حداکثر کالای B خریداری شده} \Rightarrow$$

اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

(اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۵۷- گزینه ۲

(سارا شریفی)

$$\frac{\text{سرمایه فرد} + \text{کل سود دریافتی}}{\text{تعداد کل سهام}} = \text{ارزش بازاری هر سهم}$$

$$1500 = \frac{30,000,000 + 15,000,000}{x}$$

$$\text{عدد } 30,000 = \frac{45,000,000}{1500} = x$$

قیمت ثانویه: قیمت بازاری‌ای است که صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار در معرض فروش قرار می‌دهد. / قیمت بازاری به سوددهی آن شرکت بستگی دارد. / اگر سود شرکت دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود (دیگران نیز متوجه بازدهی زیاد این شرکت سهامی شده‌اند و بنابراین تقاضا برای سهام این شرکت زیاد می‌شود). و در نتیجه قیمت ثانویه دائماً افزایش می‌یابد.

(ج) دوره حکومت پهلوی، دوره پایانی حکومت صفویه، نیمه اول حکومت صفویه

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۰۹ و ۱۵۵ تا ۱۵۸)

۱۵۴- گزینه ۲

(سارا شریفی)

x = میانگین قیمت کالاهای موجود در سبد خانوار در انتهای سال

$$\Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{x - 4750}{4750} \Rightarrow \frac{1}{5} = \frac{x - 4750}{4750}$$

$$\Rightarrow 4750 = 5(x - 4750) \Rightarrow 4750 = 5x - 23,750$$

$$\Rightarrow 5x = 28,500 \Rightarrow x = 5,700 \text{ تومان}$$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۵۵- گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست است. - درست است.

گزینه ۲: نادرست است؛ با توجه به تعریف فقر نسبی، محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. از این رو مفهوم دیگری تعریف می‌شود به نام «فقر مطلق» که مطابق با آن می‌توان معیاری را برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت. - درست است.

گزینه ۳: درست است. - نادرست است؛ ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد، مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف صرف می‌کنید.

گزینه ۴: نادرست است؛ روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم. - نادرست است؛ ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۸۸، ۸۹ و ۱۳۶)

۱۵۶- گزینه ۲

(امسان عالی‌نژاد)

(الف) نادرست است. میزان بودجه فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است.

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.

گزینه «۴»: نادرست است؛ شاخص‌هایی مانند مبارزه با فساد، بهبود فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری، موضوعات محیط زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و معنوی در ارزیابی شاخص توسعه در نظر گرفته نمی‌شوند. (ب) منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۳، ۱۲۶ و ۱۲۷)

۱۶۰- گزینه «۲»

(مهری فیانی)

= تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۱۳۹۵
(قیمت کالای A در سال ۱۳۹۵ × مقدار کالای A تولیدی در سال ۱۳۹۵)
(قیمت کالای B در سال ۱۳۹۵ × مقدار کالای B تولیدی در سال ۱۳۹۵) +
= ۱۵۰,۰۰۰ + ۳۶۰,۰۰۰ = (۱۰۰ × ۱,۵۰۰) + (۱۸۰ × ۲,۰۰۰)
= ۵۱۰,۰۰۰ میلیون تومان
= تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۵
(قیمت کالای A در سال ۱۳۹۴ × مقدار کالای A تولیدی در سال ۱۳۹۵)
(قیمت کالای B در سال ۱۳۹۴ × مقدار کالای B تولیدی در سال ۱۳۹۵) +
= ۱۳۰,۰۰۰ + ۲۱۶,۰۰۰ = (۱۰۰ × ۱,۳۰۰) + (۱۸۰ × ۱,۲۰۰)
= ۳۴۶,۰۰۰ میلیون تومان
تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۱۳۹۴ = تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۴
= ۹۱,۰۰۰ + ۲۴۰,۰۰۰ = (۷۰ × ۱,۳۰۰) + (۲۰۰ × ۱,۲۰۰)
= ۳۳۱,۰۰۰ میلیون تومان
= نرخ رشد تولید اسمی

$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال قبل}} \times ۱۰۰$
درصد $\frac{۵۱۰,۰۰۰ - ۳۳۱,۰۰۰}{۳۳۱,۰۰۰} \times ۱۰۰ \approx ۵۴/۰۷$ = نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۳۹۵

= نرخ رشد تولید واقعی
 $\frac{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال قبل}} \times ۱۰۰$
درصد $\frac{۳۴۶,۰۰۰ - ۳۳۱,۰۰۰}{۳۳۱,۰۰۰} \times ۱۰۰ \approx ۴/۵۳$ = نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۳۹۵
(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

= کل سود دریافتی

تعداد کل سهام خریداری شده توسط فرد × (قیمت اسمی - قیمت بازاری)

$$۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = (۱۵۰۰ - \text{قیمت اسمی}) \times ۳۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰,۰۰۰} = (\text{قیمت اسمی} - ۱۵۰۰)$$

$$\Rightarrow \text{تومان } ۱۵۰۰ - ۵۰۰ = ۱۰۰۰ = \text{قیمت اسمی}$$

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

۱۵۸- گزینه «۴»

(امسان عالی‌نژاد)

الف) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها، که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را برعهده گیرند.
ب) انسان‌ها به تدریج که کالاهای خود را با هم مبادله می‌کردند، به تجربه دریافتند که بعضی از کالاها مشتریان بیشتری دارند و مردم به آن‌ها علاقه بیشتری نشان می‌دهند. در ایران هم غلات خواهان بیشتری داشت. ساکنان این مناطق حاضر بودند کالاهای اضافی خود را با این کالا معاوضه کنند؛ زیرا اطمینان داشتند که با دادن این کالا می‌توانند کالاهای مورد نیاز خود را دریافت کنند؛ بدین ترتیب، این نوع کالا به‌عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت.

ج) بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. هم‌چنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

بیکاری ساختاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست.

(ترکیبی، صفحه‌های ۸۷، ۹۴ و ۹۵)

۱۵۹- گزینه «۳»

(مهری کاروان)

الف) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: درست است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ تفاوت‌های بومی و محلی و تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص توسعه انسانی تأثیرگذار نیستند.

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۳ مرداد ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

«لو يعلم الناس ما في طلب العلم لطلبوه و لو بسفك المهج و خوض اللجج: اگر مردم ارزش علم را می‌دانستند به سراغ آن می‌رفتند، گرچه به قیمت جان خود و فرورفتن در امواج دریا باشد.»

عده‌ای از وظیفه خود غافل‌اند: «کذلک اتک آیتنا فنسيتها: همان‌گونه که آیات ما به تو رسید و تو آن‌ها را فراموش کردی.» قرآن کریم درباره این انسان‌ها می‌فرماید: «ولنک كالانعام بل هم اضل: آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۱، ۲۲ و ۲۶)

۲۵۲- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

یک معلم وظیفه‌گرا باید بداند که همراهی نکردن دیگران، تکلیف او را ساقط نمی‌کند؛ زیرا قرآن می‌فرماید: «قل ائما اعظکم بواحدة ان تقوموا لله مثنی و فرادی: بگو، من شما را به یک سخن پند می‌دهم، برای خدا قیام کنید؛ دو نفر، دو نفر و یک نفر، یک نفر.»

گاهی انسان به وظیفه‌اش چنان یقین دارد که حجت بر او تمام می‌شود. در این صورت، حتی اگر هیچ همراهی نباشد، باید به تنهایی اقدام کند. مثلاً اگر کسی در شب عید فطر ماه را ببیند، روز بعد برای او عید فطر است؛ اگرچه تمام مراجع عظام بگویند که برای ما ثابت نشده است.

(مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۶۲)

۲۵۳- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

استاد و مربی هم باید مثل دیگران تلاش کنند و از ابزار و تخصص بهره گیرند، اما در عین حال، راهی را برای امور پیش‌بینی نشده باز کنند، خداوند به پیامبرش می‌فرماید: «گرچه تو تبلیغ دین می‌کنی، اما هدایت به دست ماست. اناک لا تهدي من احببت و لكن الله يهدي من يشاء و هو اعلم بالمهتدين: ای پیامبر! همانا تو نمی‌توانی هر که را دوست داری هدایت کنی [و به مقصد برسانی] بلکه این خداوند است که هر کس را بخواهد هدایت می‌کند و او به ره‌یافتگان آگاه‌تر است» که این آیه درباره این است که استاد و مربی باید توکل داشته باشند.

(مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۷۱)

۲۵۴- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

آشنایی با فرهنگ و ادبیات و ضرب‌المثل‌های مخاطبان، یکی از کارهای شایسته برای برقراری ارتباط بهتر و انتقال آسان‌تر مفاهیم است. مثلاً در فرهنگ مردم، «فرشته» مظهر خوبی و کرامت است، تا آن‌جا که زنان مصر در ستایش حضرت یوسف (ع) گفتند: «ان هذا آلا ملک کریم.»

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۲۵۵- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

استادی موفق و محبوب است که انتقاد مصلحانه را بپذیرد، چنانکه در دعای مکارم‌الاخلاق می‌خوانیم: «خدا یا! مرا به اطاعت و پیروی کسی که مرا به راه سداد و صلاح خواند و هدایت نمود، موفق ساز» که این دعا مؤید انتقادپذیری است.

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۰۱)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

اگر واژه «وَدَّ» را در قرآن بررسی کنیم، به آرزوهای دشمنان درباره خود پی می‌بریم که به وظیفه «دشمن‌شناسی» معلم اشاره دارد.

(مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۰۹)

۲۵۷- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

شناخت عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، معلول محاسبه و ارزیابی است. از آنجا که هدف از خلقت انسان رسیدن به مقام قرب خداوند است، پس در حقیقت، او مسیر و هدف اصلی زندگی ما است. هر کس این نکته را دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۶ و ۹۹)

۲۵۸- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

با توجه به آیه «قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِيْ يُحْبِبْكُمُ اللهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ و الله غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ»، «بگو: اگر خدا را دوست دارید، پس از من پیروی کنید تا خدا هم شما را دوست بدارد و گناهانتان را ببامزد؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است.» شرط رسیدن به سعادت، پیروی از خداوند است که به‌دلیل «غفور و رحیم بودن» خداوند است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۵۹- گزینه ۴

(یاسین ساعری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست است؛ چون متن کتاب درسی بر روی جنبه‌های عادی و عملی زندگی مثل تقسیم وقت تأکید دارد، نه معجزه‌گری.

گزینه ۲: نادرست است؛ الگوپذیری حتی با تفاوت شرایط هم ممکن است و نیازی به مشابهت کامل نیست.

گزینه ۳: نادرست است؛ وسایل حمل‌ونقل و لباس‌ها نسبت به گذشته عوض شده‌اند و نباید از آن‌ها الگو گرفت.

گزینه ۴: درست است؛ منظور از اسوه قراردادن، الگو و اسوه‌بودن در اموری است که همیشه برای بشر خوب و بالارزش بوده‌اند؛ مانند عدالت، گذشت، مهربانی. این‌ها تغییر نمی‌کنند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

۲۶۰- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

انسان با تقوا، می‌کوشد روزبه‌روز بر توانمندی‌های خود بیفزاید تا اگر در شرایط گناه و معصیت قرار گرفت، آن قوت و نیرو، او را حفظ کند و از آلودگی نکه دارد.

تأثیر نماز به تداوم و به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد.

اگر عبارت «اهدنا الصراطَ الْمُسْتَقِیْمَ» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۳۱)

۲۶۱- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست است؛ «روژه‌دار اگر غبار غلیظ، دود سیگار، تنباکو و مانند آن‌ها را به حلقش برساند (باطل‌کننده) و استغفار روزه‌اش را باطل نمی‌کند، مگر اینکه ...» که مفهومش عودت به حلق یا عمدی بودن در برخی موارد است.

نکته: در گزینه ۱ عبارت «عودت به حلق» به‌درستی ذکر شده است.

گزینه ۲: نادرست است؛ زیرا استغفار غیرعمدی اساساً باطل‌کننده نیست و شرطش معمولاً عمدی بودن یا عودت به حلق است.

گزینه ۳: نادرست است؛ زیرا باقی‌ماندن غذا لای دندان، لزوماً باطل‌کننده نیست؛ همچنین عبارت «مطلقاً باطل‌کننده نیست» برای استغفار عمدی، نادرست است.

گزینه ۴: نادرست است؛ چون دود سیگار «باطل‌کننده» است و این گزینه مفهوم برعکس آن را ذکر کرده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۶)

۲۶۲- گزینه ۲»

(غریب سماقی)

برای حفظ نعمت زیبایی، خداوند احکام ویژه‌ای را برای زن قرار داده است تا گوهر زیبای وجودش از نگاه ناهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۶)

۲۶۳- گزینه ۳»

(غریب سماقی)

قانون حجاب، قانونی برای سلب آزادی زنان در جامعه نیست، بلکه کمک می‌کند تا جامعه به‌جای آنکه ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند، به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند. این امر موجب می‌شود سلامت اخلاقی جامعه بالا رود، حریم و حرمت زنان حفظ شود و آرامش روانی وی افزایش یابد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۴۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

۲۶۴- گزینه ۲»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۱» و «۳»، نادرست هستند؛ زیرا امام علی (ع) «بهشت» را بهای جان معرفی می‌کند، نه اینکه ارزش انسان، وابسته به بهشت باشد یا بهشت قیمت ثابتی برای انسان باشد. در آیه «کرامت» نیز خداوند، بدون شرط به انسان کرامت بخشیده است.

گزینه ۴: نادرست است؛ زیرا در بخش «تمایلات حیوانی» بیان شده است که این تمایلات در ذات خود بد نیستند و انسان باید در حد نیاز از آن‌ها بهره‌برد، نه اینکه ترکشان کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۹۹)

۲۶۵- گزینه ۲»

(غریب سماقی)

زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گرفتن از آن ویژگی‌های فطری می‌توانند به آن هدف مشترک، یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقدس، صفحه ۱۴۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۰۹)

۲۶۶- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: «تمایلات بُعد حیوانی در ذات خود بد نیستند».

گزینه ۳: اگرچه «در خدمت تمایلات عالی‌بودن» می‌تواند مثبت باشد، اما خود بی‌اهمیت نمی‌شوند و معیار اصلی «حدود شرعی» است، نه صرفاً «ممانعت از بهشت».

گزینه ۴: تمایلات حیوانی صرفاً برای «بقای نسل» نیستند، بلکه آن‌ها لازمه زندگی دنیوی معرفی شده‌اند که بدون آن‌ها زندگی سخت می‌شود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۱ و ۲۰۲)

۲۶۷- گزینه ۴»

(میثم هاشمی)

تشریح گزینه نادرست:

کلمات «إنس»، «إنسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقدس، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، ترکیب، صفحه‌های ۲۰۹ و ۲۱۳)

۲۶۸- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: در مورد حضرت زینب (س)، موضوع «پیشنهاد ثروت و قدرت» مطرح نبوده، بلکه ایشان در پاسخ به تحقیر عبیدالله بن زیاد (دیدن خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟)، فرمودند: «در این واقعه جز زیبایی ندیدم».

گزینه ۲: پیامبر (ص) در محاصره، «پشتوانه‌ای جز یارانی اندک و فقیر» نداشت و امام حسین (ع) نیز با ۳۰ هزار جنگجو روبه‌رو بود، پس هیچ‌کدام حمایت نظامی نداشتند.

گزینه ۴: هرچند هر سه بزرگوار، برخوردار از منطق بودند، اما مفهوم مهم‌تر، تأکید بر «تسلیم‌ناپذیری» و «ایستادگی» است، نه مجاب‌کردن ستمگران.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۲۰۰)

۲۶۹- گزینه ۲»

(غزیرین سماقی)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۳)

۲۷۰- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) می‌فرماید: «حُبُّ الشَّيْءِ یعنی و یصمّ: علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند.» در بخش «انتخاب همسر»، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم. بنابراین، این هشدار دقیقاً به هدف چهارم (رشد اخلاقی و معنوی) مربوط می‌شود؛ چون رشد اخلاقی و معنوی نیازمند عقلانیت، مشورت و چشم‌بازبودن است و علاقه کورکورانه، این رشد را مختل می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اگرچه علاقه با نیاز جنسی مرتبط است، اما صورت سؤال، بر «کور و کر شدن» در انتخاب اشاره دارد، نه در پاسخ به نیاز جنسی.

گزینه ۲: هرچند انتخاب غلط، روی فرزندان تأثیر دارد، اما خود حدیث مستقیماً به فرایند انتخاب اشاره دارد، نه به تربیت فرزندان.

گزینه ۳: انس با همسر، یک نیاز طبیعی است و علاقه شدید، لزوماً انس را از بین نمی‌برد، بلکه انتخاب صحیح را مختل می‌کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱۵، ۲۱۶ و ۲۲۳)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

سال ۲۰۲۶ میلادی، ۱۷۵ سال پس از سال ۱۸۵۱ میلادی است. آغاز دهه ۱۳۱۰ نیز، حدوداً ۹۵ سال قبل از سال ۱۴۰۵ است. اختلاف عددهای ۹۵ و ۱۷۵، یعنی ۸۰ سال، یعنی ۸ دهه، جواب سؤال است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه «۱»

(فامد کریمی)

در ابتدای بند دوم متن می‌خوانیم: «دانشگاه آزاد اسلامی در آغاز دهه ۱۳۶۰ شمسی، با هدف گسترش آموزش عالی برای همه اقشار جامعه، در پاسخ به محدودیت ظرفیت دانشگاه‌های دولتی تأسیس شد.» پس چالشی که پس از «اما» در بند نخست متن هست، به ظرفیت دانشگاه‌ها و وجود داوطلبان گسترده مربوط است.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه «۲»

(فامد کریمی)

بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معماری و طراحی سازه‌های دانشگاه تهران با مشارکت معماران ایرانی و فرانسوی رخ داد.

گزینه «۳»: دانشگاه تهران اکنون بیش از شش دانشکده دارد و در متن نیامده است که مؤثرترین دانشگاه ایران در جامعه علمی باشد.

گزینه «۴»: کیفیت پایین آموزش در دانشگاه آزاد یک واقعیت ثابت‌شده نیست، طبق متن، صرفاً انتقادهایی به آن وارد بوده است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه «۴»

(فامد کریمی)

الف) طبق متن، نمی‌دانیم واکنش عمدهٔ نخبگان دانشگاه تهران به تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی چه بوده است.

ب) طبق متن، نمی‌توانیم دو تفاوت مهم آموزش مدرن و آموزش کلاسیک را در ایران نام ببریم.

ج) طرح ایجاد دانشگاه ملی ایرانیان در دوران کدام وزیر رخ داده است؟ طبق متن، علی‌اصغر حکمت.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

این‌که زمان به صورت مطلق، یکنواخت و مستقل از هر چیزی در جهان است؛ با این‌که زمان به سرعت ناظر و میدان گرانشی بستگی دارد هم‌خوان نیست، در واقع دومی با اولی مخالفت می‌کند و گزینه «۴» تنها گزینه‌ای است که این مخالفت را نشان می‌دهد.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه «۱»

(کتاب استعدارتقایی هوش کلامی)

برای مقایسهٔ دو عامل، باید سایر عوامل یکسان شوند. تضاد ظاهری متن را می‌توان با گفتهٔ گزینهٔ پاسخ به این شکل رد کرد که اگر تجهیزات جدیدتر نبود، کوهنوردان نیز به کارهایی که در حالت عادی از انجام آن عاجز بودند، دست نمی‌زدند.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه «۲»

(کتاب استعدارتقایی هوش کلامی)

تنها چیزی که قطعی است، این است که شرکت بر اساس پرسشنامه، به گرایش و انتخاب آنان اعتماد کرده است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه «۳»

(غریزاد شیرممدلی)

ممکن نیست زال و نریمان اطرافیان سام باشند. پس سه حالت داریم که دوتا مطلوب است:

سهراب	سام	رستم	نریمان	زال
رستم	سام	سهراب	نریمان	زال
رستم	سام	سهراب	زال	نریمان

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه «۲»

(غریزاد شیرممدلی)

دو حالت ممکن:

رستم	نریمان	زال	سهراب	سام
سام	سهراب	زال	نریمان	رستم

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه «۴»

(غریزاد شیرممدلی)

حالت‌های ممکن:

رستم	نریمان	زال	سهراب	سام
رستم	سام	سهراب	نریمان	زال
رستم	سام	سهراب	زال	نریمان

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه «۴»

(ممید کنهی)

داده‌ها ناکافی است. برای مثال اگر ارزش گلابی ۱ باشد، ب < الف و اگر ارزش گلابی صفر باشد، ب = الف است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه «۳»

(ممیز کنی)

سهام دومی، $\frac{1}{3} \times \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$ از کل است. پس $\frac{1}{4}$ باقی به دو نفر دیگر رسیده و الف = ب است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه «۲»

(ممیز کنی)

برای شماره‌گذاری تا صفحه ۱۰۰، رقم ۲ ده‌بار در یکان و ده‌بار در دهگان به کار رفته است، یعنی مجموعاً بیست بار، شانزده بار دیگر در صفحات ۲۰۰ به بعد است، دقت کنید ۱۲۲ دوتا دو دارد::

{۲, ۱۲, ..., ۹۲}, {۲۰, ۲۱, ..., ۲۹}

{۱۰۲, ۱۱۲, ۱۲۰, ۱۲۱, ۱۲۲, ۱۲۳, ۱۲۴, ۱۲۵, ۱۲۶, ۱۲۷, ۱۲۸}

{۱۲۹, ۱۳۲, ۱۴۲, ۱۵۲}

(معارله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

شخص $۱۸ \times ۲۱ \times ۱۵$ واحد کالا را خریده و به دسته‌های ۶ تایی تقسیم کرده. سپس $\frac{۱۸ \times ۲۱ \times ۱۵}{۶} = ۹۴۵$ بسته دارد.

فرض می‌کنیم قیمت پرداختی او برای هر بسته ۱۰۰ تومان بوده باشد. در این صورت قیمت برجسب ۱۱۰ تومان و نصف آن ۵۵ تومان خواهد بود. شخص اکنون ۴۰۰ بسته ۵۵ تومانی فروخته و $۹۴۵ - ۴۰۰ = ۵۴۵$ بسته دارد که باید به شکلی بفروشد که همان ۱۰۰ تومان برای هر دسته برگردد. یعنی حدود ۱۳۳ تومان:

$$(۴۰۰ \times ۵۵) + (۵۴۵ \times ?) = ۹۴۵ \times ۱۰۰$$

$$\Rightarrow ? = \frac{۹۴۵۰۰ - ۲۲۰۰۰}{۵۴۵} \approx ۱۳۳$$

که به نسبت قیمت برجسب برابر است با:

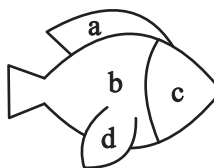
$$\frac{۱۳۳}{۱۱۰} \approx ۱/۲۱$$

(معارله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ)

در هر شکل الگوی سؤال داریم:

$$b = (d - c) \times a$$

پس:

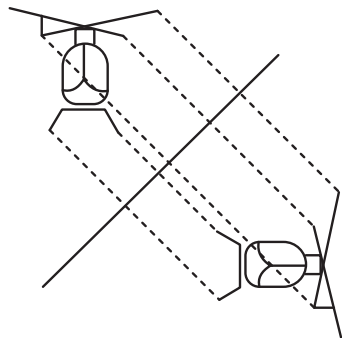
$$۲۰ = (۶ - ?) \times ۴ \Rightarrow ? = ۱$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

تقارن خواسته‌شده:

به تفاوت جزئی طول خطوط سمت چپ شکل‌های گزینه‌های «۳» و «۴» دقت کنید که یک گزینه آن را نادرست رسم کرده است.

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

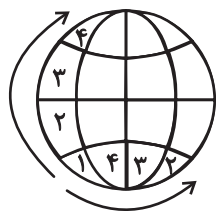
در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، بخش‌های رنگی مشترک ستون‌های راست و چپ، در ستون وسط هم رنگی است، اگر شکل گزینه «۴» به جای علامت سؤال قرار بگیرد.

(الگوهای تصویری فشی، هوش غیرکلامی)

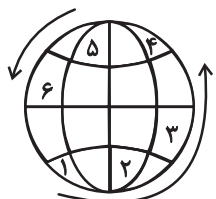
۲۸۸- گزینه «۲»

(غریزاد شیرمهرلی)

سه حرکت در الگوی صورت سؤال هست. دوتا به این شکل:

و دیگری به این شکل:

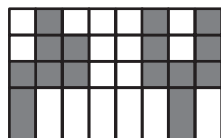

(الگوهای تصویری فشی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۲»

(ممیز اصفهانی)

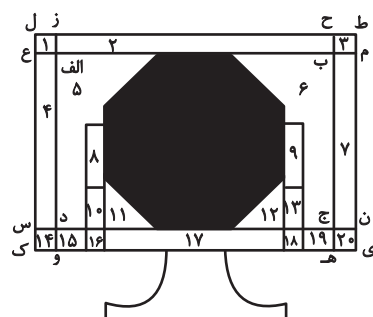
با جایگزینی شکل گزینه «۲» به جای علامت سؤال، الگو از تکرار شکل زیر حاصل می‌شود:

(الگوهای تصویری فشی، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۳»

(ممیز کنی)

مستطیل‌های منتظر:

$(1, 2, 3), (1, 2), (2, 3), (2), (8), (8, 10), (8, 10, 16)$
 $, (9), (9, 13), (9, 13, 18), (17), (17, 16), (17, 16, 15)$
 $, (17, 16, 15, 14), (17, 18), (17, 18, 19), (17, 18, 19, 20)$
 $(16, 17, 18), (16, 17, 18, 19), (16, 17, 18, 19, 20)$
 $(15, 16, 17, 18), (15, 16, 17, 18, 19), (15, 16, 17, 18, 19, 20)$
 $(14, 15, 16, 17, 18, 19, 20), (14, 15, 16, 17, 18, 19), (14, 15, 16, 17, 18)$
 الف ب ج د / الف ب هـ و / الف م ن د / الف م ی و / ب ع س ج / ب ع ک
 هـ / م ع س ن / م ع ک ی / ج د ز ح / ج س ل ح / ن د ز ط / ن س ل ط
 (شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)